

Årsrapport

2017

Arbejdernes
Landsbank

Dagsorden

Generalforsamling mandag den 12. marts 2018
kl. 19.30 i Tivolis Koncertsal

1. Valg af dirigent.
2. Beretning om bankens virksomhed i det forløbne år.
3. Forelæggelse af den reviderede årsrapport med revisionspåtegning, jf. vedtægternes § 21, stk. 2 og godkendelse heraf.
4. Forslag om anvendelse af overskud inden for de i vedtægternes § 22 fastsatte rammer eller om dækning af underskud i henhold til den godkendte årsrapport.
5. Behandling af fremkomne forslag *).

5.1. Forslag fra bestyrelsen:

Bestyrelsen anmoder om generalforsamlingens bemyndigelse til at lade banken købe egne aktier. Bemyndigelsen gives for en periode på 5 år at regne fra datoen for generalforsamlings-godkendelsen. Der gives bemyndigelse til at erhverve egne aktier op til det punkt, hvor den nominelle værdi af bankens samlede beholdning af egne aktier udgør 10 mio. kr.

6. Valg af medlemmer til bestyrelsen.

En enig bestyrelse foreslår genvalg af:

Per Christensen (Formand)	Claus Jensen (Næstformand)
Lizette Risgaard	Kim Lind Larsen
Ole Wehlast	Lars Andersen
Torben Møger Pedersen	Christian Riewe

og nyvalg af Forbundsformand, Kim Simonsen, HK/Danmark.

Af bankens årsrapport 2017 og bankens hjemmeside www.al-bank.dk fremgår yderligere informationer om bestyrelsesmedlemmerne og den foreslåede kandidat, deres kvalifikationer samt oplysninger om ledelseserhverv i andre virksomheder.

7. Valg af revisor.

*) Iht. § 16, stk. 2 i bankens vedtægter er en beslutning om ændring af bankens vedtægter kun gyldig, såfremt den tiltrædes af mindst to tredjedele såvel af de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital (kvalificeret flertal).

GERT R. JONASSEN
Ordførende direktør

JAN W. ANDERSEN
Bankdirektør

Indhold

Ledelsesberetning

Resumé	5
Arbejdernes Landsbank i 2017	7
Koncernberetning	8
Forventninger til 2018	9
Balance	10
Likviditet	10
Kapitalforhold	10
Forretningsmodel	12
Kapitalstruktur	14
Organisationsdiagram	15
Visions- og strategiarbejdet i 2017	16
Redegørelse for samfundsansvar – CSR	18
Corporate Governance og lovpligtig redegørelse for virksomhedsledelse	19
Risikostyring	27
Finanstilsynets pejlemærker	27
Regnskabsmæssige skøn og vurderinger	29
Begivenheder efter regnskabsperiodens udløb	29
Oversigt over bankens udvikling	30

Påtegninger

Ledelsespåtegning	32
Intern Revisions påtegning	33
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	34

Koncernregnskab og årsregnskab

Resultatopgørelse og Totalindkomstopgørelse	38
Balance pr. 31. december	39
Egenkapitalopgørelse	40
Pengestrømsopgørelse	42
Oversigt over noter	43
Ledelse, organisation mv.	101

Ledelsesberetning

Resumé

Koncernen Arbejdernes Landsbank har opnået det højeste resultat i sin snart 100-årige historie. Rekordresultatet er yderligere forstærket som følge af betydelige kursgevinster på bankens aktier i ALKA Forsikring i forbindelse med den salgsproces af ALKA Forsikring, der blev igangsat i 2017.

Koncernregnskabet for 2017 viser et resultat før skat på 1.304,7 mio. kr. mod 514,0 mio. kr. i 2016. Årets resultat efter skat udgør 1.155,5 mio. kr. og forrenter den gennemsnitlige egenkapital med 18,6 pct. efter skat (21,0 pct. før skat).

Resultatet er over forventningerne udmeldt ved årsregnskabet for 2016 og ved halvårsregnskabet 2017 og i overensstemmelse med den udmelding, som koncernen udsendte i december 2017 på 1,2-1,4 mia. kr.

Ordførende direktør Gert R. Jonassen betragter årets resultat som en bekræftelse på, at strategiplanen er den rigtige og hæfter sig især ved, at det er lykkedes at fastholde niveauet for netto rente- og gebyrindtægter i et stærkt konkurrencepræget marked, som de seneste år har været præget af gældsafvikling fremfor stigende udlånsaktivitet. Udviklingen skal også ses i lyset af, at banken i 2017 har udgiftsført 48,0 mio. kr. i AL-BoligBonus. Kunderne modtog 41,6 mio. kr. i den første udbetaling af AL-Boligbonus den 1. august 2017 for perioden 1. juli 2016 til 30. juni 2017. Koncernen bliver belønnet for at fastholde investeringsstrategien og slutter 2017 bedre end forventningerne ved indgangen til 2. halvår 2017. Regnskabet understreger, at Arbejdernes Landsbank er en solid bank, som gennem de seneste år har oplevet en god kundevækst, hvor loyale kunder og dygtige medarbejdere i forening bidrager til det gode årsresultat. Der foretages i disse år store teknologiske investeringer med henblik på at sikre den fornødne konkurrencekraft samt sikre kunderne en hurtig og kompetent servicering og rådgivning. I 2018 vil koncernen også arbejde struktureret og målrettet med at drive koncernen ansvarligt, nærværende og enkelt til gavn for vores mange kunder.

Formanden for bankens bestyrelse, Per Christensen, hæfter sig ved, at egenkapitalen forrentes med 18,6 pct. efter skat, og at det samlede udlån øges i et stærkt konkurrencepræget marked. Arbejdernes Landsbank er for 9. år i træk af analysefirmaet Voxmeter blevet kåret som „Danskernes foretrukne bank“ blandt de 20 største banker i Danmark. Det aflejrer naturligvis en fantastisk stolthed, men er også et forhold, som banken er meget ydmyg omkring, idet kårningen ligeledes forpligter til vedholdende at have kundernes behov i fokus. En uafbrudt kundevækst de seneste 10 år medvirker til at styrke bankens position i det danske bankmarked og cementerer Arbejdernes Landsbank som en velkonsolideret og ansvarlig bank.

Udvalgte resultater for koncernen i 2017:

- Stigning i kursreguleringer på 972,2 mio. kr. til 901,3 mio. kr.
- Udlånsvækst på 4,3 pct.
- Stigning i indlån, inkl. puljeordninger på 9,6 pct.
- Egenkapitalen udgør 6.761,5 mio. kr.
- Kapitalprocenten udgør 18,3, heraf egentlig kernekapitalprocent på 16,2.
- Fald i nedskrivninger på udlån på 41,3 mio. kr.
- Fald i netto rente- og gebyrindtjening på 2,0 pct.
- Omkostningsstigning på 9,7 pct.
- Individuelt solvensbehov på 10,0 pct.
- Foreslået udbytte på 500 kr. pr. aktie.

Forventninger til 2018

Bankens aktiviteter er rettet mod kundevækst og vækst i forretningen på et bæredygtigt grundlag med fokus på at forbedre resultatet af kundeaktiviteterne.

Rentemarginalen vil fortsat være under pres som følge af konkurrencesituationen. Omkostningerne vil i 2018 blive ekstraordinært belastet af, at der i den fællesejede EDB Central, BEC, anvendes mange omkostninger på etablering af en ny realkreditplatform og et nyt kundesystem, som tager udgangspunkt i kundernes forventninger til et topmoderne pengeinstitut, der evner at opfylde kundernes behov.

Nedskrivninger på udlån og garantier forventes fortsat at ligge på et lavt niveau omkring 0,2 pct. Pr. 1. januar 2018 indføres nye internationale nedskrivningsregler i form af IFRS 9, hvilket i sig selv medvirker til usikkerhed om den faktiske udvikling.

Forventningen for 2018 er, at resultat før skat lander i niveauet 300-400 mio. kr., og en egenkapitalforrentning på 5-6 pct. før skat.

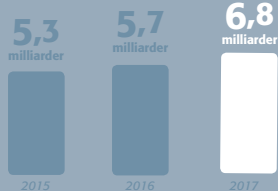

*Per Christensen, formand for bestyrelsen, og
Gert R. Jonassen, ordførende direktør*

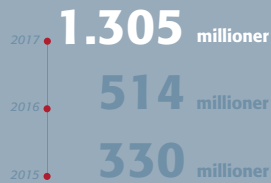
Arbejdernes Landsbank i 2017

En bank i god form

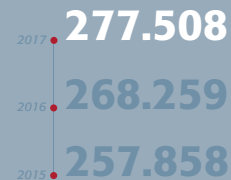
EGENKAPITAL (KR.)

ÅRSRESULTAT (KR. FØR SKAT)

KUNDER

Personlig og nærværende rådgivning

70

filialer fordelt rundt om i hele landet

15.083

værdisamtaler med vores kunder

178.166

brugere af net- og mobilbank. 1.304 nye kom til hver måned

Høj kundetilfredshed

Nr. 1

Kåret til danskernes foretrukne bank for 9. år i træk

Voxmeter, januar 2018

Ekspertes i andelsbolig

24 timer

var max svartid på lån til andelsbolig og ejerbolig

3.967

nye andelsboliglån blev udstedt

5.054

gratis juridiske dokumenter blev oprettet på testaviva.dk

Styrket indsats på boligområdet

Her er vores bidrag Bonus til alle boligejere

Med AL-BoligBonus får du 1.200 kr. om året, for hver million du låner i din ejerbolig. Uanset om du har et Totalkreditlån eller realkreditlignende lån hos os. AL-BoligBonus er skattepligtig.

41.642.236

kroner udbetalte vi i AL-BoligBonus til vores kunder

7.539

nye realkreditlån og boliglån blev udstedt

Koncernberetning

Koncernen opnåede i 2017 et resultat før skat på 1.304,7 mio. kr. og 1.155,5 mio. kr. efter skat, hvilket forrenter egenkapitalen med 18,6 pct. (21,0 pct. før skat). Resultatet er særdeles tilfredsstillende.

Resultatet er udtryk for, at forretningen udvikler sig i overensstemmelse med forventningerne, hvor især kursreguleringer er påvirket af en række ekstraordinære gunstige forhold.

Indtægter

2017 har været endnu et år med flot kundetilgang. Tilgangen kan netto opgøres til 9.249 kunder (10.401 kunder i 2016), som udover vækst i markedsandel tilfører koncernen nye forretninger. Bankudlånet viser nu tegn på vækst, og en nettovækst på 4,3 pct. er tilfredsstillende, når der samtidig stilles krav om, at det skal være bæredygtig vækst. Bankindlån og puljer udgør nu 37,5 mia. kr. og er en fortsættelse af tidligere års imponerende vækstrater, som i 2017 udgør 9,6 pct.

Netto rente- og gebyrindtjeningen udgør 1.792,9 mio. kr. mod 1.829,8 mio. kr. i 2016, svarende til en nedgang på 2,0 pct. Forretningsomfanget vokser, og kundevæksten fortsætter, hvorfor udviklingen tolkes som effekt af et stærkt konkurrencepræget marked.

Netto renteindtægter udgør 1.193,6 mio. kr. mod 1.248,3 mio. kr. i 2016, hvor det lave renteniveau vanskeliggør forbedringer. Årsagen kan primært henføres til et stærkt konkurrencepræget marked for bankudlån og udfordringer med at opnå en tilfredsstillende forrentning af investeringsaktiver, hvor banken har valgt at renterisikoafdække mod et stigende renteniveau.

Netto gebyrindtægter er med 555,5 mio. kr. svagt stigende, hvor aktivitetsstigninger og særlig fokus på boligfinansiering slår positivt igennem. I takt med omfattende formidling af realkreditlån til Totalkredit vokser gebyrindtægterne i form af garanti- og formidlingsprovisioner. Bankens program for AL-BoligBonus har været en succes, hvor kunder med formidlede realkreditlån via Totalkredit og prioritetslån i banken i august modtog 41,6 mio. kr. som en form for loyalitetsbonus, og som også fortsætter på uændrede vilkår med ny udbetaling i august 2018.

Kursreguleringer udgør 901,3 mio. kr. mod -70,9 mio. kr. i 2016, svarende til en forbedring på 972,2 mio. kr. og må betegnes som et ekstraordinært gunstigt resultat. Den indgåede aftale om salg af ALKA Forsikring til Tryg Forsikring, med forventet afvikling i 1. halvår

2018, har haft en meget gunstig påvirkning af værdien af bankens beholdning af aktier i ALKA Forsikring og tegner sig alene for en positiv kursregulering på mere end 0,5 mia. kr. Resultatet af kursreguleringer mv. udtrykker også, at banken på øvrige investeringsaktiviteter har opnået gode resultater, herunder indhentet de negative kursreguleringer fra 2016.

Andre driftsindtægter udgør 90,5 mio. kr. mod 81,8 mio. kr. i 2016 og hidrører blandt andet fra operationelle leasingkontrakter i dattervirksomheden AL Finans A/S.

Omkostninger

Koncernens samlede omkostninger blev på 1.465,6 mio. kr., hvilket er 129,5 mio. kr. (9,7 pct.) højere end i 2016.

Ud af årets samlede omkostninger kan 826,7 mio. kr. henføres til personaleomkostninger. Dette er 8,6 pct. højere end i 2016, hvilket blandt andet kan relateres til overenskomstmæssige forhold inklusiv bonusordning (i alt 3,6 pct.), regulering af hensættelser til fremtidige personalelydelser (3,6 pct.) samt stigende lønsumsafgiftssats (0,5 pct.), som successivt indføres frem mod 2020.

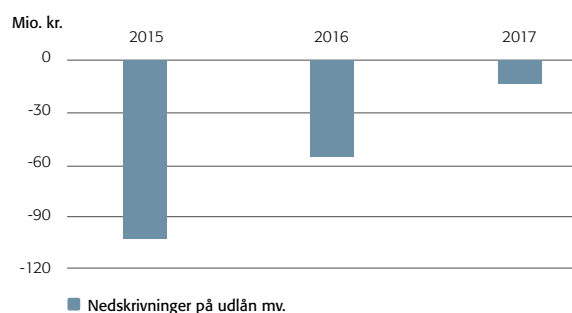
Ultimo 2017 beskæftiger koncernen 1.054 medarbejdere omregnet til fuldtid mod 1.063 i 2016.

De øvrige omkostninger udgør 638,9 mio. kr., hvilket er 64,3 mio. kr. (11,2 pct.) højere end i 2016. Stigningen afspejler en omfattende investering i IT-systemer i regi af Bankernes EDB Central, BEC, som led i en digital strategi, der skal sikre den nødvendige konkurrencekraft nu og i fremtiden.

Nedskrivninger på udlån mv.

Årets samlede nedskrivninger på udlån m.v. udgør 14,3 mio. kr., hvilket er en forbedring på 41,3 mio. kr. i forhold til 2016. Det lave niveau understreges af, at kunderne fortsat har en høj betalingsevne, og at økonomien i samfundet er i fremdrift.

Nedskrivninger på udlån mv.

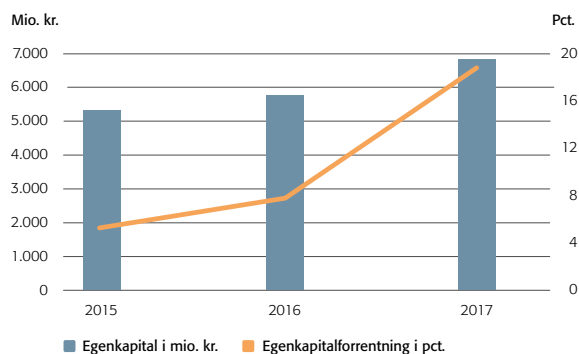
Koncernens samlede nedskrivnings- og hensættelses-saldo på udlån og garantier udgør 1.344 mio. kr. ved

årsafslutningen, hvilket er 110 mio. kr. lavere end ultimo 2016. Pr. 31.12.2017 udgør de akkumulerede nedskrivninger og hensættelser 4,7 pct. af brutto udlån og garantier.

Resultat

Årets resultat før skat blev på 1.304,7 mio. kr. mod 514,0 mio. kr. i 2016. Koncernens resultatet efter skat kan opgøres til 1.155,5 mio. kr. mod 419,4 mio. kr. i 2016.

Egenkapital og forrentning heraf efter skat

Resultatet overstiger både de forventninger, der blev udmeldt i årsrapporten for 2016 og delårsrapporten for 2017, selvom sidstnævnte indeholdt en opjustering. Koncernen valgte derfor i december 2017 at udsende endnu en opjustering på 1,2 - 1,4 mia. kr. før skat. Resultatpåvirkningen fra især salget af ALKA Forsikring var ikke indkalkuleret i forventningerne til 2017 og har således medført en gevinst på mere end 0,5 mia. kr. Derfor stiger indtjening pr. omkostningskrone også ekstraordinært til 1,88 mod 1,37 i 2016.

Udviklingen i nedskrivningen på udlån og garantier har ligeledes påvirket årsregnskabet i en positiv retning, hvor det lavere nedskrivningsbehov tages som udtryk for en forbedring af kundernes indkomst- og formueforhold.

Resultatdisponering

Det er indstillet til generalforsamlingen at udlodde udbytte på 150 mio. kr., svarende til 50 pct. af aktiekapitalen.

Forventninger til 2018

Dansk økonomi befinder sig i en højkonjunktur. BNP-væksten i 2018 forventes at blive på 2,0 pct., hvilket er marginalt lavere end i 2017. Den fortsatte fremgang i dansk økonomi er understøttet af lave renter, tiltagende global vækst samt en robust økonomi i de danske husholdninger. Den økonomiske fremgang i vores store samhandelslande forventes at løfte eksporten i 2018. Beskæftigelsen stiger,

og ledigheden er nu nede på 4,3 pct. Trods et strammere arbejdsmarked er der dog ikke tegn på en overophedning. Lønstigningstakten er fortsat moderat, og arbejdsstyrken udvides løbende over de kommende år, hvilket giver plads til fortsat fremgang i beskæftigelsen. Boligmarkedet nyder godt af de lave renter og stigende indkomster.

Boligprisstigninger er ikke længere forbeholdt de største byer, men mærkes over hele landet. Stigende boligformuer og fortsat beskæftigelsesvækst understøtter privatforbruget, der også i 2018 ventes at være en væsentlig vækstmotor for dansk økonomi. Der kom mere gang i investeringerne i 2017, og koncernen forventer, at erhvervsinvesteringerne løfter sig yderligere i 2018. Disse forholdsvis positive økonomiske udsigter kan blive udfordret af en række risici: En mere voldsom rentestigning end banken forventer, udløst af højere inflation og strammere pengepolitik, kan bremse fremgangen på boligmarkedet, lægge en dæmper på det globale opsving og sætte en stopper for nye investeringer. Endvidere er en række geopolitiske problemer fortsat uløste, hvorfor de kan blusse op til ugunst for økonomisk stabilitet.

Vores egne aktiviteter er rettet mod kundevækst og vækst i forretningen på et bæredygtigt grundlag med fokus på at forbedre resultatet af kundeaktiviteterne.

Rentemarginalen vil fortsat være under pres som følge af konkurrencesituationen. Koncernens omkostninger vil i lighed med 2017 også i 2018 ekstraordinært blive belastet af omkostninger til den fællesjede EDB Central, BEC, i forbindelse med etablering af en ny realkreditplatform og et nyt kundesystem. IT-projekterne tager udgangspunkt i forventningerne til at banken skal være ansvarlig, nærværende og enkel i sine løsninger over for kunderne.

Nedskrivninger på udlån og garantier forventes fortsat at ligge på et lavt niveau på ca. 0,2 pct. Nedskrivninger på udlån og garantier vil fremadrettet være baseret på nye regnskabsregler i form af IFRS 9, der trådte i kraft 1. januar 2018. Med IFRS 9 implementeres en ny nedskrivningsmodel baseret på forventede tab. Den fremadrettede driftseffekt heraf medfører en vis usikkerhed ift. driftsvirkningen i 2018.

Forventningen er, at resultat før skat i 2018 lander i niveauet 300-400 mio. kr., svarende til at egenkapitalen forventes med 5-6 pct.

Balance

De samlede aktiver udgør ved udgangen af december 2017 47,4 mia. kr., hvilket er en stigning på 2,9 mia. kr. i forhold til december 2016. Balancestrukturen er identisk med forrige år.

Indlån

Indlån inkl. opsparing i puljeordninger er steget med 3,3 mia. kr. og udgør nu 37,5 mia. kr. Privatkunder tegner sig for 1,8 mia. kr. af stigningen, og foreninger og erhverv er steget med 1,5 mia. kr. Det er således alle kundegrupper, som fortsat viser banken stor tillid. Banken har meldt ud, at der ikke er planer om at indføre negative rentesatser på almindelige indlån, hvilket kunderne har taget godt imod og også er medvirkende årsag til den fortsatte vækst.

Opsparing i bankens puljeordninger er steget med 0,7 mia. kr. og udgør nu 2,7 mia. kr.

Udlån

Koncernens udlån udgør ultimo 2017 22,0 mia. kr., 0,9 mia. kr. over niveauet ved årets start. Fortsat kundevækst og de medfølgende forretninger bidrager til vækst, men en skærpet konkurrencesituation og stor lyst til gældsafvikling vanskeliggør udlånsvækst. Dattervirksomheden AL Finans A/S har udvidet forretningen med afkøb af fakturaer med forsikringsdækning, hvilket alene bidrager med ca. 0,4 mia. kr. i 2017.

Værdipapirbeholdning

Koncernens værdipapirbeholdning udgør 13,9 mia. kr. i form af obligationer, aktier og investeringsbeviser mv. Hovedparten, 11,8 mia. kr., er placeret på obligationsmarkedet. Faldet i posten i forhold til 2016 kan henføres til frasalg af obligationer mod investering i indskudsbeviser, som udgør 5,1 mia. kr. mod 0,9 mia. kr. ultimo 2016, og er regnskabsmæssigt placeret som tilgodehavende i kreditinstitutter.

Banken har værdiansat sine aktier i ALKA Forsikring med udgangspunkt i prisen på 8,2 mia. kr., som er aftalt mellem aktionærerne i ALKA Forsikring og Tryg Forsikring, hvilket er den primære årsag til stigningen i aktieporteføljen, der pr. 31. december 2017 udgør 2,0 mia. kr. mod 1,3 mia. kr. i 2016. Porteføljen består udover aktier i ALKA Forsikring væsentligst af aktier i LR Realkredit, Vestjysk Bank og DLR Kredit.

Likviditet

Likviditeten styres med udgangspunkt i Liquidity Coverage Ratio (LCR). Nøgletallet måler på størrelsen af likvide aktiver i forhold til det stressede outflow, der er i koncernen på 30 dages sigt. I 2017 har dette nøgletal i henhold til lovgivningen skullet udgøre mindst 80 pct. og er fra 1. januar 2018 100 pct. Koncernens egen målsætning er overholdelse af et nøgletal på 130 pct., hvilket koncernens LCR-nøgletal pr. ultimo 2017 med 186 pct. klart opfylder.

LCR-nøgletallet vil fra 30. juni 2018 i en modificeret version også blive implementeret i Finanstilsynets pejlemærker, jf. side 27.

Kapitalforhold

Egenkapital

Egenkapitalen udgør 6.761,5 mio. kr. ved udgangen af 2017 og er forøget med 1.079,7 mio. kr. siden ultimo 2016, hvoraf årets overskud bidrager med 1.155,5 mio. kr. Ejerne af hybrid kernekapital har i 2017 opnået et afkast på 66,0 mio. kr. Pr. 1. januar 2018 indarbejder koncernen i lighed med hele den finansielle sektor en ny regnskabspraksis efter reglerne i den internationale regnskabsstandard om finansielle instrumenter (IFRS 9). Effekten ved implementeringen heraf forventes at udgøre i niveauet 85 mio. kr., der pr. 1. januar 2018 påvirker bankens egenkapital i negativ retning.

Kapitalgrundlag

Koncernens kapitalgrundlag er i 2017 styrket af tilvæksten via årets resultat. Det forventede salg af aktier i ALKA Forsikring vil først have fuld effekt på den ansvarlige kapital i 1. halvår af 2018, når salget forventeligt falder endeligt på plads. Effekten af salget vil forbedre den egentlige kernekapital med mere end 0,8 mia. kr.

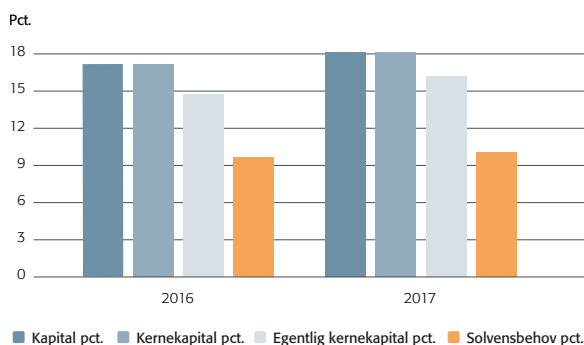
Kapitalgrundlaget pr. 31. december 2017 udgør 5.677,6 mio. kr. mod 5.413,4 mio. kr. i 2016, og kernekapitalen efter fradrag udgør ligeledes 5.677,6 mio. kr. Den egentlige kernekapital udgør 5.035,2 mio. kr.

Solvens

Koncernens kapitalprocent udgør 18,3, og kernekapitalprocenten udgør også 18,3. En egentlig kernekapitalprocent på 16,2 vidner om, at koncernen kun i beskedent omfang har lånefinansieret kapital som en del af sit kapitalgrundlag.

Effekten af salget af aktierne i ALKA Forsikring ville pr. 31. december 2017 have påvirket kernekapitalprocenten positivt med 2,6 procentpoint til 20,9 pct. ved uændrede risikovægtede eksponeringer, hvis transaktionen havde været fuldt gennemført og afregnet.

Solvensforhold

Koncernens kapitalprocent-mål på 16,0 pct. indeholder en fuld indfasning af de skærpede kapitalkrav i CRR-forordningen, som gælder fra 2019. Kapital- og kernekapitalprocenten overstiger således allerede nu koncernens kapitalprocent-mål.

De samlede risikoeksponeringer for koncernen udgør 31,0 mia. kr. ultimo 2017, svarende til en nedgang på 1,7 pct. i forhold til ultimo 2016 (31,6 mia. kr.). Udviklingen i de risikovægtede eksponeringer fremgår af note 32. Bankens fremskrivninger til 2022 under forskellige makroøkonomiske scenarier kombineret med kapitalbevarings- og kapitalprocentforbedringsplaner bekræfter, at koncernen har den fornødne finansielle styrke til at være komfortabel i forhold til egne kapitalprocent-mål.

Solvensbehov

	Koncernen	
	2017	2016
	i pct.	i pct.
Kreditrisiko	6,6	6,8
Markedsrisiko	2,4	2,0
Operationel risiko	0,9	0,8
Øvrige risici	0,1	0,0
Solvensbehov i alt	10,0	9,6

Solvensbehovet udtrykker den kapital, koncernen selv vurderer er nødvendig i forhold til risikoeksponeringen. Den bygger på Finanstilsynets 8+ model, hvorefter et institut ikke kan have et solvensbehov mindre end 8 pct. Forskellen mellem solvensbehovet og bundgrænsen på 8 pct. udtrykker således den merkapital, koncernen skal

besidde i relation til sin risikoeksponering. Solvensbehovet er identisk på koncern- og bankniveau, idet banken fuldt ud finansierer sine dattervirksomheder. Solvensbehovet er opgjort til 10,0 pct. mod 9,6 pct. i 2016.

NEP-krav

Finanstilsynet og Finansiell Stabilitet har skærpet kravene til kreditinstitutternes beredskab og polstring med henblik på at imødegå en afviklingssituation og i givet fald sikre optimale forhold omkring en eventuel rekonstruktion. Med henblik på at sikre bankernes simple kreditorer mest muligt er der indført et nyt begreb i form af et NEP-tillæg (nedskrivningsegne passiver). I en rekonstruktion af et kreditinstitut vil Finansiell Stabilitet indledningsvis kunne foretage en nedskrivning af de nedskrivningsegne passiver for at beskytte de simple kreditorer mest muligt. Finanstilsynet har fastsat et individuelt NEP-tillæg til Arbejdernes Landsbank på 6,8 pct., som kan indfases over en periode på 5 år begyndende i 2019. Banken tilslutter sig den gradvise indfasning og foretager løbende en kapitalovervågning og optimal kapitalplanlægning med henblik på at sikre efterlevelse af de til enhver tid gældende krav, herunder det nye NEP-krav, som indfases fra og med 2019. Det bemærkes, at koncernen med den nuværende kapitalprocent også vil kunne overholde de krav, der vil gælde i 2019, og er komfortabel med også at kunne overholde de kommende NEP-krav samt andre krav, der indfases over de kommende år.

Finanstilsynets inspektion 2017

Finanstilsynet gennemførte i 2017 en ordinær inspektion i banken, og konklusionen heraf offentliggøres i februar 2018. Banken har taget Finanstilsynets påbud om forbedringspunkter til efterretning. Vi vil herunder sikre, at bankens stærke position på området for udlån til andelsboliger bliver mere tydelig i forretningsmodellen, samt at der sker en tæt opfølgning og overvågning ved bevilling af boligudlån i vækstområder.

Forretningsmodel

Generelt

I Arbejdernes Landsbank bygger forretningen på sunde værdier som ansvarlighed, nærvær og enkelthed over for vores kunder og ansatte. Der tilbydes relevante og konkurrencedygtige finansielle produkter og ydelser kombineret med kompetent rådgivning til private, foreninger samt små og mellemstore erhverv.

Forretningsgrundlag

Arbejdernes Landsbank ønsker at skabe værdi for familier, foreninger, mindre og mellemstore virksomheder samt vores ejere ved at levere rådgivning og finansielle serviceydelser på et højt fagligt og etisk niveau. På det værdigrundlag drives en sund bank med en solid økonomi og med stor respekt for kundernes tid og penge.

Det er Arbejdernes Landsbanks mål, at vi:

- skal være et selvstændigt, landsdækkende pengeinstitut med et komplet finansielt servicekoncept, der retter sig mod privat-, erhvervs- og foreningskunder,
- skal være førende på området for boligfinansiering, herunder finansiering af andelsboliger,
- skal have beslutningstagere tæt ved kunderne og effektive arbejdsprocesser, der sikrer banken en hurtig og kompetent forretningshåndtering,
- har en social ansvarlighed (CSR-politik), som er en integreret del af virksomheden og
- sikrer den nødvendige konsolidering gennem bæredygtig vækst.

Ved at fremstå som en serviceorienteret og teknologisk innovativ koncern med et landsdækkende filialnet med 70 filialer og en dattervirksomhed med supplerende ydelser og hovedvægt på personlig rådgivning ønsker koncernen at være kundernes bankforbindelse gennem hele deres livscyklus. Nye kunder skal opleve koncernen på samme vis og have lyst til at anbefale os til deres omgangskreds. Endvidere er målet, at rådgivningen skal skabe værdi for kunden, og at serviceniveauet hører til et af landets absolut højeste.

Banken rådgiver og servicerer private kunder, foreninger og organisationer samt mindre og mellemstore erhverv. Banken sigter primært mod helkunde forhold og fokuserer på rådgivning for private samt erhverv, hvor målgruppen primært er mindre og mellemstore virksomheder, der er ejerledede, og som opererer inden for detailhandel, servicesektor, bygge- og anlægsvirksomhed, industri- og anden handels- og fremstillingsvirksomhed. Udlån til

bankens kunder sker inden for rammerne af bankens kreditpolitik, hvilket skal være bæredygtigt for både kunden og koncernen. Dattervirksomheden AL Finans A/S supplerer disse ydelser med tilbud om leasing, factoring og billånsfinansiering.

Regnskabsmæssigt anvender banken en segmentmodel, som hviler på 3 områder.

Kundeaktiviteter er det største segment og omhandler alle direkte kundeaktiviteter og afledte indtægter og omkostninger fra kundeaktiviteter relateret til vores produktortiment.

Investeringsaktiviteter omhandler aktiviteter relateret til forvaltning af bankens store indlånsoverskud og øvrige finansielle aktiviteter, som udspringer af vores handelsfunktion, eksempelvis positionstagnation og likviditets- og valutakursstyring.

Øvrige aktiviteter omhandler primært egne ejendomme og visse anlægsaktier, som ejes ud fra et strategisk sigte. Egenkapitalen fordeles på områderne ud fra aktiviteterens solvensbelastning, baseret på bankens kapitalmål. Overskydende kapital placeres under Øvrige aktiviteter.

Koncernens indtjening skabes som et resultat af servicering af kundernes bankforretninger, hvor de primære kilder er rentemarginal på ind- og udlånsforretninger og en række aktivitetsbetingede gebyrer, f.eks. formueforvaltning, udlånsvirksomhed og låneformidling af realkreditlån. Proaktivt fokus på bæredygtig vækst og konkurrencebevidsthed medvirker til at løfte forretningsvolumen og er grundlaget for en successiv forbedring af indtjeningen.

Banken har altid været kendetegnet ved et stort indlånsoverskud og er som følge heraf aktiv på de finansielle markeder for optimal placering af midlerne i værdipapirer. Banken har derfor opbygget en solid viden og erfaring, som også kommer en række mindre banker til gode, når de benytter os som depotbank, gennemførelse af udenlandske betalinger etc. Koncernen ønsker en lønsom indtjening baseret på en prissætning af koncernens produkter, som afspejler de risici og den kapitalbinding, som koncernen påtager sig sammen med en helhedsvurdering af forretningsomfanget med kunder og modparter. Banken ønsker ligeledes at varetage en aktiv og professionel styring af afkast og risiko på bankens værdipapirer og beholdninger med en forrentning, som minimum ligger på niveau med anerkendte benchmarks.

Kapitalbasen skal være robust, understøtte forretningsmodellen og sikre den fornødne handlefrihed på ethvert tidspunkt i en konjunkturcyklus. Der lægges vægt på, at den solvensmæssige overdækning altid skal være i betryggende afstand af det opgjorte solvensbehov inkl. gældende bufferkrav. Likviditeten skal være forsvarlig, og politikken på området tilpas forsigtig og understøtte den valgte forretningsmodel i de tidsscenarier, som afspejles i likviditetspolitikken. Målsætningen er, at der til enhver tid er en likviditetsmæssig overdækning i forhold til gældende lovregler på området.

Forretningsmodellen bygger på, at indlånsoverskuddet forvaltes aktivt. Banken har en handelsfunktion, der følger markedet med den strategi på daglig basis at forholde sig til, hvorvidt de aktuelle placeringer kan optimeres i forhold til den valgte risikoprofil. Værdiansættelse til dagsværdi danner udgangspunkt for afkastmåling, risikoovervågning og beslutninger om køb og salg af finansielle instrumenter. Handelsfunktionen har også ansvaret for styringen af bankens likviditet. Det er målsætningen, at der genereres et overskud på egenbeholdningen, så banken kan strække sig langt for at holde 0 eller positive rentesatser over for indlånskunder.

Personaleresourcen udgør den største omkostningsandel, og koncernen bestræber sig på kontinuerligt at være i en effektiviseringsproces med henblik på at flytte ressourcerne mod kundevedtente aktiviteter. Koncernen har ligeledes valgt at anvende mange ressourcer på digitalisering for proaktivt at sikre vores kunder optimalt både i deres interaktion med koncernen og deres anvendelse af koncernens mange faciliteter.

Samarbejdsrelationer

Arbejdernes Landsbank benytter forskellige samarbejdspartnere og er tillige medejer af virksomheder, som tilbyder produkter og ydelser inden for bl.a. realkredit, investeringsprodukter, betalingsformidling og forsikring. Oplysninger om vores samarbejdspartnere fremgår af vores hjemmeside: www.al-bank.dk/om-banken/fakta-og-historik/samarbejdspartnere/. Koncernens kunder får herigennem adgang til et bredt og fleksibelt produktudbud.

Banken modtager formidlings- og garantiprovision for formidling af visse produkter og investeringsydelser.

Der er indført nye regler pr. 1. juli 2017 om forpligtelse til at videregive formidlingsprovisioner, som modtages for levering af skønsmæssig porteføljepleje og uvildig investeringsrådgivning. Banken har tilpasset sin forretning i overensstemmelse hermed.

Organisation

Arbejdernes Landsbank har centralt placerede kompetenceområder, som fungerer på tværs af virksomheden. Det er med til at sikre en flad organisationsstruktur med hurtige beslutningsprocesser og direkte samspil mellem kunden, rådgiveren og de centrale specialistenheder. Bemanningen i bankens filialer er tilpasset de enkelte filialers kundegrundlag. Centrale specialistfunktioner udvikler og koordinerer bankens samlede indsatser inden for rådgivningsområderne pension, bolig og investering. Specialistfunktionerne fungerer som vidensbase og sparringspartner for både rådgivere og kunder.

På erhvervssiden er banken organiseret med 6 erhvervscentre rundt om i landet. Denne organisering sikrer et stærkt fagligt miljø med kompetente medarbejdere. Der ydes erhvervsrådgivning i alle bankens filialer samt hos kunden, og erhvervscentrene understøtter efter behov.

Banken har en række specialistenheder, der udover at understøtte de kundevedtente afdelinger løbende foretager rapportering til ledelsen og relevante myndigheder. Afdelingen Risiko og Compliance virker fremadrettet og forebyggende og opfylder samtidig de lovmæssige krav til en organisatorisk funktion, der fungerer uafhængigt (2. linje i bankens risikostyring). Foranstaltninger mod hvidvask og markedsmissbrug er organisatorisk placeret i henholdsvis juridisk område og fondsadministrationen.

Teknologi

Den teknologiske platform er i al væsentlighed baseret på ydelser leveret af Bankernes EDB Central, BEC, som banken er medejer af. Der lægges afgørende vægt på, at IT-løsningerne medfører administrative forbedringer, forenklinger, effektiviseringer, øget selvbetjeningsgrad samt giver mulighed for at skabe nye forretninger. Kunderne vil opleve dette gennem flere tekniske hjælpeværktøjer og mere tilgængelige brugerflader.

Digitalisering og IT-sikkerhed er aktuelle fokusområder, og der arbejdes til stadighed på at sikre, at den samlede system-, data- og driftssikkerhed er på et tidssvarende niveau. Den overordnede IT-strategi er, at koncernen i kraft af en effektiv og sikker databehandling skal sikre de forretningsmæssige mål og samtidig fremstå som en professionel og troværdig bank, samarbejdspartner og arbejdsplads.

Medarbejdere

Arbejdernes Landsbank ønsker at skabe et sundt, trygt og inspirerende arbejdsmiljø for alle medarbejdere. Der er ikke et modsætningsforhold imellem at opnå ambitiøse

mål, blive udfordret fagligt og samtidig have en bæredygtig balance mellem arbejds- og privatliv. En gennemsnitlig anciennitet i filialnettet på 14 år vidner om en solid erfaring og indsigt, der medvirker til at skabe tryghed i hverdagen og fastholde det nære forhold til kunderne. For at sikre at koncernen i videst muligt omfang rammer denne balance, er der særlig fokus på sundhed og arbejdsglæde. Der gennemføres løbende trivsels- og ledelsesmålinger blandt samtlige medarbejdere. Målingerne viser, at der i Arbejdernes Landsbank er en meget høj arbejdsglæde og motivation blandt medarbejderne.

I en sektor, hvor de formelle krav til medarbejderne til stadighed øges, arbejdes der systematisk og målrettet med kompetenceudvikling, og medarbejdernes kompetenceniveau dokumenteres løbende igennem de lovpligtige certificeringer mv. Samtidig har alle medarbejdere en personlig udviklingsplan og en række personlige mål, som har til formål at understøtte den personlige adfærd og faglighed, der samlet set bidrager til koncernens strategiske mål. Vores medarbejdere er endvidere omfattet af et overenskomstreguleret bonusprogram, som understøtter Arbejdernes Landsbanks strategi og bidrager til, at de overordnede mål nås.

Kapitalstruktur

Arbejdernes Landsbank er et ikke-børsnoteret aktieselskab, og aktiekapitalen udgør 300 mio. kr. Bestyrelsen er indtil 12. marts 2020 bemyndiget til ad én eller flere omgange at udvide aktiekapitalen indtil 500 mio. kr. Aktiekapitalen består af 300.000 aktier á 1.000 kr. Det samlede antal stemmer udgør 300.000 svarende til, at hver aktie giver én stemme.

Bankens vedtægter indeholder bestemmelser om, at aktierne kun kan omsættes gennem bestyrelsen og kun til pålydende værdi. Følgende organisationer og personer kan blive aktionærer:

- Lønmodtagerorganisationer og lønmodtagere, der er medlemmer heraf.
- Politiske organisationer, som danske lønmodtagerorganisationer samarbejder med.
- Kooperative virksomheder, brugsforeninger og andelsvirksomheder samt organisationer, virksomheder eller foreninger, som disse har oprettet eller opretter.
- Arbejdernes Landsbanks Fond.
- Offentlige og andre institutioner, organisationer, virksomheder eller pensionsselskaber, hvori danske lønmodtagerorganisationer har interesse.

Arbejdernes Landsbank havde ved udgangen af 2017 knap 22.000 aktionærer. Indkaldelse til generalforsamling offentliggøres på bankens hjemmeside: www.al-bank.dk/om-banken/presse-og-nyheder/nyheder/2018/tilmelding-til-generalforsamling/. Indkaldelse sker desuden skriftligt til de i ejerbogen noterede aktionærer, der har anmodet herom.

Selvom bankens udstedte hybride kernekapitalinstrumenter indgår under egenkapitalen, er der ikke knyttet nogen stemmeret ved generalforsamlingen til indehaverne af de hybride kernekapitalinstrumenter.

Udbyttepolitik

Bankens aktier er opgjort til kurs pari, og aktionærerne kan kun opnå afkast af investeringen gennem udlodning af udbytte. Det er derfor bankens målsætning at føre en udbyttepolitik, der tager udgangspunkt i årets resultat, men ikke tilsidesætter behovet for konsolidering. Ved beslutning om det enkelte års udbytte lægges vægt på kendte forhold, som tilsiger fokus på konsolidering, men også særlig vægt på, hvorvidt der er særlige konjunkturforskeligheder eller andre enkeltstående forhold, som har præget resultatet i positiv eller negativ retning. Det er indstillet til generalforsamlingen at udlodde udbytte på 150 mio. kr., svarende til 50 pct. af aktiekapitalen.

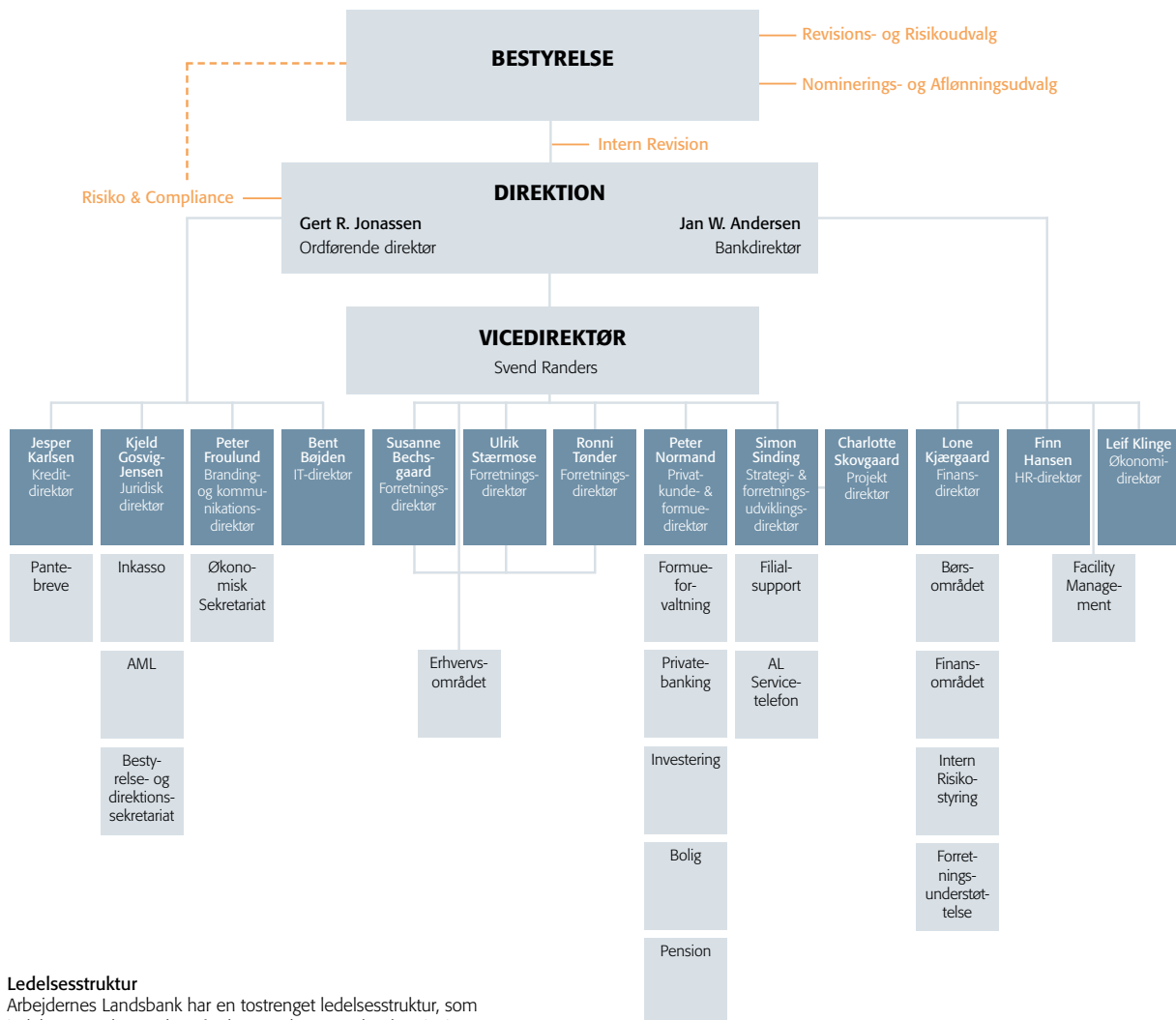
Organisationsdiagram for koncernen Arbejdernes Landsbank

Ledelsesstruktur

Koncernen Arbejdernes Landsbank består af et moderselskab og to dattervirksomheder.

A/S Arbejdernes Landsbank – CVR 31 46 70 12 Moderselskab

Ledelsesstruktur

Arbejdernes Landsbank har en tostrengt ledelsesstruktur, som indebærer, at bestyrelsen fastlægger de overordnede principper for bankens drift, mens direktionen varetager den daglige drift.

Bestyrelsen ansætter direktion, vicedirektører, revisionschefen og evt. en vicerevisionschef.

Direktionen ansætter medlemmer af forretningsledelsen og den risikoansvarlige chef.

Visions- og strategiarbejdet i 2017

Strategi 2019: Klar til fremtiden

I 2015 lancerede banken sin nye strategi, der hedder „Strategi 2019: Klar til fremtiden“. Alle bankens ledere blev inddraget aktivt i udviklingsprocessen, og i oktober 2015 blev den nye strategi præsenteret for alle medarbejdere i banken. Strategien har de seneste 2 år haft god mulighed for at leve og rodfæste sig i organisationen, og den fungerer i dag som et vigtigt pejlemærke, der bliver styret efter.

En stor del af strategien handler om fortsat at drive og udvikle banken ud fra det værdigrundlag, der hidtil har karakteriseret vores måde at drive bank på. Samtidig understøtter strategien en klar retning og nogle konkrete mål i forhold til de muligheder og udfordringer, vi møder i dag og i årene fremover. Målene frem mod 2019 er efter bankens vurdering både ambitiøse og realistiske – ikke mindst fordi banken har en unik position i markedet og et solidt fundament at arbejde ud fra.

Strategisk ambition

Vores strategiske ambition er vækst, kundefokus, lønsomhed og enkelthed. Med afsæt i kunden, vil vi gennem innovativ udvikling fastholde høj kundetilfredshed og skabe vækst via nye forretningsområder. Banken vil kombinere højaktuelle digitale løsninger med klassisk, personlig bankvirksomhed og levere en professionel, ansvarlig og nærværende service med afsæt i kundens behov.

Finansiell ambition

Vores finansielle ambition er et mål om 300.000 kunder ved udgangen af 2019. Gennem forretningsmæssig vækst og øget markedsandel genereres et afkast til ejerne, der til enhver tid overstiger markedsrenten på risikovillig kapital i et normalt dansk pengeinstitut.

Strategiske indsatsområder og mål

For at opnå vores finansielle ambitioner og indfri vores strategiske ambitioner er der defineret fire strategiske indsatsområder, som vi vil fokusere på frem mod 2019.

Udvikling

- Banken vil i højere grad prioritere innovation og have fokus på hurtig eksekvering.

Digitalisering

- Digitaliseringen skal prioriteres højere, og de digitale muligheder udnyttes bedre.

Kundefokus

- Serviceniveauet skal i højere grad tilpasses kundens behov og lønsomhed.

Omkostninger

- Banken vil evaluere og redefinere måden, hvorpå vi arbejder med omkostninger og effektiviseringer.

ANE-adfærd

Strategiske mål og klar retning giver ikke meget værdi, hvis ikke alle medarbejdere er med, og hvis de langsigtede mål ikke kan omsættes til konkret handling i dagligdagen. Derfor har vi udarbejdet et sæt kundeløfter, der med afsæt i vores grundlæggende værdier helt konkret definerer, hvordan vores adfærd i filialer og stabe bedst muligt kan bidrage til at forbedre kundeoplevelsen og derigennem opnåelsen af vores strategiske mål:

Ansvarlig

- Vi minder os selv og hinanden om, at alle kunder er gode kunder.
- Vi er imødekommende, møder kunderne med et smil og giver alle en ordentlig og kompetent behandling.
- Med afsæt i kundens behov leverer vi altid den bedst tænkelige service, rådgivning og løsning for vores kunder.

Nærværende

- Vi bidrager alle til at sikre fremdrift i sager, projekter og rådgivningsforløb.
- Vi sørger for hurtig og løbende orientering om forløbet, hvis kunden får ny rådgiver.
- Vi lever os ind i kundens situation og er proaktive over for vores kunder.

Enkel

- Vi forbereder os til møder, så vi kan give vores klare anbefaling.
- Vi kommunikerer altid med kunderne, så det matcher deres krav og forventninger.
- Vi giver altid kunden flere muligheder for at møde os (tid og sted/platform).
- Vi følger reglerne, men glemmer aldrig at bruge vores sunde fornuft.

Sådan kom vi i mål i 2017

De fire strategiske indsatsområder i „Strategi 2019“ har været et vigtigt omdrejningspunkt for vores konkrete

aktiviteter og tiltag i 2017. I de følgende afsnit præsenteres nogle udvalgte resultater inden for hvert indsatsområde.

Udvikling

Hvad har banken i 2017 gjort for at prioritere innovation og have fokus på hurtig eksekvering?

- Banken har i 2017 besluttet at åbne en innovativ kundenhed i helt nye lokaler ved Nørreport i København. Målet er at sikre optimale rammer for forretningsudvikling og en bedre eksekvering og implementering af vores strategiske projekter. Den nye enhed åbner efter planen i løbet af sommeren 2018, og fokus vil især være på at udvikle nye koncepter med kunden som medproducent.
- I foråret 2017 justerede banken sit erhvervskoncept og samlede kompetencerne i 6 erhvervscentre fordelt over hele landet. Med de nye centre ønsker banken at styrke kvaliteten i rådgivningen, skabe værdi for kunderne og være med til at udvikle deres forretning.

Digitalisering

Hvordan har banken i 2017 prioriteret digitalisering, og hvilke nye digitale muligheder har vi tilbudt vores kunder?

- Banken har i løbet af året udvidet mulighederne for, at kunder kan underskrive dokumenter digitalt, idet stort set alle typer lånedokumenter og aftaledokumenter er blevet digitaliserede. Særligt Totalkredit-dokumenter sparer kunden og miljøet for meget papir, og det gør det nemmere og mere fleksibelt for kunderne.
- Banken har i 2017 tilbudt kunderne, at de kan holde onlinemøde med banken via Skype Business. Med tilbuddet ønsker vi at være endnu mere fleksible og møde kunderne, hvor det passer dem – om det er et telefonomøde, onlinemøde eller fysisk møde, er kundens valg.
- I starten af året lancerede Arbejdernes Landsbank AL-Wallet, som gør det muligt for kunderne at foretage betalinger med deres mobiltelefon. AL-Wallet er en app, der fungerer som en digital tegnebog, hvori kunderne kan lægge deres betalings- og kreditkort. Den gør det nemt, hurtigt og sikkert at betale kontaktløst ved blot at holde mobilen hen til forretningernes betalingsterminaler.

Kundefokus

Hvordan har vi i 2017 tilpasset vores service i forhold til den enkelte kundes behov?

- Banken arbejder aktivt med NPS, som måler, hvor tilfredse kunderne er med den rådgivning og de løsningsforslag, som de får. Til trods for vores høje NPS-score fortsætter vi med at anvende kundernes feedback til at udvikle banken og vores service- og rådgivningstilbud.

Kundernes tilfredshed afspejler sig også i flere uafhængige analyser og tilfredshedsmålinger. Senest er vi i januar 2018 kåret til „danskernes foretrukne bank“ for 9. år i træk i Voxmeters årlige kundeundersøgelse, som er baseret på interview med over 50.000 danske bankkunder, der er blevet spurgt om tilfredsheden med deres banks rådgivning, service og produkter. I undersøgelsen placerer vi os som nr. 1 blandt de 20 største banker i Danmark.

- Banken lancerede i starten af 2016 AL-BoligBonus, der sikrer vores boligkunder en af markedets stærkeste finansieringsløsninger. Med AL-Boligbonus tilbyder vi alle kunder med et realkreditlån eller et realkreditlignende lån hos os en bonus på 1.200 kroner for hver million, de har lånt i deres ejerbolig. Det gælder både fastforrentede og variabelt forrentede lån – og uanset om lånet er med eller uden afdrag. Den 1. august 2017 fik vores kunder for alvor glæde af initiativet, da banken udbetalte knap 42 millioner kroner i AL-BoligBonus til ca. 30.000 kunder.
- I april lancerede Arbejdernes Landsbank i samarbejde med TestaViva en helt ny onlineplatform, som giver alle danskere mulighed for nemt, sikkert og gratis at oprette testamente, ægtepagt eller andre juridiske dokumenter. Med tilbuddet ønsker banken at komme hele vejen rundt om kundens økonomi og samtidig hjælpe flere danskere til at tage stilling til, hvad der skal ske med deres formue, når de dør eller bliver skilt. Siden lanceringen er der blevet oprettet mere end 5.000 juridiske dokumenter på www.testaviva.dk, og vi er nået ud til mere end 380.000 danskere via vores kampagne.

Omkostninger

Hvad har banken i 2017 gjort for at holde fokus på omkostningerne, og hvordan har vi arbejdet med effektiviseringer?

- Banken har i løbet af året arbejdet meget målrettet med at optimere processer, så der kan frigives endnu mere tid til gavn for kunderne. Vi har haft særlig fokus på at automatisere dele af vores arbejdsgange og har derudover øget indsatsen i forhold til udviklingen af automatiserede processer.
- Et blandt flere tiltag i 2017 er, at banken har indsat en række IT-robotter, som skal overtage en stor del af de administrative opgaver, der er forbundet med vores service på budget med opfølgning. Med robotterne opnår vi flere fordele, som ikke mindst kunderne får glæde af. Bl.a. vil kundernes budgetter altid være fuldt opdaterede, og det vil fremover være endnu nemmere at få et hurtigt overblik over kundernes daglige økonomi i forbindelse med bl.a. kreditvurderinger.

Redegørelse for samfundsansvar – CSR

Lang historie med social ansvarlighed

Arbejdernes Landsbank har en lang historie med social ansvarlighed, der rækker helt tilbage til bankens grundlæggelse i 1919. Formålet med stiftelsen af banken var at sikre fagbevægelsen uafhængighed af kapitalistiske banker i en konfliktsituation, at bestræbe sig på at sikre fagbevægelsens medlemmer økonomisk i en konfliktsituation samt at tilbyde bedre og billigere lånemuligheder som alternativ til pantelåneren.

Også i dag er ansvarlighed en vigtig grundsten i vores måde at drive bank på. Vores grundlæggende værdier og tilgang til kunder, medarbejdere, samarbejdspartnere og investeringer bygger på respekt for mennesker og et mål om at efterlade så positivt et aftryk på omverdenen som muligt. Blandt andet derfor har banken udviklet et sæt kundeløfter, som definerer den adfærd, alle medarbejdere skal efterleve i hverdagen. Adfærden er baseret på følgende tre værdier: ansvarlig, nærværende og enkel. Med denne adfærd ønsker vi at sikre kunderne den bedst mulige kundeoplevelse, vores medarbejdere den bedste arbejdsplads og samfundet og miljøet de bedst mulige vilkår.

Fem indsatsområder

Vi tilstræber at leve op til vores sociale og samfundsøkonomiske ansvar som bank på fem indsatsområder:

- Kunder og produkter.
- Medarbejdere.
- Samfund.
- Klima og miljø.
- Anti-korruption og bestikkelse.

Kunder og produkter

Som økonomisk rådgiver har vi et ansvar for, at vores kunder får optimale vilkår for at leve det liv, som deres økonomi giver dem mulighed for.

Det er vores politik:

- at sikre, at kunden forstår sin økonomiske situation og de produkter, koncernen tilbyder,
- at behandle alle kunder professionelt, med respekt og omtanke for deres individuelle behov,
- at tilbyde kunderne personlig økonomisk rådgivning.
- at yde rådgivning, som tilgodeser kundens behov,
- at uddanne vores kunderådgivere, så deres kompetencer lever op til de berettigede forventninger til en full-service bank og
- at tilbyde kunderne etisk screenede investeringer.

Medarbejdere

Som arbejdsgiver ser vi det som vores ansvar at skabe rammerne for et sundt, trygt og inspirerende arbejdsmiljø.

Det er vores politik:

- at tilbyde arbejdsvilkår, som motiverer og inspirerer vores medarbejdere i deres dagligdag,
- at tilbyde fleksible arbejdstider, som giver den enkelte medarbejder mulighed for at skabe bedre balance mellem privatliv og arbejdsliv,
- at skabe karriere- og udviklingsmuligheder for medarbejdere på alle niveauer i banken,
- at sikre et sundt fysisk og psykisk arbejdsklima og
- tage hånd om medarbejdere, som rammes af bl.a. stress eller sygdom.

Samfund

I Arbejdernes Landsbank vil vi gerne støtte og engagere os i gode sager lokalt, nationalt og internationalt.

Det er vores politik:

- at støtte oplysningsformål gennem anerkendte institutioner,
- at etablere sponsorsamarbejde med sportsklubber og velgørende organisationer,
- at engagere os i lokalsamfundet og bidrage til udviklingen inden for kultur og foreningsliv,
- at støtte humanitært arbejde via danske og internationale hjælpeorganisationer og
- at bidrage til at give unge en bedre forståelse for privatøkonomi gennem bl.a. undervisning.

Klima og miljø

Det er vores mål, at Arbejdernes Landsbank genkendes som en klima- og miljøbevidst virksomhed. Vi er bevidste om vores ansvar for miljøet og arbejder derfor effektivt for at reducere vores energiforbrug og udnytte vores fælles ressourcer effektivt og skånsomt.

Det er vores politik:

- at reducere vores CO₂-udledning ved indkøb af klimavenlig el og varme samt energioptimering af el-, vand- og varmeinstallationer i vores bygninger og lejemål,
- at foretage miljørigtige indkøb i størst muligt omfang hos vores leverandører og
- at minimere vores miljøaftryk ved bl.a. at udføre kildesortering og genbrug af vores affald.

Anti-korruption og bestikkelse

I Arbejdernes Landsbank arbejder vi imod og fordømmer enhver form for korruption. Koncernen har et almindeligt lovpligtigt ansvar i forhold til at bekæmpe korruption og

bestikkelse, og som bank har vi et særligt samfundsmæssigt ansvar i forhold til at være med til at bekæmpe hvidvask og finansiering af terrorisme.

Det er vores politik:

- at medarbejdere ikke giver eller modtager gaver, som overstiger en symbolsk værdi og
- at identificere mistænkelig økonomisk adfærd og underrette myndighederne ved mistanke om hvidvask og terrorfinansiering med henblik på at bekæmpe dette.

Den fulde CSR-rapport kan ses på bankens hjemmeside: www.al-bank.dk/risiko_csr.

Corporate Governance og lovpligtig redegørelse for virksomhedsledelse

Den lovpligtige redegørelse for virksomhedsledelse dækker regnskabsperioden 1. januar – 31. december 2017. Bankens bestyrelse og direktion søger til stadighed at sikre, at ledelsesstruktur og kontrolsystemer er hensigtsmæssige og fungerer tilfredsstillende. Ledelsen vurderer løbende – og mindst én gang om året – om dette er tilfældet.

Grundlaget for tilrettelæggelsen af ledelsens opgaver er af såvel lovgivningsmæssig som regulativ karakter, blandt andet ved lov om finansiel virksomhed, bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl., værdipapirhandelsloven, OMX Nordic Exchange Copenhagens regler og anbefalinger for udstedere, Global Exchange Markets Listing and Admission to Trading Rules, Finans-Danmarks ledelseskodeks, bankens vedtægter samt god praksis for finansielle virksomheder. På dette grundlag udvikles og vedligeholdes løbende en række procedurer og forretningsgange, som skal sikre en aktiv, sikker og lønsom styring af virksomheden.

Anbefalinger for god selskabsledelse

De for perioden 1. januar 2017 til 31. oktober 2017 gældende anbefalinger om god selskabsledelse er genbekræftet af bankens bestyrelse i maj 2017. Den 1. november 2017 blev der offentliggjort nye anbefalinger gældende fra 1. januar 2018. Disse har derfor ikke indvirkning på denne årsrapport. Anbefalingerne er offentligt tilgængelige på Komitéen for god Selskabsledelses hjemmeside: www.corporategovernance.dk. Anbefalingerne omhandler samspillet og kommunikationen mellem aktionærer, øvrige interessenter og virksomheden, bestyrelsens opgaver og ansvar, bestyrelsens sammensætning og organisering, ledelsens vederlag, regnskabsaflæggelse, risikostyring samt revision.

Banken følger generelt principperne i anbefalingerne om god selskabsledelse, således følger Arbejdernes Landsbank 44 ud af 47 anbefalinger. Skemaet til redegørelse for bankens efterlevelse af anbefalingerne om god selskabsledelse fremgår af bankens hjemmeside: www.al-bank.dk/handlers/documentarchive.ashx?id=266.

Politik for det underrepræsenterede køn i ledende stillinger

I 2013 vedtog bankens bestyrelse en politik for det underrepræsenterede køn for at fremme, at der opnås en ligestilling mellem kønnene i ledende stillinger. I politikken er opstillet følgende overordnede mål:

- at skabe en passende fordeling mellem mænd og kvinder i bankens ledelse,
- at følge op på udviklingen af kønssammensætningen i ledelsen,
- at have mulighed for at vurdere og justere mål og midler og
- at sikre fremdrift og resultater.

Konkret er målet:

- at andelen af det underrepræsenterede køn øges, så det tilstræbes, at der i 2021 opnås den i anbefalingerne anførte ligelige fordeling på 40/60 mellem kønnene og
- at bankens medarbejdere skal opleve, at de har samme muligheder for karriere og lederstillinger.

Ved udgangen af 2017 var fordelingen i ledende stillinger 31/69, og 13/87 blandt de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer, hvorved målsætningen om en fordeling på 40/60 endnu ikke er nået. Bestyrelsens sammensætning af generalforsamlingsvalgte medlemmer afspejler i høj grad repræsentanter baseret på ejerkredsens sammensætning, hvor valg af forbundsformænd sker i en demokratisk proces uden skelen til køn. Bestyrelsen erkender sin opgave med at opnå tilnærmelsesvis ligelig tilstedeværelse af begge køn, men accepterer at målsætningen ikke efterlevs til de fastlagte måletidspunkter, hvis grundlaget for den enkelte kandidat er afprøvet med henblik på om et andet valg på kvalificeret grundlag kunne resultere i en bedre kønssammensætning. For at fremme andelen af det underrepræsenterede køn, har koncernen gennem karrieresamtaler og lederudviklingsforløb fortsat et stort fokus på udvikling af såvel kommende som nuværende ledere. Rekrutteringer og forfremmelser sker, som fastsat i politikken, ud fra kriteriet om, at det er den bedst egnede, som ansættes. I det omfang, at der er to slutkandidater med ens faglige og personlige kvalifikationer, vælges kandidaten fra det underrepræsenterede køn.

Bestyrelsen

I 2017 var bestyrelsen sammensat af 9 generalforsamlingsvalgte medlemmer og 4 medarbejdervalgte i henhold til selskabslovens regler herom. De medarbejdervalgte repræsentanter vælges for en periode på fire år. Næste valg foretages i 2018 og genvalg kan finde sted. Oplysninger om de enkelte bestyrelsesmedlemmer findes på side 23-25 i årsrapporten. For at kunne opstille som kandidat til bestyrelsen skal kandidaten opfylde kravene i de gældende regler og kodeks for bestyrelsesmedlemmer i en finansiel virksomhed, herunder bankens krav i henhold hertil. I forbindelse med indstilling til valg af bestyrelsesmedlemmer sker der en vurdering af, hvilken viden og professionel erfaring der er behov for med henblik på at sikre tilstedeværelse

af de nødvendige kompetencer i bestyrelsen. Samtidig arbejder bestyrelsen på at opnå en sammensætning, så dens medlemmer bedst muligt supplerer hinanden i forhold til alder, baggrund, køn mv. med henblik på at sikre et kompetent og alsidigt bidrag til bestyrelsesarbejdet i banken.

Der gælder ingen aldersgrænse for bestyrelsesmedlemmerne. Bestyrelsens medlemmer repræsenterer en bred forretningsmæssig viden og erfaring. Det er bestyrelsens ønske løbende at sikre kontinuitet og en sammensætning, der afspejler den fornødne kompetence og professionelle erfaring under hensyntagen til kompleksiteten af bankens aktiviteter. Ingen af bestyrelsens medlemmer deltager i den daglige ledelse af banken. De medarbejdervalgte medlemmer har samme rettigheder og ansvar som de generalforsamlingsvalgte medlemmer. I overensstemmelse med Anbefalinger for god Selskabsledelse anses mindst halvdelen af de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer for at være uafhængige. Redegørelse for efterlevelse af Anbefalingerne for god Selskabsledelse fremgår af bankens hjemmeside: www.al-bank.dk/handlers/documentarchive.ashx?id=266. De medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer anses ikke for at være uafhængige.

Bestyrelsens arbejde

Bestyrelsen tilser, at direktionen overholder de af bestyrelsen vedtagne målsætninger, strategier, politikker og forretningsgange. Orientering fra direktionen sker systematisk såvel ved møder som ved skriftlig og mundtlig løbende rapportering. Denne rapportering omfatter blandt andet udviklingen i omverdenen, bankens udvikling og lønsomhed samt den finansielle stilling.

De generelle retningslinjer for bestyrelsens arbejde er fastlagt i en forretningsorden, som mindst én gang årligt gennemgås og tilpasses efter behov. Forretningsordenen indeholder blandt andet procedurer for direktionens rapportering, bestyrelsens arbejdsform samt en beskrivelse af bestyrelsesformandens opgaver og ansvarsområder. Bestyrelsen mødes efter en forud fastlagt plan, og derudover når det er nødvendigt. Der har i 2017 været afholdt 13 bestyrelsesmøder.

Der foretages årligt en evaluering af hvert medlem af bestyrelsen med henblik på at vurdere behovet for kompetenceudvikling hos det enkelte bestyrelsesmedlem og bestyrelsen som helhed.

Nominerings- og Aflønningsudvalget

Det er for koncernen lovpligtigt at have et nomineringsudvalg og et aflønningsudvalg. Bestyrelsen har vedtaget at lægge de to udvalg sammen. Nominerings- og Aflønningsudvalget består af fire bestyrelsesmedlemmer.

Bestyrelsens formand er formand for udvalget. Ved arbejde med, og behandling af, temaer om aflønning, herunder bankens lønpolitik og andre beslutninger, som relaterer sig hertil, deltager en medarbejdervalgt repræsentant. Nominerings- og Aflønningsudvalget arbejder efter en af bestyrelsen fastsat arbejdsplan.

Udvalgets opgaver er:

- Udarbejdelse af indstillinger i forbindelse med nyvalg og genvalg af medlemmer til bankens bestyrelse samt ansættelse af bankens direktion.
- Vurdering af bestyrelsens størrelse, struktur, sammensætning og resultater i forhold til de opgaver, der skal varetages, og rapportere samt fremsætte anbefalinger til eventuelle ændringer herom til den samlede bestyrelse løbende og mindst en gang årligt.
- Evaluering af den samlede bestyrelse i forhold til om bestyrelsen har den fornødne kombination af viden, faglig kompetence, mangfoldighed og erfaring, og om det enkelte medlem lever op til kravene i lov om finansiel virksomhed. Der rapporteres løbende og mindst en gang årligt til den samlede bestyrelse – herunder indstillinger om ændringer.
- Evaluering af bankens direktion og fremsættelse af anbefalinger til bestyrelsen herom løbende og mindst en gang årligt.
- Én gang om året at vurdere lønpolitikken, herunder retningslinjer for fratrædelsesgodtgørelser for så vidt angår bestyrelsen, direktionen, andre ledende medarbejdere og væsentlige risikotagere.
- Én gang om året at udpege funktioner, hvis aktiviteter har en væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil.
- Én gang om året at føre kontrol med, om lønpolitikken overholdes.
- Vurdere resultatbaserede løn- og vederlagsordninger for koncernen med henblik på at tilgodese værdiskabelse for koncernens aktionærer og en sund og effektiv risikostyring.
- Fastsættelse af direktionens aflønning i overensstemmelse med koncernens lønpolitik samt føre kontrol med aflønning af ledelsen af den del af organisationen, der forestår kontrol af overholdelse af grænser for risikotagning, samt ledelsen af den del af organisationen, der i øvrigt forestår kontrol og revision.

Der har været afholdt to møder i Nominerings- og Aflønningsudvalget i 2017.

Aflønningspolitikken er tilgængelig på bankens hjemmeside: www.al-bank.dk/handlers/documentarchive.ashx?id=255.

Revisions- og Risikoudvalg

Bestyrelsen har nedsat et Revisions- og Risikoudvalg bestående af fire bestyrelsesmedlemmer, hvor direktør Lars Andersen er udvalgets formand. Revisions- og Risikoudvalget arbejder efter en af bestyrelsen fastsat arbejdsplan.

Udvalgets opgaver er:

- at underrette bankens bestyrelse om resultatet af den lovpligtige revision, herunder regnskabsaflæggelsesprocessen,
- at overvåge regnskabsaflæggelsesprocessen og fremsætte henstillinger eller forslag til at sikre integriteten,
- at overvåge, om bankens interne kontrolsystem, interne revision og risikostyringssystemer fungerer effektivt med hensyn til regnskabsaflæggelsen i virksomheden,
- at overvåge den lovpligtige revision af årsrapporter mv., idet der tages hensyn til resultatet af seneste kvalitetskontrol af revisionsvirksomheden,
- at kontrollere og overvåge revisors uafhængighed og godkende revisors levering af andre ydelser end revision mv.,
- at være ansvarlig for proceduren for udvælgelse og indstilling af revisor til valg og
- opgaver, som bankens bestyrelse ønsker udført af udvalget.

Særligt i forhold til risiko består arbejdet i følgende:

- Overvåge, at bankens risikostyringsorganisation er betryggende set i forhold til valgt forretningsmodel og risikoprofil.
- Overvåge og afgive anbefalinger til bestyrelsen vedrørende tilstrækkeligheden af bankens kapitalressourcer.
- Løbende og mindst én gang om året at assistere bestyrelsen i bedømmelsen af bankens solvensbehov. Dette sker i samarbejde med direktionen.
- Løbende at holde bestyrelsen orienteret om rammerne for bankens risikostyring. Dette indebærer, at udvalget løbende vurderer og mindst én gang årligt fremkommer med sine anbefalinger til bestyrelsen vedrørende bankens risikoprofil, risikopolitikker og grænser for:
 - Operationel risiko.
 - Kreditrisiko.
 - Markedsrisiko.
 - Likviditetsrisiko.

Der har været afholdt 5 møder i Revisions – og Risikoudvalget i 2017.

Vederlagspolitik

Hvert medlem af bestyrelsen modtager et fast årligt vederlag fastsat af Nominerings- og Aflønningsudvalget. I regnskabsåret 2017 udgjorde det samlede vederlag til bestyrelsen 2,4 mio. kr. Bestyrelsesmedlemmerne modtager honorar for bestyrelsesarbejdet, herunder ydes der honorar for deltagelse i Revisions- og Risikoudvalget og Nominerings- og Aflønningsudvalget nedsat af bestyrelsen. Honoraret tilgår for nogens vedkommende de organisationer, de repræsenterer. Bestyrelsesmedlemmer, som udtræder af bestyrelsen, modtager honorar frem til udtrædelsestidspunktet.

I 2017 er følgende udtrådt af bankens bestyrelse:

Tidligere næstformand for HK, Mette Kindberg,
(udtrådt november – honorar i 1.000 kr.: 195)

Direktionen

Direktionen ansættes af bestyrelsen, der fastsætter direktionens ansættelsesvilkår. Direktionen består af ordførende direktør Gert R. Jonassen og bankdirektør Jan W. Andersen. Direktionen er ansvarlig for bankens daglige virke. Rammerne for direktionens arbejde er fastlagt i en instruks for arbejdsfordelingen mellem bestyrelse og direktion. Direktionens medlemmer er ikke medlemmer af bestyrelsen, men deltager sædvanligvis i bestyrelsesmøderne. Aflønningen af direktionen fastlægges af bestyrelsen og består alene af en fast løn og pensionsordning samt fri telefon og bil. Direktionens samlede vederlag udgjorde i 2017 6,3 mio. kr., som tillige er specificeret i note 11 i årsrapporten.

Medarbejdere i ledelsesgruppen, herunder risikochef og revisionschef, har en lønpakke, som alene består af en fast løn og pensionsordning samt fri telefon og bil. Medarbejdere i Intern Revision og Risiko & Compliance aflønnes med en fast grundløn og pensionsordning og er desuden omfattet af en bonusordning, der ikke er påvirket af bankens finansielle resultat, og som er reguleret via overenskomsten. Bankens øvrige medarbejdere aflønnes med en fast grundløn og pensionsordning og er desuden omfattet af en bonusordning, som er reguleret via overenskomsten.

Whistleblowing

For at sikre at vigtige oplysninger ikke tilbageholdes, har koncernen Arbejdernes Landsbank i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed oprettet en whistleblowerordning, som giver medarbejderne mulighed for at foretage indberetninger om kritisable forhold eller dispositioner via en særlig, uafhængig og selvstændig kanal, således at overtrædelser af den finansielle lovgivning kan afsløres.

Aktionærerne

Banken søger løbende at informere aktionærerne om relevante forhold og at muliggøre dialog med aktionærerne. Dette sker blandt andet ved offentliggørelse af nyheder, i årsrapporter, halvårsrapporter samt på generalforsamlinger. Bankens hjemmeside www.al-bank.dk opdateres løbende med offentliggjort information.

BESTYRELSEN

PER CHRISTENSEN FORMAND	CLAUS JENSEN NÆSTFORMAND	LARS ANDERSEN	TORBEN MÖGER PEDERSEN
			
Født 1957. Medlem af bestyrelsen siden 2014. Formand for bestyrelsen siden 2015. Formand for Nominerings- og Aflønningsudvalget.	Født 1964. Medlem af bestyrelsen siden 2013. Næstformand for bestyrelsen siden 2015. Medlem af Nominerings- og Aflønningsudvalget. Medlem af Revisions- og Risikoudvalget. Formand for Det rådgivende Repræsentantskab.	Født 1958. Medlem af bestyrelsen siden 2009. Formand for Revisions- og Risikoudvalget.	Født 1955. Medlem af bestyrelsen siden 2013. Medlem af Nominerings- og Aflønningsudvalget. Medlem af Revisions- og Risikoudvalget.
Forbundsformand for 3F	Forbundsformand for Dansk Metal	Direktør i AE – Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	Adm. direktør i PensionDanmark A/S og PensionDanmark Holding A/S
Medlem af bestyrelsen i: A/S A-Pressen AKF Holding A/S (Næstformand) Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Bolind A/S (Næstformand) Fagbevægelsens Erhvervsinvestering A/S Landsorganisationen i Danmark PensionDanmark A/S (Formand) PensionDanmark Holding A/S (Formand)	Medlem af bestyrelsen i: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Arbejderbevægelsens Kooperative Finansieringsfond A/S A/S A-Pressen A/S Femern Landanlæg A/S Storebælt A/S Øresund Femern A/S Industriens Kompetenceudviklingsfond, IKUF Industriens Pensionsforsikring A/S Industriens Pension Service A/S Industriens Uddannelses- og Samarbejdsfond, IUS Industripension Holding A/S Landsorganisationen i Danmark Sund og Bælt Holding A/S Ulandssekretariatet Øresundsbro Konsortiet I/S Centralorganisationen af industriansatte i Danmark InnovationsFonden Markedsmodningsfonden Lindø port of Odense A/S Industriansatte I Norden (IN) (Formand) IndustriALL European Trade Medlem i: Union (Næstformand) Disruptionrådet Tænkertanken EUROPA Det Økonomiske Råd	Medlem af bestyrelsen i: Investeringsfonden for Udviklingslandene IFU Industriens Pensionsforsikring A/S Industripension Holding A/S Investeringsfonden for Østlandene (IØ-Fonden)	Medlem af bestyrelsen i: Danish Society for Education and Business uddannelse og erhverv (Formand) INDEX: Design to Improve Life Foreningen til udvikling af bestyrelsesarbejde i Danmark Forsikring & Pension (Formand) Gigtforeningen (Næstformand) PensionDanmark koncernens datterselskaber (Bestyrelsesformand) Symbion Fonden Aalborg Universitet Det Udenrigspolitiske Selskab
Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og Likviditet ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og Likviditet ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området
Aktiebeholdning: 1	Aktiebeholdning: 5	Aktiebeholdning: 0	Aktiebeholdning: 0
Honorar (i 1.000 kr.): 323	Honorar (i 1.000 kr.): 281	Honorar (i 1.000 kr.): 214	Honorar (i 1.000 kr.): 226

BESTYRELSEN, FORTSAT

LIZETTE RISGAARD	KIM LIND LARSEN	CHRISTIAN RIEWE	OLE WEHLAST
			
Født 1960. Medlem af bestyrelsen siden 2016. Medlem af Nominerings- og Aflønningsudvalget.	Født 1956. Medlem af bestyrelsen siden 2016.	Født 1975. Medlem af bestyrelsen siden 2017.	Født 1959. Medlem af bestyrelsen siden 2016.
Formand for LO	Gruppeformand i 3F	Advokat (H) Partner, Advokatfirmaet Bjørst	Forbundsformand NNF
Medlem af bestyrelsen i: Fonden LO-Skolen, Helsingør (Formand) Højstrupgård A/S (Formand) Forsikringsaktieselskabet ALKA Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Arbejdsmarkedets Tillægspension – ATP Lønmodtagernes Dyrtidsfond Ulandssekretariatet DUI Leg og Virke/Børn hjælper børn Fonden IFS vicepræsident EFS Eksekutivkomité NFS's styrelse Det Økonomiske Råd A/S A-Pressen (Formand) Konventium (Formand)	Medlem af bestyrelsen i: Fonden Femern Belt Development Landsorganisationen i Danmark PensionDanmark Holding A/S PensionDanmark A/S Rørvig Centret A/S Teknologisk Insitut Fællesfonden af 1961	Medlem af bestyrelsen i: Bjert Busser ApS (Formand) Workz A/S (Næstformand) Schmidts Turist A/S Friis-Holm Chokolade A/S (Formand) KLC A/S Vikingbus A/S Brønnums (Turistfart) A/S (Formand)	Medlem af bestyrelsen i: Dansk Folkeferie Fonden Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Københavns Bagerafdelings' Fond AOF Danmark (Formand) ATP's repræsentantskab Landsorganisationen i Danmark Ulandssekretariatet
Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag
Aktiebeholdning: 1	Aktiebeholdning: 0	Aktiebeholdning: 0	Aktiebeholdning: 2
Honorar (i 1.000 kr.): 155	Honorar (i 1.000 kr.): 143	Honorar (i 1.000 kr.): 116	Honorar (i 1.000 kr.): 143

BESTYRELSEN, FORTSAT

JOHN MARKUSSEN	JESPER PEDERSEN	YVONNE HANSEN	LASSE THORN
			
<p>Født 1957. Medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen siden 1997.</p>	<p>Født 1979. Medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen siden 2014.</p>	<p>Født 1964. Medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen siden 2016.</p>	<p>Født 1975. Medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen siden 2014.</p>
<p>Forbundsconsulent i A/S Arbejdernes Landsbank</p>	<p>Kunderådgiver i A/S Arbejdernes Landsbank</p>	<p>Pensionschef i A/S Arbejdernes Landsbank</p>	<p>Fællestillidsrepræsentant i A/S Arbejdernes Landsbank</p>
			<p>Medlem af bestyrelsen i: HK/Privat</p>
<p>Kvalifikationer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og Likviditet ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området 	<p>Kvalifikationer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og Likviditet ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området 	<p>Kvalifikationer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og Likviditet ■ Finansiell regulering ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området 	<p>Kvalifikationer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og Likviditet ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området
<p>Aktiebeholdning: 11</p>	<p>Aktiebeholdning: 1</p>	<p>Aktiebeholdning: 1</p>	<p>Aktiebeholdning: 1</p>
<p>Honorar (i 1.000 kr.): 143</p>	<p>Honorar (i 1.000 kr.): 143</p>	<p>Honorar (i 1.000 kr.): 143</p>	<p>Honorar (i 1.000 kr.): 143</p>

**FORSLAG TIL NYVALG
TIL BESTYRELSEN****KIM SIMONSEN**

Født 1961.

Forbundsformand
HK/Danmark

Medlem af bestyrelsen i:
AKF Holding A/S
AKF Invest CPH A/S
Fonden for Entreprenørskab
Arbejdsmarkedets Tillægspension
A/S A-Pressen
Refshaleøens Holding A/S
ASX 7 ApS
Kommandititselskabet
Christiansminde
Refshaleøens Ejendomsselskab A/S
Forsikringsaktieselskabet ALKA
Landsorganisationen i Danmark
Sampension KP Livsforsikring A/S
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Kvalifikationer:

- Ledelse, HR og Strategi
- Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold
- Finansiell regulering
- Forretningsmodel og Kundegrundlag
- Operationelle risici og IT-området

Aktiebeholdning:

0

DIREKTIONEN**GERT R. JONASSEN****JAN W. ANDERSEN**

Medlem af bestyrelsen i:
AL Finans A/S (Formand)
Finanssektorens Uddannelsescenter
(Næstformand)
Foreningen Bankernes EDB
Central (Formand)
Kooperationen
LR Realkredit A/S (Næstformand)
PensionDanmark Holding A/S
PensionDanmark A/S
Pras A/S
Landsdækkende Banker
Totalkredit A/S
DLR Kredit A/S

Medlem af direktionen i:
Handels ApS Panoptikon

Medlem af bestyrelsen i:
AL Finans A/S
Arbejdsmarkedets Tillægspension
– ATP
BI Holding A/S
Forvaltningsinstituttet for Lokale
Pengeinstitutter (Næstformand)
Lønmodtagernes Garantifond
Arbejdsmarkedets Fond for
Udstationerede, AFU
VP Securites A/S + formand for
Risk Committee
PFA Advisory Board

Aktiebeholdning:

0

Vederlag i banken (i 1.000 kr.):
3.253

Aktiebeholdning:

0

Vederlag i banken (i 1.000 kr.):
2.978

Risikostyring

Generelt

Arbejdernes Landsbank er eksponeret over for forskellige risikotyper og betragter risikostyringen som et væsentligt fokusområde for bestyrelse, direktion og de disponerende enheder.

Bestyrelsen vurderer løbende den samlede risikoprofil og de enkelte risikofaktorer, som er forbundet med koncernens aktiviteter. Bestyrelsen vedtager politikker for de centrale risikoområder, følger udviklingen og sikrer tilstedeværelse af planer for styring og opfølgning på alle områder, herunder forretningsmæssige og finansielle risici, compliance, revisionsplaner, forsikrings- og miljøforhold.

Det overordnede ansvar for koncernens risikostyring og kontrol i forbindelse med regnskabsaflæggelsen er placeret i bestyrelsen og direktionen samt det af bestyrelsen nedsatte Revisions- og Risikoudvalg. Revisions- og Risiko-udvalget behandler de enkelte risikoområder i et frekvent forløb, som også rummer mulighed for drøftelse af forhold med høj aktualitet.

Direktionen er ansvarlig for den løbende risikostyring, herunder opgørelse, måling og vurdering af de enkelte risici, som er knyttet til koncernens forretningsaktiviteter.

Koncernens Risiko- og Compliancefunktion har blandt andet til opgave at sikre, at de udstukne rammer og politikker efterleves og er i overensstemmelse med lovgivningen. Hertil kommer en sikring af, at direktion og bestyrelse løbende modtager relevant risikorapportering på bank- og koncernniveau, samt at rapporteringen giver det fornødne overblik til at kunne styre koncernens samlede risikoeksponering.

Særlige problemstillinger af tværgående karakter behandles i et af direktionen nedsat Risiko- og Balancestyreudvalg med deltagelse af blandt andet direktionen og den risikoansvarlige.

De væsentligste risikotyper i koncernen:

Kreditrisiko er risikoen for, at en modpart som følge af manglende evne eller vilje helt eller delvist misligholder sine betalingsforpligtelser.

Markedsrisiko er risikoen for tab som følge af, at markedsværdien af aktiver eller forpligtelser ændrer sig på grund af ændringer i markedsforsholdene, herunder renteændringer.

Likviditetsrisiko er risikoen for tab som følge af, at betalingsforpligtelser ikke kan honoreres ved hjælp af de normale likviditetsreserver. Dette dækker over risikoen for, at koncernen på grund af et utilstrækkeligt likviditetsberedskab ikke kan indgå nye forretninger og i yderste konsekvens, at betalingsforpligtelser ikke kan honoreres samt risikoen for tab i tilfælde af, at finansieringsomkostningerne stiger uforholdsmæssigt meget.

Operationel risiko er risikoen for tab på grund af utilstrækkelige eller fejlbehæftede interne procedurer, menneskelige eller systemmæssige fejl.

Koncernen udgiver en egentlig risikorapport, som er tilgængelig på bankens hjemmeside: www.al-bank.dk/risiko_csr.

Finanstilsynets pejlemærker

Finanstilsynet har som led i deres overvågning af den finansielle sektor ud fra en risikobaseret tilgang et sæt udvalgte nøgletal i form af fem pejlemærker, der alene finder anvendelse på pengeinstitutniveau. Det er Finanstilsynets forventning, at bankens bestyrelse tilrettelægger og gennemfører sin strategi med respekt for de opsatte grænseværdier, hvis banken vil undgå tilsynsreaktioner.

I lighed med tidligere år overholder banken også i 2017 Finanstilsynets grænseværdier.

Tilsynets pejlemærker *)	Grænseværdier	Banken
Stabil funding	< 1	0,5
Likviditetsoverdækning	> 50	242,3
Store eksponeringer	< 125	0,0
Udlånsvækst	< 20	4,0
Ejendomseksponering	< 25	4,9

*) Definitionen af nøgletallene er forklaret i note 46.

Stabil funding defineres ved, at udlånene ikke må overstige den arbejdende kapital. Bankens har med et nøgletal på 0,5 en god margen til den kritiske værdi på 1.

Likviditetsoverdækningen udtrykkes i form af et nøgletal og udgør for banken 242,3 pct., hvilket er betydeligt over pejlemærket, som lyder, at overdækningen minimum skal ligge 50 pct. over lovkravet. Nøgletallet afløses pr. 30. juni 2018 af et nyt likviditetsnøgletal, som tager udgangspunkt i LCR-nøgletallet i modificeret form og baseret på at kunne klare tre måneders likviditetsstress. En estimeret beregning viser, at banken vil overholde dette pejlemærke.

Banken har ikke eksponeringer, som falder ind under definitionen af „store eksponeringer“. Pr. 1. januar 2018 afløses dette nøgletal af et nyt, som måler på bankens 20 største eksponeringer, hvor banken aktuelt med 71,2 pct. holder sig klart inden for den fremtidige grænseværdi på 175 pct.

Udlån ekskl. genkøbsforretninger må maksimalt vise en årlig vækst på 20 pct. Med en vækst på 4,0 pct. i 2017 har banken stor afstand til den kritiske værdi.

Bankens ejendomsrelaterede eksponeringer før nedskrivninger udgør 4,9 pct., hvor Finanstilsynet har fastsat den kritiske værdi til maksimalt 25 pct.

Kapitalstyring

Arbejdernes Landsbank styrer aktivt sin samlede kapital i forhold til de gældende krav i CRR-forordningen og den risikoprofil, som koncernen har valgt. Den overordnede balancesammensætning og vurderingen af risici drøftes fast i bankens Risiko- og Balancestyringsudvalg forud for hvert bestyrelsesmøde og eventuelt oftere, hvis udviklingen tilsiger dette. Udvalget består af deltagere fra direktionen, ledelsen af Kreditområdet, Økonomiområdet, Likviditets- og Finansområdet samt Risiko og Compliance.

Balancesammensætningen sker under hensyntagen til vurderingen af eksisterende og forventede fremtidige risici og usikkerheder. Heri indgår også fokus på funding-sammensætningen, således at den til enhver tid matcher blandt andet det forventede NEP-krav om en minimumsandel af langfristede gældsforpligtelser, som Finanstilsynet stiller til et pengeinstitut af Arbejdernes Landsbanks størrelse under henvisning til bestemmelserne i Afviklingsbekendtgørelsen. Hensigten er, at et kreditinstitut via sin fundingstruktur selv skal bidrage til, at det offentlige i form af Finanstilsynet og Finansiell Stabilitet ved en nødvendig rekonstruktion af et nødlidende kreditinstitut sikres optimale betingelser for at kunne gennemføre en rekonstruktion af instituttet. Det såkaldte NEP-krav indføres gradvist via en 5-årig periode startende 1. januar 2019 og vil være fuldt gældende fra 1. januar 2023.

Det er bestyrelsens politik, at banken og koncernen skal have en kapitalprocent af en sådan størrelse, at koncernen kan fortsætte sin udlånsaktivitet i en periode med svære markedsbetingelser. Kapitalen skal derfor være af en så robust karakter, at de lovmæssige kapitalkrav til enhver tid kan opfyldes samt kunne modstå store uventede tab og ændringer i risici, som koncernen har valgt at eksponere sig mod.

Til opgørelse af kapitalprocenten i søjle 1 anvendes standardmetoden for kredit- og markedsrisici samt basisindikatormetoden for operationelle risici. Koncernen vurderer løbende behovet for forbedringer i risikostyringen.

Koncernen anvender aktivt opgørelsen af det individuelle solvensbehov som indikator for, om der er en tilstrækkelig sikkerhedsmargen i forhold til kapitalprocenten. Koncernen har i overensstemmelse med Finanstilsynets retningslinjer til kreditinstitutter udarbejdet genopretningsplan og beredskabsplaner for forbedring af kapitalprocenten mv., såfremt de vedtagne grænseværdier trues eller overskrides.

Regnskabsaflæggelsesprocessen

Bestyrelsen og direktionen har det overordnede ansvar for bankens kontrol og risikostyring i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen – herunder overholdelse af relevant lovgivning og anden regulering i forbindelse med regnskabsaflæggelsen. Bankens kontrol- og risikostyringssystemer skaber god, men ikke absolut sikkerhed for, at væsentlige fejl og mangler i forbindelse med regnskabsaflæggelsen undgås.

Bestyrelsen vurderer mindst én gang årligt organisationsstrukturen, risikoen for besvigelser samt tilstedeværelsen af interne regler og retningslinjer via Revisions- og Risikoudvalget. Bestyrelsen og direktionen fastlægger og godkender overordnede procedurer på væsentlige områder i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen. Bestyrelsen har vedtaget procedurer mv. for væsentlige områder inden for regnskabsaflæggelsen, og de vedtagne procedurer er tilgængelige i organisationen. Overholdelsen indskræpes løbende, og der foretages løbende stikprøver.

Direktionen overvåger løbende overholdelsen af relevant lovgivning og andre forskrifter og bestemmelser i forbindelse med regnskabsaflæggelsen og rapporterer løbende herom til bestyrelsen.

Revision

I overensstemmelse med gældende regler for finansielle virksomheder under tilsyn har koncernen valgt et uafhængigt revisionsfirma, Deloitte, til at forestå den eksterne revision. Herudover har koncernen en intern revision, hvor revisionschefen er ansat af og rapporterer direkte til bestyrelsen. Rammerne for Intern Revisions arbejde er beskrevet i funktionsbeskrivelsen indgået mellem bestyrelsen og Intern Revision samt den af bestyrelsen godkendte revisionsaftale mellem Intern Revision og den eksterne revision.

Revisionen rapporterer direkte til bestyrelsen på bestyrelsesmøder samt i revisionsprotokollen. I forbindelse med gennemgang af årsrapporten gennemgås regnskabspraksis på de væsentligste områder, ligesom bestyrelsen og revisionen drøfter revisionens observationer.

Forud for den årlige generalforsamling foretager bestyrelsen en kritisk vurdering af revisionens kompetencer, uafhængighed mv. efter indstilling fra Revisions- og Risikoudvalget. Herefter er det bestyrelsens opgave at indstille en uafhængig revision til generalforsamlingen. Den valgte revision varetager aktionærernes og offentlighedens interesser.

Regnskabsmæssige skøn og vurderinger

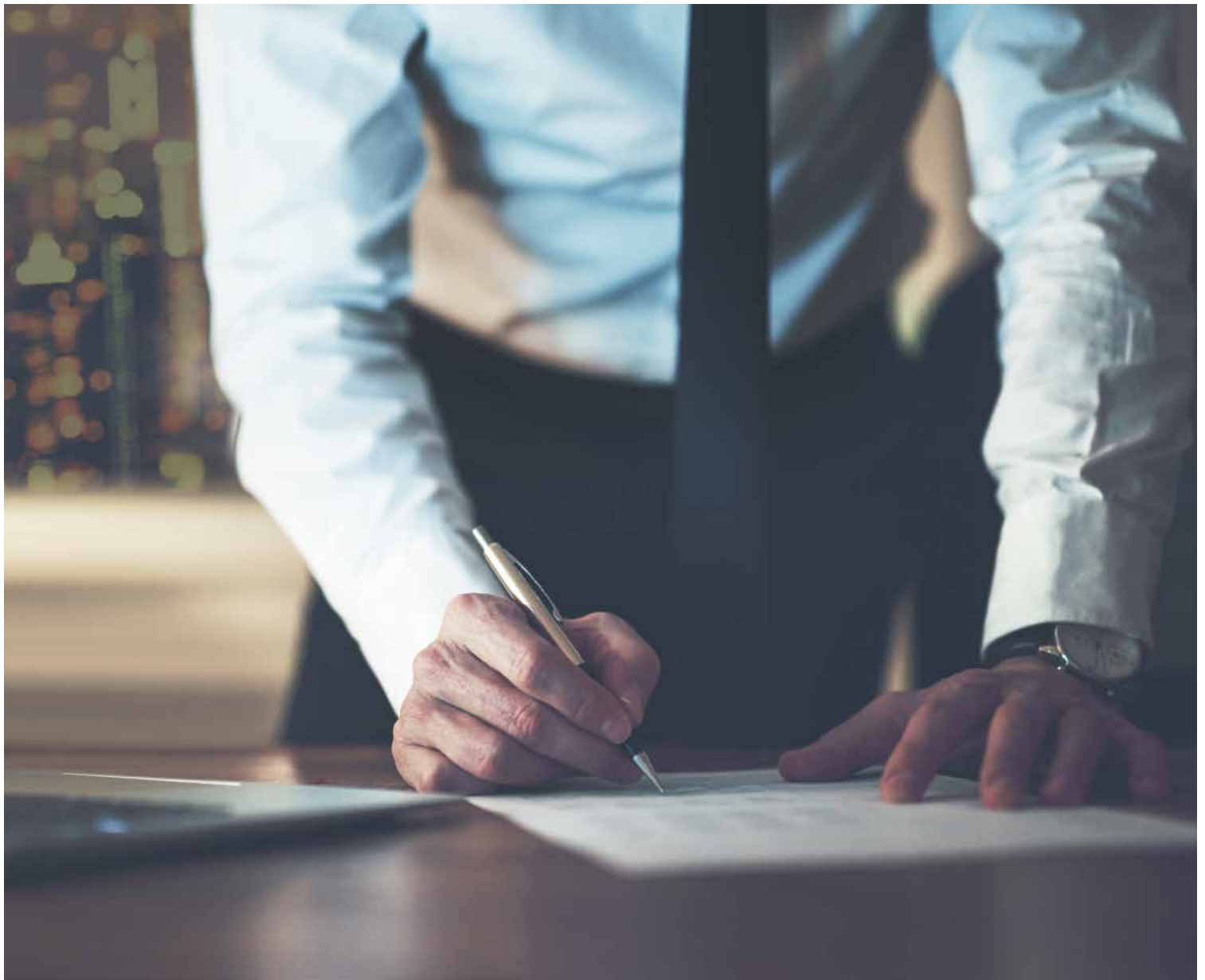
Opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse væsentlige aktiver og forpligtelser kræver skøn, vurderinger og forudsætninger om fremtidige begivenheder, se note 2. De anvendte skøn og vurderinger er i hvert enkelt tilfælde baseret på koncernens historiske erfaringer og andre faktorer, som ledelsen anser for forsvarlige, men som i sagens natur er meget usikre og uforudsigelige. Forudsætningerne hertil kan være ufuldstændige eller unøjagtige. Der kan opstå fremtidige begivenheder eller omstændigheder, der ikke blev forudset på tidspunktet for skønnet. At foretage disse skøn og vurderinger er derfor vanskeligt, og når skøn desuden involverer kundeforhold og mellemværender med øvrige modparter, vil de være forbundet med betydelige usikkerheder, ikke mindst i perioder med lavkonjunktur. Det kan derfor være nødvendigt at ændre tidligere foretagne skøn på grund af ny information, yderligere erfaringer eller efterfølgende begivenheder.

Begivenheder efter regnskabsperiodens udløb

Der er udover de beskrevne konsekvenser ved overgang til IFRS 9 pr. 1. januar 2018 ikke indtruffet hændelser efter regnskabsårets afslutning, som har væsentlig betydning for vurdering af koncernens finansielle stilling.

Oversigt over bankens udvikling

År	Aktiekapital 1.000 kr.	Egenkapital 1.000 kr.	Samlede indlån 1.000 kr.	Samlede udlån 1.000 kr.	Balance 1.000 kr.	Udbytte
1919	2.028	2.053	8.467	6.171	10.845	2%
1924	2.980	3.113	32.097	27.333	35.743	0%
1929	3.000	3.153	34.549	27.147	38.117	0%
1934	4.000	5.809	54.701	30.476	60.895	5%
1939	5.748	8.298	79.122	53.820	90.975	5%
1944	6.068	10.383	112.733	39.593	132.318	5%
1949	9.000	14.656	148.210	106.992	185.173	5%
1954	12.268	20.029	236.362	166.498	280.877	5%
1959	20.000	34.361	324.455	208.054	396.974	5%
1964	27.480	51.194	512.412	391.147	687.722	5%
1969	73.245	132.224	1.112.641	859.137	2.020.207	8%
1974	84.010	189.609	1.416.860	1.055.938	1.952.346	8%
1979	155.000	386.378	3.302.869	2.042.200	4.138.430	8%
1984	250.000	1.065.326	7.159.989	4.113.046	9.193.014	10%
1985	300.000	1.259.777	8.892.844	4.849.759	11.895.334	10%
1986	300.000	1.169.252	12.332.646	6.120.481	15.767.884	10%
1987	300.000	1.178.692	9.204.051	6.689.158	13.148.580	10%
1988	300.000	1.114.226	9.739.026	6.841.645	13.568.986	10%
1989	300.000	1.038.432	8.874.509	6.816.247	12.114.390	5%
1990	300.000	1.127.053	9.604.343	7.246.667	13.190.238	5%
1991	300.000	1.141.123	10.066.171	7.589.772	13.503.811	7%
1992	300.000	910.226	9.518.135	6.321.741	11.909.442	0%
1993	300.000	1.017.069	9.810.743	5.915.726	12.056.005	6%
1994	300.000	978.775	9.497.094	5.980.578	13.019.924	6%
1995	300.000	1.107.773	9.366.550	6.120.781	12.481.734	8%
1996	300.000	1.244.261	9.509.461	5.954.845	12.992.751	8%
1997	300.000	1.253.927	8.600.579	6.253.048	13.593.738	8%
1998	300.000	1.324.771	9.073.724	6.129.112	13.634.397	9%
1999	300.000	1.366.063	8.703.307	5.767.079	13.304.523	8%
2000	300.000	1.447.765	8.647.361	6.612.586	14.694.356	8%
2001	300.000	1.517.595	9.462.569	6.798.638	13.584.198	8%
2002	300.000	1.572.733	9.931.401	6.718.055	12.966.789	8%
2003	300.000	1.776.367	10.064.125	7.243.911	14.818.457	35%
2004	300.000	1.985.181	11.172.086	7.995.438	17.632.336	18%
2005	300.000	2.577.002	11.901.912	9.147.135	20.155.354	15%
2006	300.000	2.826.009	12.635.413	11.158.237	22.266.046	20%
2007	300.000	2.951.311	14.575.944	13.255.086	25.721.904	20%
2008	300.000	2.847.539	19.079.536	17.401.113	31.819.407	0%
2009	300.000	2.939.710	21.406.246	16.954.659	30.512.085	0%
2010	300.000	3.118.224	20.942.449	16.917.430	32.344.168	8%
2011	300.000	3.157.260	22.932.631	16.948.118	34.570.204	8%
2012	300.000	3.607.213	24.100.569	17.687.171	36.773.174	35%
2013	300.000	3.929.360	28.134.619	18.051.773	37.567.966	20%
2014	300.000	5.049.098	29.640.537	18.201.929	40.060.265	15%
2015	300.000	5.279.627	32.314.448	19.637.109	41.978.320	10%
2016	300.000	5.681.749	34.204.463	20.850.047	44.340.267	10%
2017	300.000	6.761.498	37.460.655	21.682.772	47.261.341	50%

Påtegninger

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt koncern- og årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017 for Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank.

Koncernregnskabet er aflagt i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU, og årsregnskabet for banken er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. Ledelsesberetningen er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncern- og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og bankens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af koncernens og bankens aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og bankens aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultater og finansielle stilling samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og banken står over for.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København, den 19. februar 2018

Direktionen:

Gert R. Jonassen
Ordførende direktør

Jan W. Andersen

Bestyrelsen:

Per Christensen
Formand

Torben Møger Pedersen

Yvonne Hansen

Claus Jensen
Næstformand

Christian Riewe

John Markussen

Lars Andersen

Lizette Risgaard

Jesper Pedersen

Kim Lind Larsen

Ole Wehlast

Lasse Thorn

Intern Revisions påtegning

Konklusion

Vi har revideret koncern- og årsregnskabet for Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for såvel koncernen som banken samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU, og årsregnskabet for banken udarbejdes i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncern- og årsregnskabet for Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank giver et retvisende billede af koncernens og bankens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af koncernens og bankens aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU for så vidt angår koncernregnskabet samt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed for så vidt angår årsregnskabet.

Den udførte revision

Vi har udført revisionen i overensstemmelse med Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder mv. samt finansielle koncerner og internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at koncern- og årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

Revisionen er planlagt og udført således, at vi har vurderet de forretningsgange og interne kontrolprocedurer, herunder den af ledelsen tilrettelagte risikostyring, der er rettet mod regnskabsaflæggelsesprocessen og væsentlige forretningsmæssige risici.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i koncern- og årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i koncern- og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for selskabets udarbejdelse af et koncern- og årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne. En revision omfatter endvidere en vurdering

af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af koncern- og årsregnskabet.

Vores revision har omfattet de væsentlige og risikofyldte områder, og det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vores konklusion om koncern- og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncern- og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet, årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller i øvrigt synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, hvorvidt ledelsesberetningen indeholder de krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed, og at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncern- og årsregnskabet. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

København, den 19. februar 2018

Christoffer Max Jensen

Revisionschef

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til aktionærene i Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank

Konklusion

Vi har revideret koncern- og årsregnskabet for Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som banken samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU, og årsregnskabet for banken udarbejdes efter lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncern- og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og bankens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af koncernens og bankens aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU for så vidt angår koncernregnskabet og i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed for så vidt angår årsregnskabet.

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til revisions- og risikoudvalget og bestyrelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit „Revisors ansvar for revisionen af koncern- og årsregnskabet“. Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Vi blev første gang valgt som revisor for Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank den 21. december 1990 for regnskabsåret 1990. Vi blev sammen med RI Statsautoriseret Revisionsaktieselskab genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på 18 år frem til og med regnskabsåret 2007. Efter udbud i både 2007 og 2011 er vi genvalgt årligt ved generalforsamlingsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på først 4 år og herefter 6 år frem til og med regnskabsåret 2017.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af koncern- og årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2017. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af koncern- og årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Nedskrivninger på udlån

Fastlæggelsen af nedskrivningsbehovet på udlån er forbundet med skøn og vurderinger. Som følge af væsentligheden er revision af nedskrivninger på udlån et centralt forhold ved revisionen.

Udlån udgør i koncernen og banken henholdsvis 21.958 mio. kr. og 21.683 mio. kr., og nedskrivninger på udlån udgør i koncernen og banken henholdsvis 1.269 mio. kr. og 1.258 mio. kr. pr. 31. december 2017.

Principperne for opgørelse af nedskrivningsbehovet er beskrevet i anvendt regnskabspraksis, og ledelsen har nærmere beskrevet håndteringen af kreditrisici samt vurdering af nedskrivningsbehovet i note 47.

Vi har vurderet, at følgende områder er de mest skønsmæssige og har krævet en øget opmærksomhed ved revisionen:

- Vurdering af om der på udlån er objektive indikationer på værdiforringelse.
- Værdiansættelse af sikkerheder som indgår i opgørelsen af nedskrivningsbehovet.
- Ledelsesmæssige tillæg.

Forholdet er behandlet således i revisionen

Vi har revideret måling af udlån, herunder de foretagne nedskrivninger på udlån. Vores revision har omfattet en gennemgang af relevante forretningsgange, test af kontroller og analyse af størrelsen af nedskrivningerne.

Vores revisionshandlinger har desuden omfattet:

- Test af koncernens og bankens interne kontroller for identifikation af udlån, hvor der er indikation for risiko på tab.
- Udfordring af de anvendte metodikker for de statistiske modeller og områder, som kræver skøn, baseret på vores kendskab til og erfaring med sektoren, herunder en gennemgang af ændringer i forhold til sidste år.
- Vurdering af ændringerne i forudsætningerne for de områder, som kræver skøn, imod tendenser i sektoren samt historiske observationer.
- Risikobaseret test af engagementer for at sikre, at der sker rettidig identifikation af udlån, hvorpå der er objektive indikationer på værdiforringelse, herunder at der foretages korrekt nedskrivning herpå.
- Indhentelse af revisionsbevis for ledelsesmæssige tillæg.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncern- og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncern- og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncern- og årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncern- og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for koncern- og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncern- og årsregnskab, der giver et retvisende billede i

overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU for så vidt angår koncernen og i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed for så vidt angår årsregnskabet.

Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncern- og årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncern- og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og bankens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde koncern- og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen og banken, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncern- og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncern- og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af koncern- og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncern- og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste

udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.

- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og bankens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncern- og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og bankens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncern- og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og banken ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncern- og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncern- og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at

udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af koncern- og årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

København, den 19. februar 2018

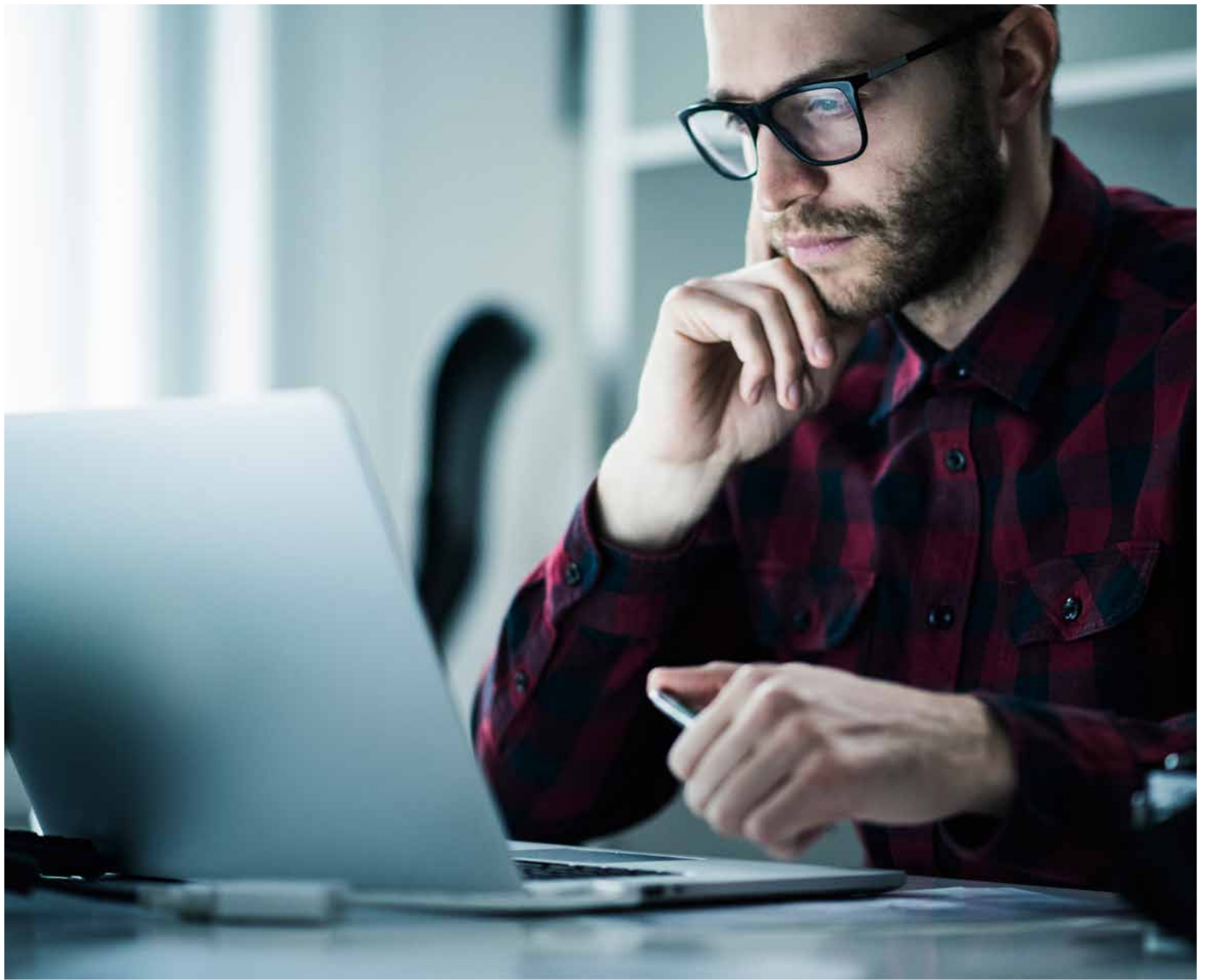
DELOITTE

STATSAUTORISERET REVISIONSPARTNERSELSKAB

CVR-NR. 33 96 35 56

ANDERS OLDAU GJELSTRUP
statsautoriseret revisor
MNE-nr. 10777

CHRISTIAN DALMOSE PEDERSEN
statsautoriseret revisor
MNE-nr. 24730

Koncernregnskab og årsregnskab

Resultatopgørelse og Totalindkomstopgørelse for perioden 1. januar - 31. december

Note	Koncernen		Banken		
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	
Resultatopgørelse					
7	Renteindtægter	1.246.793	1.330.708	1.133.040	1.213.874
8	Renteudgifter	-53.184	-82.448	-52.622	-82.283
	Netto renteindtægter	1.193.609	1.248.260	1.080.418	1.131.591
	Udbytte af aktier mv.	43.824	45.483	43.824	45.482
9	Gebyrer og provisionsindtægter	663.669	612.221	596.877	549.459
9	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	-108.175	-76.205	-61.731	-29.695
	Netto rente- og gebyrindtægter	1.792.927	1.829.759	1.659.388	1.696.837
10	Kursreguleringer	901.285	-70.933	901.522	-71.275
	Andre driftsindtægter	90.480	81.782	57.402	36.209
11	Udgifter til personale og administration	-1.353.845	-1.214.048	-1.264.432	-1.130.421
22-24	Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	-59.073	-73.409	-26.635	-34.524
12	Andre driftsudgifter	-52.692	-48.633	-47.235	-45.991
13	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	-14.335	-55.674	-4.626	-49.401
19-20	Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	0	65.150	20.729	99.989
	Resultat før skat	1.304.747	513.994	1.296.113	501.423
14	Skat	-149.275	-94.578	-140.641	-82.007
	Årets resultat	1.155.472	419.416	1.155.472	419.416
	Fordeles på:				
	Arbejdernes Landsbanks aktionærer	1.089.481	352.902	1.089.481	352.902
	Indehavere af hybride kernekapitalinstrumenter	65.991	66.514	65.991	66.514
	Årets resultat	1.155.472	419.416	1.155.472	419.416
	Resultat pr. aktie				
15	Resultat pr. aktie (kr.)	3.680,0	1.225,1	3.680,0	1.225,1
Totalindkomstopgørelse					
	Årets resultat	1.155.472	419.416	1.155.472	419.416
	Anden totalindkomst				
	Poster, der ikke kan blive reklassificeret til resultatopgørelsen:				
23	Ændring i domicilejendommenes omvurderede værdi *)	5.818	64.610	5.818	64.610
	Anden totalindkomst i alt	5.818	64.610	5.818	64.610
	Årets totalindkomst	1.161.290	484.026	1.161.290	484.026
	Fordeles på:				
	Arbejdernes Landsbanks aktionærer	1.095.299	417.512	1.095.299	417.512
	Indehavere af hybride kernekapitalinstrumenter	65.991	66.514	65.991	66.514
	Årets totalindkomst	1.161.290	484.026	1.161.290	484.026
	*) Udskudt skat på bankens ejendomme udgør 0 kr.				

Balance pr. 31. december

Note	Koncernen		Banken		
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	
Aktiver					
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	908.364	876.866	908.364	876.865
13, 16	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	6.015.661	1.876.168	6.007.782	1.863.684
13, 17	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	21.958.056	21.058.263	21.682.772	20.850.047
18	Obligationer til dagsværdi	11.812.388	15.207.800	11.812.388	15.207.800
	Aktier mv.	2.045.320	1.328.188	2.045.320	1.328.188
19	Kapitalandele i associerede virksomheder	0	0	0	0
20	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	278.790	258.064
21	Aktiver tilknyttet puljeordninger	2.727.496	2.056.027	2.727.496	2.056.027
22	Immaterielle aktiver	16.587	12.713	0	0
	Investeringsejendomme	37.563	35.413	37.563	35.413
	Domicilejendomme	857.280	947.987	857.280	947.987
23	Grunde og bygninger i alt	894.843	983.400	894.843	983.400
24	Øvrige materielle aktiver	149.040	143.851	74.571	63.467
	Aktuelle skatteaktiver	32.737	12.972	47.880	28.375
25	Udskudte skatteaktiver	11.701	4.238	19.495	18.541
26	Andre aktiver	767.022	837.723	736.030	781.496
	Periodeafgrænsningsposter	29.666	27.609	25.610	24.313
	Aktiver i alt	47.368.881	44.425.818	47.261.341	44.340.267
Passiver					
Forpligtelser					
Gæld					
27	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	2.080.697	3.271.354	2.080.697	3.271.354
28	Indlån og anden gæld	34.756.228	32.149.727	34.733.159	32.148.436
	Indlån i puljeordninger	2.727.496	2.056.027	2.727.496	2.056.027
	Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	54.773	263.148	54.773	263.148
29	Andre passiver	882.535	894.168	811.139	823.537
	Periodeafgrænsningsposter	35.485	36.235	23.044	23.292
	Gæld i alt	40.537.214	38.670.659	40.430.308	38.585.794
30	Hensatte forpligtelser				
	Hensættelser til tab på garantier	30.750	30.520	30.750	30.520
	Andre hensatte forpligtelser	39.419	42.890	38.785	42.204
	Hensatte forpligtelser i alt	70.169	73.410	69.535	72.724
	Forpligtelser i alt	40.607.383	38.744.069	40.499.843	38.658.518
Egenkapital					
31	Aktiekapital	300.000	300.000	300.000	300.000
	Opskrivningshenlæggelser	326.709	365.689	326.709	365.689
	Reserve efter indre værdis metode	0	0	265.961	245.233
	Overført overskud	5.135.881	4.137.084	4.869.920	3.891.851
	Foreslået udbytte	150.000	30.000	150.000	30.000
	Arbejdernes Landsbanks aktionærer	5.912.590	4.832.773	5.912.590	4.832.773
33	Indehavere af hybride kernekapitalinstrumenter	848.908	848.976	848.908	848.976
	Egenkapital i alt	6.761.498	5.681.749	6.761.498	5.681.749
	Passiver i alt	47.368.881	44.425.818	47.261.341	44.340.267

Egenkapitalopgørelse

Arbejdernes Landsbanks aktionærer

	Aktie- kapital	Opskrivnings- henlæggelser	Reserve efter indre værdis metode	Overført overskud	Foreslået udbytte	I alt	Hybrid kernekapital	Egenkapital i alt
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Koncernen 2017								
Egenkapital primo 2017	300.000	365.689	0	4.137.084	30.000	4.832.773	848.976	5.681.749
Årets resultat	0	0	0	939.481	150.000	1.089.481	65.991	1.155.472
Anden totalindkomst	0	5.818	0	0	0	5.818	0	5.818
Totalindkomst i alt	0	5.818	0	939.481	150.000	1.095.299	65.991	1.161.290
Anden til- og afgang *)	0	-44.798	0	44.798	0	0	0	0
Udbetalt udbytte for 2016	0	0	0	0	-30.000	-30.000	0	-30.000
Betalt rente på hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-66.059	-66.059
Skat	0	0	0	14.518	0	14.518	0	14.518
Egenkapitalbevægelser i alt	0	-38.980	0	998.797	120.000	1.079.817	-68	1.079.749
Egenkapital ultimo 2017	300.000	326.709	0	5.135.881	150.000	5.912.590	848.908	6.761.498
Koncernen 2016								
Egenkapital primo 2016	300.000	306.282	690.535	3.103.812	30.000	4.430.628	848.999	5.279.627
Årets resultat	0	0	37.045	285.857	30.000	352.902	66.514	419.416
Anden totalindkomst	0	64.610	0	0	0	64.610	0	64.610
Totalindkomst i alt	0	64.610	37.045	285.857	30.000	417.512	66.514	484.026
Anden til- og afgang **)	0	-5.203	-727.580	732.783	0	0	0	0
Udbetalt udbytte for 2015	0	0	0	0	-30.000	-30.000	0	-30.000
Betalt rente på hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-66.537	-66.537
Skat	0	0	0	14.633	0	14.633	0	14.633
Egenkapitalbevægelser i alt	0	59.407	-690.535	1.033.272	0	402.145	-23	402.122
Egenkapital ultimo 2016	300.000	365.689	0	4.137.084	30.000	4.832.773	848.976	5.681.749

*) Banken har realiseret opskrivningshenlæggelser i forbindelse med ejendomssalg.

**) Ompostering på 727,6 mio. kr. i forbindelse med at bankens ejerandel i ALKA Forsikring blev reduceret til under 20 pct. og er som følge heraf klassificeret under regnskabsposten „Aktier mv.". Banken har realiseret opskrivningshenlæggelser på 5,2 mio. kr. i forbindelse med ejendomssalg mv.

Egenkapitalopgørelse

Arbejdernes Landsbanks aktionærer

	Aktie- kapital	Opskrivnings- henlæggelser	Reserve efter indre værdis metode	Overført overskud	Foreslået udbytte	I alt	Hybrid kernekapital	Egenkapital i alt
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Banken 2017								
Egenkapital primo 2017	300.000	365.689	245.233	3.891.851	30.000	4.832.773	848.976	5.681.749
Årets resultat	0	0	20.728	918.753	150.000	1.089.481	65.991	1.155.472
Anden totalindkomst	0	5.818	0	0	0	5.818	0	5.818
Totalindkomst i alt	0	5.818	20.728	918.753	150.000	1.095.299	65.991	1.161.290
Anden til- og afgang *)	0	-44.798	0	44.798	0	0	0	0
Udbetalt udbytte for 2016	0	0	0	0	-30.000	-30.000	0	-30.000
Betalt rente på hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-66.059	-66.059
Skat	0	0	0	14.518	0	14.518	0	14.518
Egenkapitalbevægelser i alt	0	-38.980	20.728	978.069	120.000	1.079.817	-68	1.079.749
Egenkapital ultimo 2017	300.000	326.709	265.961	4.869.920	150.000	5.912.590	848.908	6.761.498
Banken 2016								
Egenkapital primo 2016	300.000	306.282	900.929	2.893.418	30.000	4.430.628	848.999	5.279.627
Årets resultat	0	0	71.884	251.018	30.000	352.902	66.514	419.416
Anden totalindkomst	0	64.610	0	0	0	64.610	0	64.610
Totalindkomst i alt	0	64.610	71.884	251.018	30.000	417.512	66.514	484.026
Anden til- og afgang **)	0	-5.203	-727.580	732.783	0	0	0	0
Udbetalt udbytte for 2015	0	0	0	0	-30.000	-30.000	0	-30.000
Betalt rente på hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-66.537	-66.537
Skat	0	0	0	14.633	0	14.633	0	14.633
Egenkapitalbevægelser i alt	0	59.407	-655.696	998.433	0	402.145	-23	402.122
Egenkapital ultimo 2016	300.000	365.689	245.233	3.891.851	30.000	4.832.773	848.976	5.681.749

*) Banken har realiseret opskrivningshenlæggelser i forbindelse med ejendomssalg.

**) Ompostering på 727,6 mio. kr. i forbindelse med at bankens ejerandel i ALKA Forsikring blev reduceret til under 20 pct. og er som følge heraf klassificeret under regnskabsposten „Aktier mv.". Banken har realiseret opskrivningshenlæggelser på 5,2 mio. kr. i forbindelse med ejendomssalg mv.

Pengestrømsopgørelse for perioden 1. januar - 31. december *)

Note	Koncernen	
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.
Årets resultat før skat	1.304.747	513.994
Betalt selskabsskat	-161.985	-90.697
Regulering for ikke-likvide driftsposter		
22 Af- og nedskrivninger på immaterielle aktiver	6.070	16.733
23-24 Af-, ned- og opskrivninger på materielle aktiver	53.003	56.667
13 Nedskrivning på udlån mv.	14.335	55.674
Årets resultat reguleret for ikke-likvide driftsposter	1.216.170	552.371
Udlån og tilgodehavender hos kreditinstitutter mv.	-780.473	-1.251.074
Obligationer og aktier	2.678.280	228.015
Indlån og gæld til kreditinstitutter mv.	2.087.313	1.904.917
Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	-208.375	88.439
Øvrige aktiver og passiver	-739.104	-351.739
Ændring i driftskapital	3.037.641	618.558
Pengestrømme fra driftsaktivitet	4.253.811	1.170.929
Salg af kapitalandele i associerede virksomheder **)	0	562.876
Køb af immaterielle anlægsaktiver	-9.944	-15.633
22 Køb af materielle anlægsaktiver	-125.484	-93.405
23-24 Salg af materielle anlægsaktiver	161.667	73.736
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	26.239	527.574
Indfrielse af udstedte obligationer	0	-250.000
Betalt rente på egenkapitalinstrumenter	-66.059	-66.537
Udbetalt udbytte	-30.000	-30.000
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	-96.059	-346.537
Årets pengestrømme	4.183.991	1.351.966
Likvider primo	2.740.034	1.388.068
Årets likviditetsændring	4.183.991	1.351.966
Likvider ultimo	6.924.025	2.740.034
Likvider ultimo		
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	908.364	876.866
16 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker på anfordring	58.215	665.916
16 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker med mindre end 3 mdr. forfald	5.957.446	1.197.252
Likvider ultimo	6.924.025	2.740.034

*) Indeholder kursreguleringer på fonds og valuta.

**) Bankens ejerandel i ALKA Forsikring blev i 2016 reduceret til under 20 pct., hvorfor kapitalandelene herefter er klassificeret under regnskabsposten „Aktier mv.“

Oversigt over noter

Note		Side
1	Anvendt regnskabspraksis	44
2	Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og vurderinger	54
3	Begivenheder efter regnskabsperiodens udløb	55
4	Hovedtal for koncernen	56
5	Nøgletal for koncernen	57
6	Segmentoplysninger	58
7	Renteindtægter	60
8	Renteudgifter	60
9	Netto gebyr- og provisionsindtægter	61
10	Kursreguleringer	61
11	Udgifter til personale og administration	61
12	Andre driftsudgifter	62
13	Nedskrivninger på udlån mv.	63
14	Skat	64
15	Resultat pr. aktie	64
16	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	64
17	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	65
18	Obligationer til dagsværdi	65
19	Kapitalandele i associerede virksomheder	66
20	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	66
21	Aktiver tilknyttet puljeordninger	66
22	Immaterielle aktiver	66
23	Grunde og bygninger	67
24	Øvrige materielle aktiver	67
25	Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser	68
26	Andre aktiver	68
27	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	68
28	Indlån og anden gæld	68
29	Andre passiver	69
30	Hensatte forpligtelser	69
31	Aktiekapital	69
32	Kapital og solvens	70
33	Hybrid kemekapital	70
34	Eventualforpligtelser mv.	71
35	Regnskabsmæssig sikring	72
36	Overdragne finansielle aktiver som fortsat indregnes i balancen	72
37	Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger fordelt på typer	73
38	Afledte finansielle instrumenter fordelt på løbetider	74
39	Modregningsmuligheder	75
40	Finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi	76
41	Afkast og klassifikation af finansielle aktiver og forpligtelser	79
42	Transaktioner med nærtstående parter	80
43	Koncernoversigt	81
44	Hovedtal for banken	82
45	Nøgletal for banken	83
46	Definition af nøgletal	84
47	Risikostyring	85
	Kreditrisiko	85
	Markedsrisiko	95
	Operationel risiko	98
	Likviditetsrisiko	99

Note 1

Anvendt regnskabspraksis

Grundlag for udarbejdelse

Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank er hjemmehørende i Danmark. Den finansielle del af årsrapporten for perioden 1. januar - 31. december 2017 omfatter både koncernregnskab for Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank og dets dattervirksomheder samt årsregnskab for moderselskabet.

Koncernregnskabet aflægges i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards (IFRS) som godkendt af EU og yderligere danske oplysningskrav fastlagt i IFRS-bekendtgørelsen for finansielle virksomheder udstedt i henhold til lov om finansiell virksomhed.

Årsregnskabet for moderselskabet aflægges i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. samt Finanstilsynets udstedte vejledninger.

Koncernregnskabet og årsregnskabet præsenteres i danske kroner (DKK) afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Reglerne for indregning og måling i moderselskabet er forenelige med IFRS. Den anvendte regnskabspraksis, som er beskrevet nedenfor, er anvendt konsistent i regnskabsåret og for sammenligningstallene og er således uændret i forhold til sidste år.

Der er dog foretaget en reklassifikation som følge af, at en række leasingkontrakter i dattervirksomheden AL Finans A/S er redefineret til at være finansielle leasingkontrakter. Denne reklassifikation har kun betydning for regnskabsåret 2016. Netto resultatpåvirkningen er 0 kr. Netto balancepåvirkningen under aktiver er også 0 kr. Det har følgende virkning på enkelte resultat- og balanceposter i forhold til koncernregnskabet for 2016 og dermed sammenligningstallene i koncernregnskabet for 2017:

	Oprindelig 2016 1.000 kr.	Tilpasset 2016 1.000 kr.
Resultatopgørelsen – koncern:		
Renteindtægter	1.327.084	1.330.708
Andre driftsindtægter	122.100	81.782
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	-110.103	-73.409
Balancen – koncern:		
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	20.951.136	21.058.263
Øvrige materielle aktiver	250.978	143.851

Der er ligeledes foretaget en reklassifikation af visse kortfristede personaleforpligtelser fra hensatte forpligtelser til andre passiver i koncern- og årsregnskabet. Endelig er der foretaget en reklassifikation i koncernregnskabet, hvor forudbetalte gebyrindtægter for panthaverdeklarationer er flyttet fra andre passiver til periodeafgrænsningsposter.

Balancepåvirkningen under passiver er 0 kr., men de enkelte passivposter er påvirket således:

	Oprindelig 2016 1.000 kr.	Tilpasset 2016 1.000 kr.
Balancen – koncern:		
Andre passiver	871.331	894.168
Andre hensatte forpligtelser	78.670	42.890
Periodeafgrænsningsposter – passiver	23.292	36.235
Balancen – banken:		
Andre passiver	791.061	823.537
Andre hensatte forpligtelser	74.680	42.204

Reklassifikationerne har også betydning for sammenligningstallet i tilhørende noter samt visse nøgletal.

Der henvises til nedenstående vedrørende implementering af nye regnskabsstandarder. Disse har ikke givet anledning til ændring i indregning og måling i 2017. For standarder, der implementeres fremadrettet, korrigeres sammenligningstallene ikke.

Implementering af nye og ændrede standarder samt fortolkningsbidrag

Koncernen Arbejderens Landsbank har med virkning fra 1. januar 2017 implementeret de standarder og fortolkningsbidrag, der træder i kraft i EU for 2017. Implementeringen af de vedtagne ændringer og nye standarder har ikke medført en påvirkning af indregning og måling i 2017. „Amendments to IAS 7 Disclosure Initiative“ har dog indvirkning på opstilling og indhold af pengestrømsopgørelsen.

Standarder og fortolkningsbidrag, der endnu ikke er trådt i kraft

På tidspunktet for offentliggørelse af denne årsrapport foreligger der en række nye eller ændrede standarder og fortolkningsbidrag, som endnu ikke er trådt i kraft, og som derfor ikke er indarbejdet i årsrapporten. De nye standarder og fortolkningsbidrag implementeres i takt med, at de bliver obligatoriske.

Bortset fra IFRS 9 „Financial Instruments“ og IFRS 16 „Leases“ forventes ingen af de nye standarder eller fortolkningsbidrag at få væsentlig indvirkning på regnskabsaflæggelsen for koncernen.

IFRS 15 „Revenue from Contracts with Customers“ erstatter de nuværende IAS 18 „Revenue“ og IAS 11 „Construction contracts“ samt de tilhørende fortolkningsbidrag, og standarden træder i kraft for regnskabsår, der påbegyndes 1. januar 2018 eller senere. IFRS 15 vil ikke at få væsentlig betydning for koncernen.

IFRS 9, der erstatter IAS 39, ændrer i væsentlig grad ved de gældende regler for klassifikation og måling af finansielle aktiver, regnskabsmæssige nedskrivninger og i nogen grad ved reglerne om regnskabsmæssig sikring. IFRS 9 er obligatorisk for regnskabsår, der påbegyndes 1. januar 2018 eller senere.

Koncernen Arbejdernes Landsbank anvender IFRS 9 fra 1. januar 2018 uden tilpasning af sammenligningstal i overensstemmelse med standardens overgangsbestemmelser. Der udarbejdes en ny åbningsbalance pr. 1. januar 2018, hvor den regnskabsmæssige påvirkning sker via en egenkapitalregulering og de berørte regnskabsposter under aktiver og passiver.

Klassifikation og måling efter IFRS 9

I henhold til IFRS 9 foretages klassifikation og måling af finansielle aktiver på baggrund af forretningsmodellen for de finansielle aktiver og de kontraktmæssige betalingsstrømme, som knytter sig til de finansielle aktiver.

Finansielle aktiver, som holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og hvor de kontraktlige betalinger udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til amortiseret kostpris.

Koncernens finansielle aktiver i form af obligationer, aktier og derivater indgår i et risikostyringssystem og en investeringsstrategi, der baserer sig på dagsværdier, og indgår på dette grundlag i koncernens interne ledelsesrapportering. Koncernens finansielle aktiver måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen, idet at de finansielle aktiver ikke opfylder de kriterier for forretningsmodel, som knytter sig til målingskategorierne amortiseret kostpris og dagsværdi gennem anden totalindkomst. Anvendelsen af IFRS 9-målingskategorierne for finansielle aktiver på baggrund af forretningsmodellen og på baggrund af karakteristika ved de kontraktmæssige betalingsstrømme forventes ikke at føre til ændringer i målingsprincipper i forhold til målingsprincipperne anvendt i koncernregnskabet for 2017.

Nedskrivninger efter IFRS 9

Med implementeringen af IFRS 9 erstattes den hidtidige nedskrivningspraksis, der er baseret på indtrufne tab („incurred loss“-model), af en nedskrivningsmodel baseret på forventede tab („expected loss“-model) på et finansielt aktiv, en garanti eller et lånetilsagn. Opgørelsen af forventede tab er baseret på PD (sandsynlighed for misligholdelse) og LGD (tab ved misligholdelse) tillagt forventninger til den fremtidige makroøkonomiske udvikling. For porteføljer, hvor koncernen ikke har PD-modeller anvendes en mere enkel tilgang, f.eks. en porteføljetilgang baseret på historiske tabsprocenter. Den nye forventningsbaserede nedskrivningsmodel indebærer, at et finansielt aktiv, en garanti eller et lånetilsagn på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab indenfor en horisont på 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstateres aktivet kreditforringet (stadie 3), nedskrives aktivet uændret med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, men renteindtægter indregnes i resultatopgørelsen efter den effektive rentes metode i forhold til det nedskrevne beløb.

Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der som minimum er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for første indregning i følgende situationer:

- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. og en stigning i 12-måneders PD på 0,5 procentpoint, når 12-måneders PD ved første indregning var under 1,0 pct.
- En stigning i PD for den forventede restløbetid for det finansielle aktiv på 100 pct. eller en stigning i 12-måneders PD på 2,0 procentpoint, når 12-måneders PD ved første indregning var 1,0 pct. eller derover.
- Lånet har været i restance/overtræk i 30 dage.

Koncernen anvender herudover også en række egen fastsatte kriterier for indikation af kreditforværring udtrykt ved ændring i kunderating eller andre årsagskoder, der indikerer svaghedstegn.

Hvis kreditrisikoen på det finansielle aktiv, generelt i markedet betragtes som lav på balancetidspunktet og forudsat at kundens 12-måneders PD er under 0,2 pct., fastholdes aktivet dog i stadie 1, som er karakteriseret ved fravær af en betydelig stigning i kreditrisikoen.

Udlån og garantier defineres som værende i stadie 3 („default“), såfremt de opfylder mindst ét af følgende kriterier:

- Der er observerbare informationer om begivenheder, som indikerer, at et aktiv er kreditforringet, jf. betingelserne i „Bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl.“ § 52, stk. 2.
- Lånet har været i restance/overtræk i 90 dage.

Nedskrivningerne på kunder/faciliteter i stadie 1 og 2, bortset fra den svage del af stadie 2, opgøres på baggrund af en modelberegning, mens nedskrivningerne for kunder/faciliteter i stadie 2 svag og stadie 3 med engagement større end 100.000 kr. foretages ved en kvalitativ individuel vurdering.

Modelberegningen foretages som udgangspunkt på baggrund af en PD-model tilgang („Probability of Default“), der udvikles og vedligeholdes på Bankernes EDB Central, BEC, suppleret med et fremadskuende, makroøkonomisk modul, der udvikles og vedligeholdes af foreningen for Lokale Pengeinstitutter (LOPI). LOPI's model genererer en række justeringsfaktorer, som tilpasset det enkelte pengeinstitut kan anvendes til at justere modelberegningens nedskrivninger. Koncernen har ved anvendelsen af LOPI's model benyttet sig af de tilgængelige individualiseringsmuligheder. Ud fra samme metodik, som LOPI har anvendt til beregning af individualiseringsfaktorernes præudfyldte værdier, er værdier for individualiseringsfaktorerne

beregnet på baggrund af koncernens egne data. Endvidere er koncernens makroprognoser indarbejdet i modellen.

Det makroøkonomiske modul er bygget op om en række regressionsmodeller, der fastlægger den historiske sammenhæng mellem årets nedskrivninger, Finanstilsynets brancheinddeling og en række forklarende makroøkonomiske variable.

Som estimat til de makroøkonomiske variable anvender LOPI prognoser fra Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl.

Den negative egenkapitalregulering som følge af nedskrivningsreglerne i IFRS 9 forventes at ligge i niveauet 85 mio. kr. efter skat, som fuldt ud indregnes i åbningsbalancen pr. 1. januar 2018. Beløbet fordeler sig i koncernregnskabet på følgende regnskabsposter:

Balancepost	Beløb
Kreditinstitutter	-19 mio. kr.
Udlån	-67 mio. kr.
Andre aktiver	24 mio. kr.
Aktiver i alt	-62 mio. kr.
Andre passiver	23 mio. kr.
Egenkapital	-85 mio. kr.
Passiver i alt	-62 mio. kr.
Garantier	-5 mio. kr.

Påvirkningen under andre aktiver kan relateres til den skattemæssige konsekvens af behov for øgede reservationer til kreditmæssige tab.

Påvirkningen under andre passiver kan relateres til hensættelse på garantier og uudnyttede trækingsretter.

Niveauet for nedskrivningerne svarer til en reduktion på 1,3 pct. af egenkapitalen opgjort pr. 1. januar 2018.

Konsekvens i forhold til CRR-forordningen

For at imødegå en utilsigtet effekt på kapitalgrundlaget og dermed pengeinstitutternes muligheder for at understøtte kreditgivning har Europa-Kommissionen, som et element i den reformpakke, som Kommissionen præsenterede den 23. oktober 2016 (risikoreduktionspakken, også benævnt CRR II/CRD V/BRRD II), foreslået en 5-årig overgangsordning, således, at en negativ effekt af

nedskrivningsreglerne i IFRS 9 først får fuld virkning på kapitalgrundlaget efter 5 år. Overgangsordningen er nu besluttet og træder i kraft samtidig med IFRS 9, dvs. 1. januar 2018.

Koncernen har besluttet ikke at anvende den frivillige overgangsordning baseret på en vurdering af, at der ikke er behov for den midlertidige lempelse i kapitalkravet, da kapitalbasen i forvejen er særdeles robust.

Virkingen af IFRS 9 på kapitalgrundlaget ved reglernes ikrafttrædelse i 2018 svarer derfor til stigningen i korrektivkontoen 1. januar 2018 korrigeret for den skattemæssige effekt på 22 pct.

Regnskabsmæssig sikring efter IFRS 9

De nye regler om regnskabsmæssig sikring udbreder anvendelsen af sikringsreglerne for herved i højere grad at bringe virksomhedernes regnskabsrapportering i overensstemmelse med virksomhedernes faktiske risikostyring.

De ændrede regler om regnskabsmæssig sikring påvirker ikke koncernen, da banken og dens dattervirksomheder ikke anvender regnskabsmæssig sikring pr. 31. december 2017.

Leasing efter IFRS 16

IFRS 16 erstatter den nuværende IAS 17 med tilhørende fortolkningsbidrag. Standarden træder i kraft for regnskabsår, der påbegyndes 1. januar 2019 eller senere. IFRS 16 vil ændre den regnskabsmæssige behandling af koncernens operationelle leasingkontrakter, hvor koncernen er leasingtager.

Leasingtager skal anvende én leasingmodel, som stort set svarer til den nuværende regnskabsmæssige behandling af finansiel leasing for alle leasingkontrakter bortset fra kortfristede leasingkontrakter og leasing af småaktiver.

Koncernen har vurderet den nye leasingstandards potentielle effekt på årsregnskabet, som i udgangspunktet er begrænset, eftersom koncernen som primært leasinggiver allerede indregner såvel finansielle som operationelle leasingkontrakter på balancen. Leasinggiver skal fortsat sondre mellem finansiel og operationel leasing.

Analysen af IFRS 16 effekten på koncern- og årsregnskabet for 2019 er ikke færdiggjort, men vurderes overordnet set at blive begrænset for koncernen, som hovedsagelig er leasinggiver.

Koncernregnskabet

Koncernregnskabet omfatter regnskaberne for Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank samt dattervirksomheder, som kontrolleres af moderselskabet. En koncernoversigt fremgår af ledelsesberegningen.

Koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af moderselskabets og dattervirksomhedernes regnskaber opgjort efter koncernens regnskabspraksis elimineret for koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de optjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver, finansielle forpligtelser og afledte finansielle instrumenter. Dog indregnes værdistigninger på domicilejendomme i anden totalindkomst og henføres til en særskilt reserve på egenkapitalen i det omfang, de ikke udligner tidligere foretagne nedskrivninger. I resultatopgørelsen indregnes omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilgå koncernen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når koncernen har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå koncernen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på afviklingstidspunktet. Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsregnskabet aflægges og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterer på balancedagen. Ved første indregning måles:

- Ind- og udlån, der efterfølgende måles til amortiseret kostpris, til dagsværdi med tillæg af eventuelle transaktionsomkostninger, der er direkte forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen af det finansielle instrument og med fradrag for de modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente.
- Øvrige finansielle instrumenter, herunder afledte finansielle instrumenter til dagsværdi.
- Øvrige aktiver og forpligtelser til kostpris, som sædvanligvis svarer til dagsværdien på transaktionstidspunktet.

Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor. Indregning af aktiver og forpligtelser ophører, når retten til at modtage/afgive pengestrømme fra aktivet eller forpligtelsen er udløbet, eller hvor den er overdraget, og banken også i al væsentlighed har overført alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter er instrumenter, hvis værdi er afledt af værdien på et underliggende aktiv, f.eks. et værdipapir. Afledte finansielle instrumenter måles såvel ved første indregning som efterfølgende til dagsværdi.

Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter indregnes som andre aktiver henholdsvis andre passiver. Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter indregnes i resultatopgørelsen under renteindtægter, valutakursreguleringer eller kursregulering af derivater afhængig af værdiændringens indhold og opgøres på grundlag af aktuelle markedsdata samt anerkendte værdiansættelsesmetoder.

Repo-/reverseforretninger

Repo-/reverseforretninger måles løbende til amortiseret kostpris. Solgte værdipapirer, hvor der samtidig med salget er indgået aftale om tilbagekøb, indregnes i balancen, som om værdipapirerne fortsat er en del af beholdningen (repoforretninger). Det modtagne beløb opføres som gældsforpligtelse, og forskellen mellem salgs- og købssum indregnes i resultatopgørelsen over løbetiden som renter. Afkastet af værdipapirerne indregnes i resultatopgørelsen. Købte værdipapirer, hvor der samtidig med købet er indgået aftale om tilbagesalg (reverseforretninger), indregnes ikke i balancen, og afkastet indgår ikke i resultatopgørelsen. Det afgivne beløb indregnes som tilgodehavende, og forskellen mellem købs- og salgssum indregnes i resultatopgørelsen over løbetiden som renter.

Omregning af fremmed valuta

Koncernregnskabet præsenteres i danske kroner, som også er bankens funktionelle valuta. Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til den funktionelle valuta efter transaktionsdagens kurs. Gevinster og tab, som opstår mellem transaktionsdagen og afregningsdagen, indregnes i resultatopgørelsen. På balancedagen omregnes monetære aktiver og forpligtelser i fremmed valuta til balancedagens kurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for mellemværendes opståen indregnes i resultatopgørelsen under kursreguleringer.

Nøgletal

Resultat pr. aktie (EPS Basic) opgøres i overensstemmelse med IAS 33.

Øvrige nøgletal er udarbejdet i overensstemmelse med Finanstilsynets krav herom, jf. regnskabsbekendtgørelsens bilag 7 og indberetningsvejledningens bilag 5.

Der henvises til note 46 med nøgletsdefinitioner.

RESULTATOPGØRELSE

Renteindtægter og -udgifter

Renteindtægter og renteudgifter omfatter såvel forfaldne som periodiserede renter frem til balancedagen, og indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører.

- Rentebærende finansielle instrumenter indregnes efter den effektive rentes metode baseret på kostprisen på det finansielle instrument. Negative renteindtægter resultatføres under „Renteindtægter“ og negative renteudgifter føres under „Renteudgifter“.
- Over- og underkurs samt provisioner og gebyrer, der anses som en integreret del af den effektive rente af et udlån eller af langfristet funding, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en integreret del af det finansielle instrument under henholdsvis renteindtægter eller renteudgifter.
- Renter på dagsværdiansatte finansielle instrumenter bortset fra renter vedrørende aktiver og indlån i puljer, som vises under kursreguleringer. Under rente af obligationer indgår indeksregulering af obligationer samt kursregulering af nulkuonobligationer. Kursregulering af indskudsbeviser udstedt af Danmarks Nationalbank medtages under rente af kreditinstitutter. Når kursreguleringen er negativ, oplyses værdien heraf særskilt (negativ rente).
- Renter på udlån med individuel nedskrivning for værdiforringelse foretaget på baggrund af den nedskrevne værdi. Renteindtægter herudover af det nedskrevne beløb indregnes under regnskabsposten „nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.“
- Renteindtægter på finansielle leasingaftaler indregnes på baggrund af den aftalte effektive rente.
- Renteindtægter fra factoring, herunder underkurs på afkøbte fakturaer, som amortiseres over betalingsfristens løbetid.
- Renteelementet på repo-/reverseforretninger medregnes under de respektive renteposter afhængig af modpart.
- Terminstillæg (netto) på terminsforretninger samt renter på swapforretninger (netto) placeres under øvrige renteindtægter.

Rente til hybrid kernekapital med uendelig løbetid, hvor banken har en ubetinget ret til at undlade at betale renter, indregnes direkte på egenkapitalen på betalingstidspunktet som udlodning.

Netto gebyr- og provisionsindtægter

Provisioner og gebyrer, der vedrører en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden. Provisioner vedrørende garantier indtægtsføres over garantiernes løbetid. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen, når transaktionen er gennemført.

Vederlag for formidling af realkreditlån for Totalkredit og DLR opgøres efter en modregningsmodel. Provision for låneetablering indregnes på tidspunktet for lånets etablering, og vederlag for løbende servicering af låntager indregnes i takt med, at banken forestår serviceringen og dermed opnår ret til vederlaget. Konstaterede modregningsberettede tab behandles som en indtægtsreduktion i den periode, hvor der foretages modregning.

Under afgivne provisioner føres AL-BoligBonus, som ydes boligkunder med prioritetslån og/eller kunder, hvortil vi har formidlet realkredit gennem Totalkredit. Kunderne modtager hver 1. august 1.200 kr. pr. mio. kr. lån, såfremt der føres Nem-konto i banken på udbetalingstidspunktet, og såfremt lånet ikke er i restance.

Kursreguleringer

Kursreguleringer omfatter realiserede og urealiserede kursreguleringer af poster i handelsporteføljen, anlægsbeholdningen, puljeaktiver, indlån og puljepassiver samt andre aktier til dagsværdi (dagsværdioptionen). Herudover indregnes resultateffekten af valutakursreguleringer ligeledes under kursreguleringer.

Værdiændringer på investeringsejendomme føres som en kursregulering.

Udgifter til personale og administration

Personaleomkostninger omfatter lønninger, pensionsudgifter, feriegodtgørelser, jubilæumsgratiale, lønsumsafgift og andre sociale ydelser.

Administrationsomkostninger består af bla. udgifter til IT, marketing, kontorhold, småanskaffelser, revision mv.

Andre driftsindtægter og -udgifter

Andre driftsindtægter og -udgifter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til bankens aktiviteter, herunder drift af fast ejendom, operationelle leasingydelse samt fortjeneste eller tab ved salg af ejendomme

og leasingaktiver samt bidrag til Garantiformuen og Afviklingsformuen.

Fortjeneste eller tab ved salg af leasingaktiver opgøres som salgsprisen med fradrag af salgsomkostninger og leasingaktivets bogførte værdi ved kontraktudløb. I posten andre driftsudgifter indgår endvidere bankens forholdsmæssige andel af lovmæssige udgifter til Garantifonden for Indskydere og Investorer samt Afviklingsformuen i regi af Finansiell Stabilitet.

Resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder omfatter den forholdsmæssige andel af de enkelte virksomheders resultat efter skat.

Skat

Arbejdernes Landsbank er sambeskattet med tilknyttede virksomheder. Den aktuelle selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud). Beregnet skat af årets indkomst samt udskudt skat afsættes i den enkelte virksomhed.

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og i anden totalindkomst med den del, der kan henføres til posteringer, som er ført på anden totalindkomst (f.eks. skat på opskrivning på domicilejendomme), og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer, som er ført direkte på egenkapitalen.

Aktuelle skatteforpligtelser, henholdsvis tilgodehavende aktuel skat, indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt aconto- og udbytteskat.

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter forskellige beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den af ledelsen planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og den skattesats, der vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatsen indregnes i resultatopgørelsen.

Banken betaler selskabsskat i henhold til acontoskatteordningen. I det omfang betalt acontoskat ikke svarer til den forventede skat af årets indkomst, indgår tillæg eller fradrag vedrørende forskellen under renteindtægter respektive renteudgifter.

BALANCE

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender i Nationalbanken

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker indregnes ved første indregning til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter mv.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og tilgodehavende hos centralbanker på opsigelse indregnes ved første indregning til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris. Indskudsbeviser indregnes til dagsværdi ved første indregning og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Udlån til amortiseret kostpris

Regnskabsposten omfatter udlån og tilgodehavender, herunder pantebreve, factoring, finansielle leasingkontrakter og reverse repoforretninger, hvor modparten ikke er et kreditinstitut eller en centralbank.

Udlån til amortiseret kostpris indregnes ved første indregning til dagsværdi med tillæg af direkte henførbare transaktionsomkostninger og med fradrag af modtagne gebyrer og provisioner, som direkte er forbundet med at yde lånet. Efterfølgende måles udlån til amortiseret kostpris efter den effektive rentes metode med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af tab. Stiftelsesprovisioner, der anses som værende en integreret del af lånets effektive rente samt over- og underkurs, indregnes i udlånets regnskabsmæssige værdi og indtægtsføres dermed over lånets forventede løbetid.

Tilgodehavende beløb hos leasingtagere af finansielle leasingkontrakter indregnes som udlån svarende til nettoinvesteringen i leasingkontrakterne. Indtægter fra finansielle leasingkontrakter periodiseres over kontraktens løbetid således, at der afspejles et konstant periodisk afkast af investeringen.

Tilgodehavende fra factoring (fakturabelåning) og fakturaafkøb indregnes som udlån. Indtægter fra underkurs på afkøbte fakturaer amortiseres over betalingsfristens løbetid. Beløbsreservationer ved fakturabelåning eller -afkøb overføres til en sikringskonto, indtil fakturaen er betalt. Sikringskontoen klassificeres under indlån.

Ved individuel vurdering anses objektiv indikation for værdiforringelse at være indtruffet, når låntager antages

at være i betydelige økonomiske vanskeligheder, når låntager ikke har overholdt indgåede aftaler (kontraktbrud), eller når banken har måttet yde låntager lempelse i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder. Herudover anses der at være indtrådt objektiv indikation for værdiforringelse, når det anses for sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller vil blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion.

På udlån og grupper af udlån, hvorpå der er konstateret objektiv indikation for værdiforringelse som følge af begivenheder indtruffet efter første indregning, opgøres en eventuel nedskrivning på baggrund af en tilbagediskontering af forventede fremtidige betalingsstrømme, herunder realisationsværdi af eventuel sikkerhed. For fastforrentede udlån er tilbagediskonteringen baseret på den oprindelige fastsatte effektive rente, og for variabelt forrentede udlån på den aktuelle effektive rentesats.

Nedskrivninger foretages såvel individuelt som gruppevist.

Udlån, der ikke er nedskrevet individuelt, indgår i beregningen af de gruppevise nedskrivninger, som foretages på grupper af udlån, der kan antages at have ensartede karakteristika, både med hensyn til kundesegmenter og ratinggrupper. Kunderne inddeles i en lav, mellem og høj risikogruppe, afhængig af kundens rating. Hvis en kundes rating forværres, således at kunden flytter risikogruppe, vil det føre til en gruppevis nedskrivning. Endvidere foretager banken et kreditmæssigt skøn for at korrigere for indtrufne begivenheder, som modellen ikke tager højde for, f.eks. ændret adfærd/tabsrisiko inden for porteføljer med ensartede karakteristika samt samfundsøkonomiske ændringer, der forventes at påvirke kundernes fremtidige betalingsevne.

Signifikante udlån testes altid for individuel nedskrivning.

Hensættelser til tab på garantier og værdiforringede uudnyttede kreditter behandles efter det samme regelsæt, som kendetegner nedskrivningstest på udlån. Forpligtelserne forventes realiseret inden for 1-5 år, enten som egentlige tab eller som tilbageførte hensættelser grundet manglende tilstedeværelse af objektiv indikation for værdiforringelse.

Hensættelse på uudnyttede kreditter og garantier indregnes under hensatte forpligtelser.

Der henvises i øvrigt til omtalen af kreditrisiko i note 47.

Obligationer og aktier mv.

Obligationer og aktier mv., der handles på aktive markeder, måles såvel ved første indregning som efterfølgende indregning til dagsværdi. Dagsværdien er det beløb, som værdipapirerne kan handles til mellem uafhængige parter. I et aktivt marked udtrykkes dagsværdien ved en noteret pris, medmindre værdipapiret er underlagt særlige betingelser, som eksempelvis lock-up, der fordrer anvendelse af anerkendte værdiansættelsesmodeller i stedet. Dagsværdien af udtrukne obligationer opgøres som nutidsværdien af obligationerne.

Dagsværdiregulering af obligationer og aktier mv. indregnes løbende i resultatopgørelsen.

Puljeordninger

Afkast af midlerne i puljeordningerne føres under driftsposten kursreguleringer i en særskilt post. Under kursreguleringer føres en regulering svarende til puljeafkastet til puljedeltagerne, således at puljernes resultat neutraliseres i koncernens og bankens resultat.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles til indre værdi i moderselskabsregnskabet efter regnskabsbekendtgørelsen. Andele af tilknyttede virksomheders resultat efter skat indregnes i resultatopgørelsen under resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder.

Andele af tilknyttede virksomheders egenkapitalbevægelser indregnes direkte på egenkapitalen.

Immaterielle aktiver

Immaterielle aktiver i form af erhvervet og udviklet software indregnes til kostpris. Kostprisen omfatter de omkostninger, som er medgået til at kunne ibrugtage den enkelte software. Erhvervet software afskrives lineært over den forventede brugstid, typisk 3 år.

Investeringsjendomme

Investeringsjendomme, der besiddes for at opnå lejeindtægter og/eller kapitalgevinst, indregnes ved anskaffelsen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Gevinster eller tab, der skyldes ændringer i investeringsjendommenes dagsværdi, medtages i resultatopgørelsen for den periode, hvori de opstår. Der afskrives ikke på investeringsjendomme. Dagsværdien fastsættes på baggrund af afkastmetoden, hvor eksterne eksperter involveres i målingen af dagsværdien.

Domicilejendomme

Domicilejendomme omhandler ejendomme og tilknyttede installationer, hvorfra koncernen udøver sit virke som kreditinstitut, og indregnes ved anskaffelsen til kostpris og måles efterfølgende til omvurderet værdi.

Omvurdering foretages så hyppigt, og mindst én gang om året, at den regnskabsmæssige værdi ikke antages at afvige væsentligt fra domicilejendommenes dagsværdi på balancetidspunktet. Dagsværdiberegning fastsættes på baggrund af en lejeindtægt, der kan opnås ved udlejning på markedsvilkår, og et internt fastsat forrentningskrav pr. ejendom. Hvis særlige forhold tilsiger det, kan anden værdiansættelsesmetode, som afspejler ejendommens markedsværdi, anvendes. Forrentningskravet til hver enkelt ejendom er fastsat på basis af den lange rente, et risikotillæg og et stedtillæg. Fastsættelse af stedtillægget er sket med baggrund i ekstern konsultation. Ved den årlige vurdering udtages et antal ejendomme, som kontrolberegnes med hensyn til stedtillæg ved indhentning af vurdering fra ekstern valuar.

Stigninger i den omvurderede værdi efter skat indregnes direkte i anden totalindkomst til en særskilt reserve på egenkapitalen, medmindre stigningen modsvarer en værdinedgang, der tidligere er indregnet i resultatopgørelsen.

Domicilejendomme afskrives lineært over den forventede brugstid under hensyntagen til den forventede restværdi ved brugstidens udløb. Forventet brugstid er skønnet således:

- Hovedkontor: 100 år
- Domicilejendomme, der anvendes til filialdrift: 50/75 år

Øvrige materielle aktiver

Øvrige materielle aktiver omfatter maskiner, inventar og IT-udstyr samt operationelle leasingaktiver, der måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og eventuelle nedskrivninger ved værdiforringelse.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug.

Afskrivningsgrundlaget opgøres under hensyntagen til aktivets restværdi og reduceres med eventuelle nedskrivninger. Restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivning. Afskrivninger foretages lineært under hensyntagen til den forventede

restværdi over aktivernes forventede brugstid, som forventes at være indtil 5 år. Pengeautomater, mønttællere og bokse vurderes dog at have en længere brugstid, typisk indtil 10 år. For indretning af lejede lokaler foretages af-skrivning over lejekontraktens løbetid, typisk 10 år.

Operationel leasing er defineret som værende kontrakter, der ikke er finansiel leasing. Leasingindtægter fra operationelle leasingkontrakter indregnes lineært over den aktuelle leasingperiode. Fortjeneste og tab ved salg af leasingaktiver indregnes som andre driftsindtægter eller andre driftsudgifter.

Nedskrivning af materielle og immaterielle aktiver

De regnskabsmæssige værdier af materielle aktiver og immaterielle aktiver med bestemmelige brugstider gennemgås på balancedagen for at fastsætte, om der er indikationer på værdiforringelse. Hvis dette er tilfældet, opgøres aktivets genindvindingsværdi for at fastslå behovet for eventuel nedskrivning og omfanget heraf.

Andre aktiver

Posten omfatter aktiver, der ikke er placeret under øvrige aktivposter, bl.a. positive markedsværdier af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, som måles såvel ved første indregning som ved efterfølgende indregning til dagsværdi.

Øvrige tilgodehavender, herunder tilgodehavende renter, måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Posten indeholder også aktiver i midlertidig besiddelse og omfatter overtagne ejendomme og kapitalandele mv., som afventer salg eller afvikling inden for kort tid, og hvor et salg er meget sandsynligt. Aktiver i midlertidig besiddelse indregnes til det laveste beløb af kostpris og dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg. Der afskrives ikke på aktiverne fra det tidspunkt, hvor de klassificeres som aktiver i midlertidig besiddelse.

Periodeafgrænsningsposter, aktiver

Periodeafgrænsningsposter indregnes og måles såvel ved første indregning som efterfølgende til kostpris. Periodeafgrænsningsposter under aktiver består hovedsageligt af forudbetalt løn.

Gæld til kreditinstitutter og indlån mv.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker indregnes ved låneoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af eventuelle transaktionsomkostninger. Efterfølgende sker måling til amortiseret kostpris.

Banken anvender værdien af overskydende deponerede sikkerheder for mellemværende med Nationalbanken i opgørelsen af likviditetsberedskabet. Værdien af deponerede sikkerheder og overskydende sikkerheder oplyses i en note til regnskabet.

Indlån og anden gæld omfatter gæld til private og virksomheder, som ikke er kreditinstitutter. Indlån og anden gæld måles ved første indregning til dagsværdi, og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Andre passiver

Posten omfatter passiver, der ikke er placeret under øvrige passivposter, blandt andet negative markedsværdier af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, som måles såvel ved første indregning som ved efterfølgende indregning til dagsværdi. Andre øvrige passiver, herunder skyldige renter, måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi

Posten omhandler dagsværdien af negative obligationsbeholdninger, som opstår, når banken videresælger modtagne obligationer i forbindelse med reverseforretninger. Disse modtagne obligationer føres ikke i balancen, hvorfor et videresalg medfører en negativ beholdning.

Periodeafgrænsningsposter, passiver

Periodeafgrænsningsposter indregnes og måles såvel ved første indregning som efterfølgende til kostpris. Periodeafgrænsningsposter under passiver består hovedsageligt af forudbetalte gebyrer og provisioner.

Hensatte forpligtelser

Posten omfatter blandt andet hensættelse til tab på garantier og værdiforringede uudnyttede kreditter samt øvrige forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, hvor det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre træk på bankens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen opgøres som nutidsværdien af de omkostninger, som er nødvendige for at indfri forpligtelsen.

Øvrige hensatte forpligtelser omhandler primært jubilæumsgratiale, som indregnes successivt baseret på et skøn over medarbejdere, der forventes at opnå ret til jubilæumsgratiale. Forpligtelsen forventes realiseret inden for 1-40 år i takt med, at den enkelte medarbejder oppebærer ret til jubilæumsgratiale.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud er egenkapitalignende instrumenter i form af ansvarlig lånekapital og/eller hybrid kernekapital, som ved første måling indregnes til dagsværdi og derefter til amortiseret kostpris.

Regnskabsmæssigt præsenteres hybrid kernekapital under egenkapital, såfremt udstedelsen opfylder betingelserne herfor.

Egenkapital

Aktiekapital klassificeres som egenkapital, når der ikke er nogen forpligtelse til at overføre kontanter eller andre aktiver. Foreslået udbytte indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på generalforsamlingen. Det foreslåede udbytte for regnskabsåret oplyses i en særlig post under egenkapitalen.

Hybrid kernekapital med uendelig løbetid, og hvor banken har en ubetinget ret til at undlade at betale renter, klassificeres som egenkapital, og betaling af renter indregnes direkte på egenkapitalen på betalingsstidspunktet som udlodning.

Gevinster ved opskrivning af domicilejendomme henlægges til opskrivningshenlæggelser efter fradrag af skat, dersom vurderingen er, at opskrivningen vil udløse en skattebyrde set i forhold til ejendommens skatteværdi. Reserven opløses ved eventuel tilbageførsel af foretagne opskrivninger, eller hvis ejendommene afhændes.

Eventualforpligtelser

Posten omfatter afgivne garantier og indeståelser, uigenkaldelige tilsagn om at yde kredit og lignende forpligtelser, der ikke er indregnet i balancen. Garantier og andre forpligtelser oplyses med den fulde pålydende værdi reduceret med hensættelse til imødegåelse af tab. Hensættelse til imødegåelse af tab indregnes under posten nedskrivninger på udlån mv. i resultatopgørelsen og under posten hensatte forpligtelser i balancen.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme for året samt likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømsopgørelsen præsenteres efter den indirekte metode med udgangspunkt i årets resultat før skat. I pengestrømme inkluderes årets kursreguleringer på fonds og valuta. Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat før skat reguleret for betalt selskabsskat, ikke-likvide driftsposter samt ændringer i driftskapital. Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter køb og salg af anlægsaktiver og investering i associerede virksomheder m.v.

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter betalt rente på engenekapitalinstrumenter og udbytte. Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede pengemarkedsindskud med en restløbetid på mindre end 3 måneder.

Segmentoplysninger

Koncernen har valgt at erstatte den hidtidige Basisindtjeningsmodel med en segmentmodel. Regnskabsmæssigt er forretningsområderne opdelt i tre segmenter; Kundeaktiviteter, Investeringsaktiviteter og Øvrige aktiviteter. Segmenterne fremgår af note 6. Segmentoplysningerne vises kun på koncernniveau og er udarbejdet i overensstemmelse med koncernens anvendte regnskabspraksis og følger den interne ledelsesrapportering. Der er udarbejdet sammenligningstal for 2016 i overensstemmelse med den nye segmentstruktur.

Kundeaktiviteter defineres som:

- Alle indgåede forretninger/handler med kunder, hvor banken opnår indtjening i form af rentemarginaler, provisioner, gebyrer eller kursskæringer.
- Indtægter/udgifter på erhvervede anlægsaktier, der relaterer sig til kundeaktiviteter.
- Indtægter/udgifter på derivater indgået til afdækning af markedsrisiko på kundeaktiviteter.

Investeringsaktiviteter defineres som:

- Aktiviteter relateret til Treasury og likviditetsstyring.

Øvrige aktiviteter defineres som:

- Anlægsaktier mv., der ikke kan relateres til kundeaktiviteter.
- Ejendomme.
- Andre aktiviteter, der ikke kan relateres til kundeaktiviteter eller investeringsaktiviteter.

Transaktioner mellem segmenterne omfatter alene renter for likviditetsover-/underskud samt en likviditetspræmie relateret til prisen for at overholde koncernens likviditetsmålsætning for LCR. Rentesatsen for likviditetsover-/underskud fastsættes ud fra bankens indlånsrentesatser. Centralt afholdte omkostninger såsom løn, husleje, afskrivninger mv. fordeles til de enkelte segmenter ud fra en vurdering af den forholdsmæssige andel af det samlede aktivitetsniveau. Segmentaktiver og -forpligtelser er de driftsaktiver og driftsmæssige forpligtelser, der anvendes i et segments drift henholdsvis er opstået i forbindelse med segmentets drift, og som direkte er tilknyttet eller på rimelig måde kan allokere til segmentet. I det enkelte segment indgår en beregnet egenkapitalandel baseret på

kapitalmålsætningen. Den del af egenkapitalen, som overstiger den nødvendige egenkapital i relation til kapitalmålsætningen, indgår under Øvrige aktiviteter.

Store eksponeringer

Eksponeringer, der før fradrag i henhold til CRR-forordningen om store eksponeringer udgør 10 pct. eller mere af kapitalgrundlaget, indgår i beregningen af nøgletal med deres eksponering efter fradrag.

Kapitalprocent

Koncernen og Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank opgør kapitalprocenten i henhold til CRD IV-direktivet udstedt af EU. Der opgøres tillige et solvensbehov, der afspejler kravet til nødvendig kapital, set i forhold til de erhvervede aktiver, den forbundne risiko og stresstest af den fremtidige udvikling i relation til bankens egen strategi.

Solvensbehovet opgøres i henhold til bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov og rapporteres hvert kvartal til Finanstilsynet med samtidig offentliggørelse via bankens hjemmeside: www.al-bank.dk/kapital_solvens.

Note 2

Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og vurderinger

Koncernens væsentligste risici og grundlaget for den skønsmæssige usikkerhed er omtalt i ledelsesberetningen, mens note 47 beskriver risikostyringen. De områder, hvor der er foretaget skøn og vurderinger, og som har den væsentligste effekt på regnskabet, er:

Måling af udlån og garantier i forbindelse med nedskrivninger

Ved måling af bankens samlede udlån og garantier er der skøn forbundet med kvantificeringen af risikoen for, at debitor ikke kan honorere alle fremtidige betalinger. Såfremt det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividende udbetalinger fra eventuelle boopgørelser, også undergivet væsentlige skøn.

For hensættelser til tab på garantier er det tillige forbundet med usikkerhed at fastslå, i hvilket omfang garantien vil blive effektiv ved et økonomisk sammenbrud hos garantirekvirenten.

Hvor der foreligger objektiv indikation for værdiforringelse, har banken udarbejdet betalingsrækker i overensstemmelse med gældende regnskabsstandarder. Bankens kreditrisiko er beskrevet i note 47 om risikostyring.

Sikkerheder i andelsboliger

Banken har en større risikoeksponering mod udlån til andelsboliger og andelsboligforeninger.

Markedet for andelsboliger har ikke samme grad af genomsigtighed som ejerboligmarkedet, hvilket stiller store krav til bankens værdiansættelse af de belånte aktiver.

Banken har en metode for „blåstempling“ af andelsboligforeninger, der kan accepteres som kunder og som belåningsegnete. „Blåstemplingen“ sker på baggrund af regnskabet fra andelsboligforeningen og revurderes årligt. Metoden skal sikre opdaterede belåningsværdier på bankens sikkerheder i andelsboliger. Samtidig giver „blåstemplingen“ sikkerhed for, at der ud over fokus på eksponeringsudvikling og kreditvurdering løbende indhentes alle de oplysninger, som er nødvendige for at fastsætte de belånte aktivers værdi.

Gruppevise nedskrivninger

En model til opgørelse af gruppevise nedskrivninger er i sig selv behæftet med væsentlige skøn.

I forbindelse med overgang til reglerne efter IFRS 9 pr. 1. januar 2018 udfases modellen.

Måling af ejendomme

Der er væsentlige skøn forbundet med fastlæggelse af forrentningskrav af domicil- og investeringsejendomme. Udtagelse af et antal ejendomme hvert år til ekstern værdiansættelse medvirker til at mindske dette skøn, men fjerner det ikke.

Måling af dagsværdi på unoterede kapitalandele

Måling af dagsværdi på unoterede aktier er kun i mindre grad baseret på observerbare markedsdata. Hertil kommer, at visse unoterede aktier ikke har været omsat i en årrække. Måling af unoterede aktier er derfor opgjort til skønnet markedsværdi og er således behæftet med usikkerhed.

Måling af dagsværdi af øvrige finansielle instrumenter

Måling af dagsværdi på OTC-derivater og noterede finansielle instrumenter, der er prissat i markeder med begrænset omsætning, er baseret på observerbare markedsdata, men kan alligevel være behæftet med en vis usikkerhed.

Note 3

Begivenheder efter regnskabsperiodens udløb

Der er udover de beskrevne konsekvenser ved overgang til IFRS 9 pr. 1. januar 2018 ikke indtruffet hændelser efter regnskabsårets afslutning, som har væsentlig betydning for vurdering af koncernens finansielle stilling.

Note	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2013 1.000 kr.
4 Hovedtal for koncernen					
Resultatopgørelse					
Netto renteindtægter	1.193.609	1.248.260	1.253.040	1.168.832	1.141.768
Netto gebyrindtægter	555.494	536.016	517.271	462.734	378.783
Kursreguleringer og udbytte	945.109	-25.450	-188.379	60.826	338.309
Andre driftsindtægter	90.480	81.782	107.570	111.306	103.436
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	0	65.150	102.421	115.396	112.645
Indtægter i alt	2.784.692	1.905.758	1.791.923	1.919.094	2.074.941
Omkostninger og afskrivninger	-1.465.610	-1.336.090	-1.359.197	-1.355.798	-1.322.434
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	-14.335	-55.674	-102.900	-230.351	-235.494
Omkostninger i alt	-1.479.945	-1.391.764	-1.462.097	-1.586.149	-1.557.928
Resultat før skat	1.304.747	513.994	329.826	332.945	517.013
Skat	-149.275	-94.578	-45.459	-37.967	-93.651
Årets resultat	1.155.472	419.416	284.367	294.978	423.362
Udvalgte balanceposter					
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	21.958.056	21.058.263	19.768.336	18.330.380	18.148.528
Obligationer til dagsværdi	11.812.388	15.207.800	15.401.974	14.566.631	12.748.674
Aktiver i alt	47.368.881	44.425.818	42.070.389	40.123.218	37.648.464
Indlån inkl. puljeordninger	37.483.724	34.205.754	32.313.977	29.640.734	28.145.612
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	0	250.000	262.158	262.158
Egenkapital (inkl. hybrid kernekapital)	6.761.498	5.681.749	5.279.627	5.049.098	3.929.360
Øvrige hovedtal					
Netto rente- og gebyrindtægter	1.792.927	1.829.759	1.822.474	1.667.257	1.580.141
Kursreguleringer	901.285	-70.933	-240.542	25.135	278.719
Udgifter til personale og administration	-1.353.845	-1.214.048	-1.195.059	-1.177.574	-1.152.574
Eventualforpligtelser i alt	5.490.796	4.968.940	4.081.034	3.400.013	2.159.408

Note		2017	2016	2015	2014	2013	
5	Nøgletal for koncernen *)						
Solvens							
	Kapitalprocent	pct.	18,3	17,1	13,4	15,6	14,9
	Kemekapitalprocent	pct.	18,3	17,1	13,4	15,6	14,0
Indtjening							
	Egenkapitalforrentning før skat	pct.	21,0	9,4	6,4	7,4	13,7
	Egenkapitalforrentning efter skat	pct.	18,6	7,7	5,5	6,6	11,2
	Indtjening pr. omkostningskrone **)	kr.	1,88	1,37	1,23	1,21	1,33
	Resultat pr. aktie	kr.	3.680,0	1.225,1	776,7	887,9	1.411,2
	Afkastningsgrad	pct.	2,5	1,0	0,7	0,8	1,1
Markedsrisiko							
	Renterisiko	pct.	-0,7	-1,2	-1,0	-1,0	-1,8
	Valutaposition	pct.	1,4	2,4	1,6	3,0	4,4
	Valutarisiko	pct.	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1
Likviditet							
	Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån **)	pct.	62,0	65,6	65,5	66,5	69,0
	Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet (tidl. FIL § 152) ***)	pct.	242,3	191,9	199,4	229,9	261,2
	Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet i CRR-forordningen, Liquidity Coverage Ratio (LCR) ****)	pct.	132,1	119,3	153,8	-	-
Kredit							
	Summen af store eksponeringer *****)	pct.	0,0	0,0	10,6	20,8	46,4
	Årets nedskrivningsprocent	pct.	0,1	0,2	0,3	1,0	1,1
	Årets udlånsvækst **)	pct.	4,3	6,5	8,1	1,0	2,3
	Udlån i forhold til egenkapital		3,2	3,7	3,7	3,6	4,6
Egenkapital							
	Indre værdi	kr.	1.970,9	1.610,9	1.476,9	1.400,0	1.309,8
	Foreslået udbytte pr. aktie	kr.	500	100	100	150	200
Medarbejdere							
	Det gennemsnitlige antal beskæftigede i regnskabsåret omregnet til heltidsbeskæftigede		1.054	1.063	1.075	1.082	1.076

*) Der henvises til note 46 for angivelse af nøgletalsdefinitioner.

**) Sammenligningstallet for 2016 er tilpasset som følge af reklassificerede leasingaftaler i dattervirksomheden AL Finans A/S, jf. note 1.

***) Definitionen af overdækning ift. lovkrav (FIL § 152) om likviditet er ændret i 2013. Overdækningen beregnes som den største værdi af 10 pct. og 15 pct. kravet. Nøgletallet for 2013-2017 er beregnet efter 15 pct. kravet. Der er ikke længere tale om et lovkrav, men alene et pejlemærke udstukket af Finanstilsynet.

****) Lovkrav om likviditetsoverdækning efter FIL § 152 er ophævet med virkning fra primo 2017. Lovkrav om likviditetsoverdækning efter CRR-forordningen er under indfasning, og overdækningen er udtrykt i procent i forhold til lovkravene de enkelte år (2015: 60 pct., 2016: 70 pct., 2017: 80 pct.). I 2018 udgør lovkravet 100 pct. og er hermed fuldt indfaset.

*****) Definitionen af store eksponeringer er ændret i 2014. Sammenligningstallet for 2013 er ikke tilpasset.

Note	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.
6 Segmentoplysninger		
Koncernen Arbejdernes Landsbank driver alene virksomhed fra driftsteder etableret i Danmark.		
Omsætning *)	2.000.942	2.024.711
*) Omsætning defineres som rente-, gebyr- og provisionsindtægter samt andre driftsindtægter.		

Note	Kundeaktiviter 1.000 kr.	Investerings- aktiviteter 1.000 kr.	Øvrige aktiviteter 1.000 kr.	Koncernen i alt 1.000 kr.
Koncernen 2017				
Resultatopgørelse				
Netto renteindtægter	1.087.664	99.848	6.097	1.193.609
Netto gebyrindtægter	555.494	0	0	555.494
Kursreguleringer og udbytte	72.320	260.669	612.120	945.109
Andre driftsindtægter	33.826	0	56.654	90.480
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	0	0	0	0
Indtægter i alt	1.749.304	360.517	674.871	2.784.692
Omkostninger og afskrivninger	-1.330.401	-49.812	-85.397	-1.465.610
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	-14.335	0	0	-14.335
Omkostninger i alt	-1.344.736	-49.812	-85.397	-1.479.945
Resultat før skat	404.568	310.705	589.474	1.304.747
Aktiver				
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	21.958.056	0	0	21.958.056
Obligationer til dagsværdi	0	11.812.388	0	11.812.388
Øvrige aktiver	3.651.850	6.839.827	3.106.760	13.598.437
Aktiver i alt	25.609.906	18.652.215	3.106.760	47.368.881
Passiver				
Indlån og anden gæld	34.756.228	0	0	34.756.228
Allokeret egenkapital	3.452.637	1.177.208	2.131.653	6.761.498
Øvrige passiver	2.893.079	2.398.392	559.684	5.851.155
Passiver i alt	41.101.944	3.575.600	2.691.337	47.368.881
Nøgletal				
Egenkapitalens forrentning før skat (pct.)	11,7	35,0	31,4	21,0
Indtjening pr. omkostningskrone	1,30	7,24	7,90	1,88
Gennemsnitlig allokeret egenkapital	3.452.461	888.866	1.880.297	6.221.624

Note	Kundeaktiviteter	Investerings-aktiviteter	Øvrige aktiviteter	Koncernen i alt
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
6 Segmentoplysninger, fortsat				
Koncernen 2016				
Resultatopgørelse				
Netto renteindtægter	1.076.945	175.149	-3.834	1.248.260
Netto gebyrindtægter	536.016	0	0	536.016
Kursreguleringer og udbytte	33.183	-64.333	5.700	-25.450
Andre driftsindtægter	45.795	0	35.987	81.782
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	0	0	65.150	65.150
Indtægter i alt	1.691.939	110.816	103.003	1.905.758
Omkostninger og afskrivninger	-1.221.276	-42.298	-72.516	-1.336.090
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	-55.674	0	0	-55.674
Omkostninger i alt	-1.276.950	-42.298	-72.516	-1.391.764
Resultat før skat	414.989	68.518	30.487	513.994
Aktiver				
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	21.058.263	0	0	21.058.263
Obligationer til dagsværdi	0	15.207.800	0	15.207.800
Øvrige aktiver	3.695.756	2.174.780	2.289.219	8.159.755
Aktiver i alt	24.754.019	17.382.580	2.289.219	44.425.818
Passiver				
Indlån og anden gæld	32.149.727	0	0	32.149.727
Allokeret egenkapital	3.277.641	975.241	1.428.867	5.681.749
Øvrige passiver	2.186.067	3.929.607	478.668	6.594.342
Passiver i alt	37.613.435	4.904.848	1.907.535	44.425.818
Nøgletal				
Egenkapitalens forrentning før skat (pct.)	14,0	7,0	2,0	9,4
Indtjening pr. omkostningskrone	1,32	2,62	1,42	1,37
Gennemsnitlig allokeret egenkapital	2.974.763	975.648	1.530.277	5.480.688

Note	Koncernen		Banken	
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.
7 Renteindtægter				
Indskudsbeviser	-9.204	-3.083	-9.204	-3.083
Øvrige tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	797	1.713	797	1.713
Udlån og andre tilgodehavender	1.162.866	1.160.838	1.048.808	1.043.759
Obligationer	178.840	263.530	178.840	263.530
Afledte finansielle instrumenter				
Valutakontrakter	-15.040	-15.365	-15.040	-15.365
Rentekontrakter	-77.929	-77.411	-77.929	-77.411
Afledte finansielle instrumenter i alt	-92.969	-92.776	-92.969	-92.776
Øvrige renteindtægter	6.463	486	6.768	731
Renteindtægter i alt	1.246.793	1.330.708	1.133.040	1.213.874
Heraf udgør reverseforretninger ført under:				
Øvrige tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	-2.018	-1.783	-2.018	-1.783
Udlån og andre tilgodehavender	0	-16	0	-16
Negative renteindtægter opstået som følge af negative rentesatser er modregnet under de respektive renteindtægtsposter. Negative renteindtægter hidrører primært fra indskudsbeviser og reverseforretninger.				
8 Renteudgifter				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	-2.455	-209	-2.455	-209
Indlån og anden gæld	-50.713	-79.205	-50.151	-79.039
Udstedte obligationer	0	-2.990	0	-2.990
Øvrige renteudgifter	-16	-44	-16	-45
Renteudgifter i alt	-53.184	-82.448	-52.622	-82.283
Heraf udgør repoforretninger ført under:				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	300	386	300	386
Positive renteudgifter opstået som følge af negative rentesatser er modregnet under de respektive renteudgiftsposter. Positive renteudgifter hidrører primært fra repoforretninger.				

Note	Koncernen		Banken	
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.
9 Netto gebyr- og provisionsindtægter				
Værdipapirhandel og depoter	102.727	108.678	102.727	108.679
Betalingsformidling	105.204	103.897	103.791	102.523
Lånesagsgebyrer *)	305.544	268.661	253.200	220.000
Garantiprovision	53.657	43.402	53.796	43.542
Øvrige gebyrer og provisioner *)	96.537	87.583	83.363	74.715
Gebyrer og provisionsindtægter i alt	663.669	612.221	596.877	549.459
AL-BoligBonus	-47.969	-17.706	-47.969	-17.706
Øvrige afgivne gebyrer og provisionsudgifter	-60.206	-58.499	-13.762	-11.989
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter i alt	-108.175	-76.205	-61.731	-29.695
Netto gebyr- og provisionsindtægter i alt	555.494	536.016	535.146	519.764
*) En række gebyrindtægter relateret til lånesagsbehandling, finansiel leasing og factoring i dattervirksomheden AL Finans A/S er i 2017 blevet klassificeret under lånesagsgebyrer. Gebyrindtægterne har tidligere været klassificeret under øvrige gebyrer og provisioner. Sammenligningstal er tilpasset.				
10 Kursreguleringer				
Obligationer	197.033	380.044	197.033	380.044
Aktier mv.	636.470	1.218	636.470	1.218
Valuta	13.395	30.076	13.632	29.734
Afledte finansielle instrumenter				
Valutakontrakter	5.192	-2.239	5.192	-2.239
Rentekontrakter	50.310	-478.048	50.310	-478.048
Aktiekontrakter	11	-2.504	11	-2.504
Afledte finansielle instrumenter i alt	55.513	-482.791	55.513	-482.791
Aktiver tilknyttet puljeordninger	124.643	84.023	124.643	84.023
Indlån i puljeordninger	-124.643	-84.023	-124.643	-84.023
Øvrige aktiver	-1.126	520	-1.126	520
Kursreguleringer i alt	901.285	-70.933	901.522	-71.275
11 Udgifter til personale og administration				
Lønninger og vederlag til direktion og bestyrelse				
Direktion	-6.251	-6.496	-6.231	-6.476
Bestyrelse	-2.366	-2.060	-2.366	-2.060
Lønninger og vederlag til direktion og bestyrelse i alt	-8.617	-8.556	-8.597	-8.536
Personaleudgifter				
Lønninger	-657.719	-603.810	-605.159	-554.359
Pensioner (bidragsbaseret)	-69.991	-65.991	-64.499	-61.062
Udgifter til social sikring	-4.985	-7.207	-4.595	-6.955
Lønsumsafgift	-85.390	-75.870	-79.690	-70.857
Personaleudgifter i alt	-818.085	-752.878	-753.943	-693.233
IT-omkostninger	-313.366	-261.036	-301.335	-250.487
Øvrige administrationsudgifter	-213.777	-191.578	-200.557	-178.165
Udgifter til personale og administration i alt	-1.353.845	-1.214.048	-1.264.432	-1.130.421
Direktionens løn, pensions- og fratrædelsesvilkår mv.				
Antal direktionsmedlemmer i perioden	2	2	2	2
Fast løn	-5.152	-5.402	-5.132	-5.382
Variabel løn	0	0	0	0
Pensionsordning (bidragsbaseret)	-1.099	-1.094	-1.099	-1.094
Direktionens løn og pension i alt	-6.251	-6.496	-6.231	-6.476
Direktionen er ikke omfattet af incitamentsprogrammer. Direktionen har et opsigelsesvarsel på 12 måneder, og banken har et opsigelsesvarsel på 24 måneder. Ved nedlæggelse af stilling i forbindelse med overtagelsestilbud gælder særlige regler.				

Note	Koncernen		Banken		
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	
11	Udgifter til personale og administration, fortsat				
Bestyrelsens løn- og pensionsvilkår					
	Antal bestyrelsesmedlemmer i perioden	13	12	13	12
	Fast løn	-2.366	-2.060	-2.366	-2.060
	Variabel løn	0	0	0	0
	Pensionsordning (bidragsbaseret)	0	0	0	0
	Bestyrelsens løn og pension i alt	-2.366	-2.060	-2.366	-2.060
Løn- og pensionsvilkår for personer udover direktionen, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil (Risk Takers)					
	Antal Risk Takers i perioden	25	29	22	26
	Fast løn	-34.652	-33.282	-30.736	-29.389
	Variabel løn	-507	-812	-378	-683
	Pensionsordning (bidragsbaseret)	-3.379	-3.251	-3.003	-2.882
	Løn og pension til Risk Takers i alt	-38.538	-37.345	-34.117	-32.954
	Variabel løn består udelukkende af en overenskomstmæssig fastsat bonusordning.				
Antal medarbejdere					
	Det gennemsnitlige antal beskæftigede i regnskabsåret omregnet til heltidsbeskæftigede	1.054	1.063	975	986
Revisionshonorar					
	Samlet honorar til den generalforsamlingsvalgte revisionsvirksomhed				
	Lovpligtig revision af årsregnskab	-679	-1.010	-516	-788
	Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	-122	-169	-90	-138
	Skatterådgivning	-300	-276	-300	-276
	Andre ydelser	-104	-109	-100	-105
	I alt	-1.205	-1.564	-1.006	-1.307
12	Andre driftsudgifter				
	Udgifter til drift af bankens ejendomme	-37.756	-36.822	-37.756	-36.822
	Øvrige driftsudgifter	-14.936	-11.811	-9.479	-9.169
	Andre driftsudgifter i alt	-52.692	-48.633	-47.235	-45.991

Note	Koncernen		Banken		
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	
13	Nedskrivninger på udlån mv.				
	Nedskrivninger på udlån mv. indregnet i resultatopgørelsen				
	Netto nedskrivninger og hensættelser i året	-10.184	-48.733	-4.869	-45.154
	Tabt, ikke tidligere nedskrevet	-19.442	-18.462	-14.834	-15.372
	Indgået på tidligere afskrevne fordringer	15.291	11.521	15.077	11.125
	Nettopåvirkning indregnet i resultatopgørelsen	-14.335	-55.674	-4.626	-49.401
	Nedskrivninger og hensættelser				
	Nedskrivninger og hensættelser primo	1.453.976	1.490.416	1.445.727	1.483.609
	Nedskrivninger og hensættelser i året	358.511	442.223	340.928	429.363
	Tilbageførsel af nedskrivninger og hensættelser i året	-348.327	-393.490	-336.059	-384.209
	Endelig tabt (afskrevet), tidligere nedskrevet/hensat	-164.896	-117.696	-161.964	-115.559
	Renteregulering	44.776	32.523	44.776	32.523
	Nedskrivninger og hensættelser ultimo	1.344.040	1.453.976	1.333.408	1.445.727
	Nedskrivninger på udlån mv. ultimo				
	Nedskrivninger på udlån mv. ultimo	1.268.608	1.374.954	1.257.976	1.366.705
	Hensættelser på garantier ultimo	30.750	30.520	30.750	30.520
	Nedskrivninger/hensættelser på øvrige poster ultimo	44.682	48.502	44.682	48.502
	Nedskrivninger og hensættelser ultimo	1.344.040	1.453.976	1.333.408	1.445.727
	Individuelle nedskrivninger på udlån mv.				
	Individuelle nedskrivninger på udlån mv. primo	1.232.910	1.308.711	1.224.904	1.302.005
	Nedskrivninger i året	238.316	262.986	221.375	250.701
	Tilbageførsel af nedskrivninger i året	-224.030	-251.627	-212.138	-242.779
	Endelig tabt (afskrevet), tidligere nedskrevet	-164.896	-117.696	-161.964	-115.559
	Renteregulering	41.679	30.536	41.679	30.536
	Individuelle nedskrivninger på udlån mv. ultimo	1.123.979	1.232.910	1.113.856	1.224.904
	Individuelle hensættelser på garantier				
	Individuelle hensættelser på garantier primo	19.862	23.299	19.862	23.299
	Hensættelser i året	6.963	9.228	6.963	9.228
	Tilbageførsel af hensættelser i året	-8.346	-12.665	-8.346	-12.665
	Endelig tabt (afskrevet), tidligere hensat	0	0	0	0
	Individuelle hensættelser på garantier ultimo	18.479	19.862	18.479	19.862
	Individuelle nedskrivninger på kreditinstitutter				
	Individuelle nedskrivninger på kreditinstitutter primo	25.856	28.003	25.856	28.003
	Nedskrivninger i året	26	0	26	0
	Tilbageførsel af nedskrivninger i året	0	-2.147	0	-2.147
	Individuelle nedskrivninger på kreditinstitutter ultimo	25.882	25.856	25.882	25.856
	Individuelle hensættelser på øvrige poster				
	Individuelle hensættelser på øvrige poster primo	22.646	16.003	22.646	16.003
	Hensættelser i året	15.467	21.168	15.467	21.168
	Tilbageførsel af hensættelser i året	-19.313	-14.525	-19.313	-14.525
	Individuelle hensættelser på øvrige poster ultimo	18.800	22.646	18.800	22.646
	Gruppevise nedskrivninger på udlån mv.				
	Gruppevise nedskrivninger på udlån mv. primo	142.044	102.590	141.801	102.489
	Nedskrivninger i året	89.596	104.905	88.954	104.330
	Tilbageførsel af nedskrivninger i året	-90.108	-67.438	-89.732	-67.005
	Renteregulering	3.097	1.987	3.097	1.987
	Gruppevise nedskrivninger på udlån mv. ultimo	144.629	142.044	144.120	141.801
	Gruppevise hensættelser på garantier				
	Gruppevise hensættelser på garantier primo	10.658	11.810	10.658	11.810
	Hensættelser i året	8.143	7.498	8.143	7.498
	Tilbageførsel af hensættelser i året	-6.530	-8.650	-6.530	-8.650
	Gruppevise hensættelser på garantier ultimo	12.271	10.658	12.271	10.658
	Nedskrevne fordringer renteberegnes alene på den nedskrevne saldo.				
	Indtægtsførte renter af nedskrevne udlån	-44.776	-32.523	-44.776	-32.523

Note	Koncernen		Banken	
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.
14 Skat				
Skat relateret til årets resultat				
Beregnet skat af årets skattepligtige indkomst	-152.401	-98.136	-137.258	-82.733
Ændring i udskudt skat vedrørende indkomståret	7.463	-159	954	-2.991
Reguleringer vedrørende tidligere år	-4.337	3.717	-4.337	3.717
Skat relateret til årets resultat i alt	-149.275	-94.578	-140.641	-82.007
Skat relateret til egenkapitalbevægelser	14.518	14.633	14.518	14.633
Skat i alt	-134.757	-79.945	-126.123	-67.374
Skat relateret til årets resultat fordelt på typer				
Beregnet skat af årets resultat før skat med 22 pct.	-301.562	-127.712	-299.663	-124.946
Skattemæssig værdi af ikke-fradragsberettigede udgifter	-5.817	-8.642	-5.556	-6.393
Skattemæssig værdi af resultat i associerede virksomheder	0	14.333	0	14.333
Skattemæssig værdi af ikke-skattepligtige gevinster	162.441	23.726	168.915	31.282
Reguleringer vedrørende tidligere år	-4.337	3.717	-4.337	3.717
Skat relateret til årets resultat i alt	-149.275	-94.578	-140.641	-82.007
15 Resultat pr. aktie				
Arbejdernes Landsbanks aktionærers andel af årets resultat	1.089.481	352.902	1.089.481	1.089.481
Skatteeffekt af renter af hybrid kernekapital, jf. egenkapitalopgørelsen og note 14	14.518	14.633	14.518	14.633
Årets resultat reguleret for hybrid kernekapital	1.103.999	367.535	1.103.999	367.535
Gennemsnitligt antal aktier i omløb a 1.000 kr.	300.000	300.000	300.000	300.000
Resultat pr. aktie (kr.)	3.680,0	1.225,1	3.680,0	1.225,1
16 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker				
Tilgodehavender på opsigelse hos centralbanker	5.116.368	910.082	5.116.368	910.082
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	899.293	966.086	891.414	953.602
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker i alt	6.015.661	1.876.168	6.007.782	1.863.684
Fordelt efter restløbetid				
Anfordring	58.215	665.916	50.336	653.432
Til og med 3 måneder	5.957.446	1.197.252	5.957.446	1.197.252
Over 3 måneder og til og med 1 år	0	0	0	0
Over 1 år og til og med 5 år	0	13.000	0	13.000
Over 5 år	0	0	0	0
I alt	6.015.661	1.876.168	6.007.782	1.863.684
Heraf udgør:				
Reverseforretninger	56.620	287.174	56.620	287.174
Margintilgodehavende i forbindelse med derivattransaktioner	296.194	455.929	296.194	455.929

Note	Koncernen		Banken		
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	
17	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris				
	Udlån før nedskrivninger	23.226.664	22.433.217	22.940.748	22.216.752
	Nedskrivninger	-1.268.608	-1.374.954	-1.257.976	-1.366.705
	Udlån efter nedskrivninger	21.958.056	21.058.263	21.682.772	20.850.047
	Fordelt efter restløbetid				
	Anfordring	256.171	244.353	256.171	244.353
	Til og med 3 måneder	2.226.154	2.013.679	927.740	1.057.548
	Over 3 måneder og til og med 1 år	3.688.787	3.465.225	6.055.032	5.560.343
	Over 1 år og til og med 5 år	8.302.575	8.401.884	7.158.079	7.274.006
	Over 5 år	7.484.369	6.933.123	7.285.750	6.713.797
	I alt	21.958.056	21.058.264	21.682.772	20.850.047
	Heraf udgør:				
	Reverseforretninger	117.727	121.316	117.727	121.316
	Margintilgodehavende i forbindelse med fondsafvikling	19.059	18.927	19.059	18.927
	Udlån og garantier fordelt på sektorer og brancher				
	Offentlige myndigheder	81.393	73.586	59.944	77.070
	Erhverv				
	Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	43.770	35.717	18.253	18.741
	Industri og råstofudvinding	684.593	568.799	142.888	160.780
	Energiforsyning	17.303	6.511	714	4.976
	Bygge og anlæg	615.163	595.692	326.646	341.525
	Handel	862.977	848.651	337.068	390.029
	Transport, hoteller og restauranter	402.133	342.500	250.787	246.188
	Information og kommunikation	158.821	130.672	99.471	97.446
	Finansiering og forsikring	910.114	1.268.863	4.913.042	4.939.780
	Fast ejendom	1.198.272	1.104.003	1.176.256	1.054.515
	Øvrige erhverv	2.052.942	1.920.743	1.419.479	1.418.634
	Erhverv i alt	6.946.088	6.822.151	8.684.604	8.672.614
	Private	20.421.370	19.131.466	18.429.019	17.069.303
	I alt	27.448.851	26.027.203	27.173.567	25.818.987
18	Obligationer til dagsværdi				
	Statsobligationer	2.781.633	3.100.213	2.781.633	3.100.213
	Realkreditobligationer	7.063.019	8.726.834	7.063.019	8.726.834
	Øvrige obligationer	1.967.736	3.380.753	1.967.736	3.380.753
	Obligationer til dagsværdi i alt	11.812.388	15.207.800	11.812.388	15.207.800
	Heraf udgør repoforretninger	15.904	1.023.543	15.904	1.023.543
	Til sikkerhed deponeret hos Danmarks Nationalbank, clearingscentraler mv.				
	Kursværdi af obligationer	3.987.030	3.921.361	3.987.030	3.921.361
	Heraf overskydende sikkerhed	3.222.863	1.772.148	3.222.863	1.772.148

Note	Koncernen		Banken	
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.
19 Kapitalandele i associerede virksomheder				
Kostpris primo	0	150.512	0	150.512
Afgang i året	0	-102.831	0	-102.831
Overført til Aktier mv. *)	0	-47.681	0	-47.681
Kostpris ultimo	0	0	0	0
Op- og nedskrivninger primo	0	690.534	0	690.534
Resultat	0	65.150	0	65.150
Udbytte	0	-28.104	0	-28.104
Afgang i året	0	-497.091	0	-497.091
Overført til Aktier mv. *)	0	-230.489	0	-230.489
Op- og nedskrivninger ultimo	0	0	0	0
Regnskabsmæssig værdi ultimo	0	0	0	0
*) Bankens ejerandel i ALKA Forsikring er i 2016 reduceret til under 20 pct., hvorfor kapitalandelene herefter er klassificeret under regnskabsposten „Aktier mv.“				
20 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder				
Kostpris primo	0	0	5.587	5.587
Kostpris ultimo	0	0	5.587	5.587
Op- og nedskrivninger primo	0	0	252.477	217.639
Resultat *)	0	0	20.729	34.839
Udbytte	0	0	-3	-1
Op- og nedskrivninger ultimo	0	0	273.203	252.477
Regnskabsmæssig værdi ultimo *)	0	0	278.790	258.064
*) Der henvises til note 43 for specificerede oplysninger om tilknyttede virksomheder.				
21 Aktiver tilknyttet puljeordninger				
Kontantindestående	109.064	80.458	109.064	80.458
Obligationer	1.282.296	1.029.127	1.282.296	1.029.127
Investeringsforeningsandele	1.064.256	752.108	1.064.256	752.108
Øvrige aktier mv.	271.880	194.334	271.880	194.334
Puljeaktiver i alt	2.727.496	2.056.027	2.727.496	2.056.027
22 Immaterielle aktiver				
Kostpris primo	78.798	64.297	28.026	28.026
Tilgang i året	9.944	15.634	0	0
Afgang i året	-1.445	-1.133	0	0
Kostpris ultimo	87.297	78.798	28.026	28.026
Af- og nedskrivninger primo	66.085	50.484	28.026	20.029
Afgang i året	-1.445	-1.133	0	0
Årets afskrivninger	6.070	14.094	0	5.357
Årets nedskrivninger *)	0	2.640	0	2.640
Af- og nedskrivninger ultimo	70.710	66.085	28.026	28.026
Regnskabsmæssig værdi ultimo	16.587	12.713	0	0
*) Bankens impairmenttest ultimo 2016 af overtagne kundelister mv. fra Østjyds Bank resulterede i nedskrivning på 2,6 mio. kr.				

Note	Koncernen		Banken	
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.
23 Grunde og bygninger				
Investeringsejendomme				
Dagsværdi primo	35.413	0	35.413	0
Overført fra domicilejendomme	0	35.413	0	35.413
Tilgang i året	2.150	0	2.150	0
Dagsværdi ultimo	37.563	35.413	37.563	35.413
Lejeindtægter	1.713	133	1.713	133
Driftsudgifter	-1.271	-50	-1.271	-50
Investeringsejendommen måles til dagsværdi (ikke-observerbare input). I målingen indgår estimerede lejeindtægter og driftsudgifter samt et afkastkrav i niveauet 4,6 pct., som fastsættes ud fra renteniveauet og ejendommens beliggenhed. En forøgelse af afkastkravet med 0,5 procentpoint vil alt andet lige reducere dagsværdien med 3,5 mio. kr. Der er anvendt eksterne valuar ved værdiansættelsen i 2017.				
Domicilejendomme				
Omvurderet værdi primo	947.987	901.175	947.987	901.175
Tilgang i året	1.499	41.739	1.499	41.739
Anden tilgang	0	215	0	215
Afgang i året	-88.532	-12.120	-88.532	-12.120
Overført til investeringsejendomme	0	-35.413	0	-35.413
Årets afskrivninger	-5.747	-5.589	-5.747	-5.589
Værdireguleringer, som er indregnet i anden totalindkomst	5.818	64.610	5.818	64.610
Værdireguleringer, som er indregnet i resultatopgørelsen	-3.745	-6.630	-3.745	-6.630
Omvurderet værdi ultimo	857.280	947.987	857.280	947.987
Domicilejendomme måles til omvurderet værdi (ikke-observerbare input). I målingen indgår estimerede lejeindtægter og driftsudgifter samt et afkastkrav i niveauet 4,0 - 7,7 pct., som fastsættes ud fra renteniveauet og ejendommens beliggenhed. En forøgelse af afkastkravet med 0,5 procentpoint vil alt andet lige reducere dagsværdien med 87,9 mio. kr. Der er anvendt eksterne valuar på udvalgte ejendomme ved værdiansættelsen i 2017.				
24 Øvrige materielle aktiver				
Kostpris primo	253.959	324.536	119.502	112.950
Tilgang i året	118.791	50.453	25.277	12.214
Afgang i året	-129.595	-121.030	-412	-5.662
Kostpris ultimo	243.155	253.959	144.367	119.502
Af- og nedskrivninger primo	110.108	126.072	56.035	43.893
Afgang i året	-56.460	-59.414	-338	-1.159
Årets afskrivninger	40.467	43.450	14.099	13.301
Af- og nedskrivninger ultimo	94.115	110.108	69.796	56.035
Regnskabsmæssig værdi ultimo	149.040	143.851	74.571	63.467
Årets straksafskrivninger	3.044	998	3.044	998

Note	Koncernen		Banken	
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.
25 Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser				
+ = skatteaktiver - = skatteforpligtelser				
Udskudt skat primo	4.238	4.397	18.541	21.532
Ændringer i udskudt skat	7.463	-159	954	-2.991
Udskudt skat ultimo	11.701	4.238	19.495	18.541
Udskudt skat fordelt på typer				
Udlån	12.486	11.412	12.486	11.412
Immaterielle og materielle aktiver	-13.025	-18.901	-3.539	-2.496
Medarbejderforpligtelser	6.374	5.264	6.235	5.113
Øvrige	5.866	6.463	4.313	4.512
Udskudt skat ultimo	11.701	4.238	19.495	18.541
Banken har netto udskudte skatteaktiver på ejendomme for 21,7 mio. kr., som dog ikke er indregnet, da aktiverne ikke kan udnyttes på andre typer udskudte skattepassiver og dermed ikke forventes realiseret.				
26 Andre aktiver				
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	67.418	90.902	67.418	90.902
Tilgodehavende renter og provisioner	72.089	96.587	72.048	96.783
Kapitalindskud i foreningen Bankernes EDB Central	407.212	366.924	407.212	366.924
Øvrige aktiver	220.303	283.310	189.352	226.887
Andre aktiver i alt	767.022	837.723	736.030	781.496
27 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker				
Gæld til centralbanker	9.755	0	9.755	0
Gæld til kreditinstitutter	2.070.942	3.271.354	2.070.942	3.271.354
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker i alt	2.080.697	3.271.354	2.080.697	3.271.354
Fordelt efter restløbetid				
Anfordring	1.261.263	1.527.823	1.261.263	1.527.823
Til og med 3 måneder	447.181	1.127.566	447.181	1.127.566
Over 3 måneder og til og med 1 år	0	244.252	0	244.252
Over 1 år og til og med 5 år	372.253	371.713	372.253	371.713
Over 5 år	0	0	0	0
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker i alt	2.080.697	3.271.354	2.080.697	3.271.354
Heraf udgør repoforretninger	15.898	932.787	15.898	932.787
28 Indlån og anden gæld				
På anfordring	31.747.854	29.255.198	31.724.784	29.253.907
Med opsigelsesvarsel	1.453.623	1.289.560	1.453.623	1.289.560
Tidsindskud	588	1.621	588	1.621
Særlige indlånsformer	1.554.163	1.603.348	1.554.164	1.603.348
Indlån og anden gæld i alt	34.756.228	32.149.727	34.733.159	32.148.436
Fordelt efter restløbetid *)				
Anfordring	32.582.822	29.255.198	32.559.753	29.253.907
Til og med 3 måneder	924.987	1.670.801	924.987	1.670.801
Over 3 måneder og til og med 1 år	146.516	137.318	146.516	137.318
Over 1 år og til og med 5 år	523.637	482.036	523.637	482.036
Over 5 år	578.266	604.374	578.266	604.374
Indlån og anden gæld i alt	34.756.228	32.149.727	34.733.159	32.148.436

*) Der er foretaget mindre justeringer i metoden for restløbetidsfordeling. Sammenligningstallene er tilpasset.

Note	Koncernen		Banken		
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	
29	Andre passiver				
	Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	262.921	395.105	262.921	395.105
	Skyldige renter og provisioner	2.984	4.806	2.984	4.668
	Øvrige passiver	616.630	494.257	545.234	423.764
	Andre passiver i alt	882.535	894.168	811.139	823.537
30	Hensatte forpligtelser				
	Hensættelser til tab på garantier				
	Hensat primo	30.520	35.109	30.520	35.109
	Hensættelser i året	15.106	13.069	15.106	13.069
	Tilbageførte hensættelser i året	-14.876	-17.658	-14.876	-17.658
	Hensat ultimo	30.750	30.520	30.750	30.520
	Andre hensatte forpligtelser				
	Hensat primo	42.890	50.686	42.204	50.686
	Hensættelser i året	1.322	5.572	1.322	4.886
	Tilbageførte hensættelser i året *)	-4.793	-13.368	-4.741	-13.368
	Hensat ultimo	39.419	42.890	38.785	42.204
	Hensatte forpligtelser i alt	70.169	73.410	69.535	72.724
	*) I 2016 kan tilbageførte hensættelser primært henføres til, at koncernen ændrede vilkår for jubilæumsgratualer.				

31	Aktiekapital	Banken	
		2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.
	Aktiekapital i nominal værdi	300.000	300.000
	Aktiekapitalens sammensætning	Antal stk.	Antal stk.
	Stykstørrelse, nominelt kr. 1.000	300.000	300.000
	Storaktionærer		

Følgende af bankens aktionærer besidder aktier, hvis samlede pålydende værdi udgør mindst 5 pct. af aktiekapitalen:

- Dansk Metal, Molestien 7, 2450 København SV.
- FOA – Fag og Arbejde, Stauings Plads 1-3, 1790 København V.
- Fagligt Fælles Forbund – 3F, Kampmannsgade 4, 1790 København V.
- HK/Danmark, Weidekampsgade 8, 0900 København C.
- Fødevareforbundet NNF, Molestien 7, 2450 København SV.

Fagligt Fælles Forbund – 3F besidder aktier, hvis samlede pålydende værdi udgør mindst 20 pct. af aktiekapitalen.

Note	Koncernen		Banken		
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	
32	Kapital og solvens				
	Transformation fra egenkapital til kapitalgrundlag				
	Egenkapital	6.761.498	5.681.749	6.761.498	5.681.749
	Foreslået udbytte	-150.000	-30.000	-150.000	-30.000
	Immaterielle aktiver	-16.587	-12.713	0	0
	Hybrid kernekapital inkl. skyldig rente	-848.908	-848.976	-848.908	-848.976
	Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-14.188	-16.232	-14.188	-16.232
	Kapitalinstrumenter i finansielle enheder	-696.591	-113.657	-695.264	-112.894
	Egentlig kernekapital	5.035.224	4.660.171	5.053.138	4.673.647
	Hybrid kernekapital	829.000	829.000	829.000	829.000
	Kapitalinstrumenter i finansielle enheder	-186.648	-75.772	-186.315	-75.263
	Kernekapital	5.677.576	5.413.399	5.695.823	5.427.384
	Supplerende kapital	0	0	0	0
	Kapitalgrundlag	5.677.576	5.413.399	5.695.823	5.427.384
	Kapitalkrav fra søjle I (8 pct.)	2.482.517	2.526.147	2.514.252	2.557.887
	Risikoeksponeringer				
	Poster med kreditrisiko	23.180.236	22.908.826	23.937.131	23.679.873
	Poster med markedsrisiko	4.185.371	5.353.819	4.179.035	5.349.594
	Poster med operationel risiko	3.665.858	3.314.191	3.311.989	2.944.123
	Risikoeksponering i alt	31.031.465	31.576.836	31.428.155	31.973.590
	Kapitalprocent	18,3	17,1	18,1	17,0
33	Hybrid kernekapital				
	Rentesats	Nom. i 1.000 kr.	Forfald		
	6,580 pct. (var.) *)	400.000	Uendelig	402.851	402.919
	9,059 pct. (var.) **)	429.000	Uendelig	446.057	446.057
	Hybrid kernekapital i alt	848.908	848.976	848.908	848.976
	Hybrid kernekapital som medregnes ved opgørelse af kernekapitalen/kapitalgrundlaget	829.000	829.000	829.000	829.000
	*) Kan førtidsindfries 23.05.2018				
	**) Kan førtidsindfries 22.01.2021				
	Omkostninger til låneoptagelse	0	0	0	0
	Udstedelserne er begge omfattet af hybrid kernekapital under CRR med uendelig løbetid og hvor betaling af ydelser og renter er frivillig, hvorved de regnskabsmæssigt behandles som egenkapital.				

Note	Koncernen		Banken	
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.
34 Eventualforpligtelser mv.				
Eventualforpligtelser				
Finansgarantier *)	2.669.607	2.451.684	2.669.607	2.451.684
Tabsgarantier for realkreditlån *)	2.105.762	1.586.767	2.105.762	1.586.767
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	7.613	18.694	7.613	18.694
Garantistillelse for tilknyttede virksomheder	0	0	35.200	35.200
Øvrige eventualforpligtelser *)	707.814	911.795	672.614	876.595
Eventualforpligtelser i alt	5.490.796	4.968.940	5.490.796	4.968.940
Andre forpligtende aftaler				
Uigenkaldelige kredittilsagn under 1 år	858.594	790.047	0	0
Uigenkaldelige kredittilsagn over 1 år	22.000	44.000	22.000	44.000
Ikke-udnyttede tilsagn om betaling af pensionsbidrag	24.100	27.600	24.100	27.600
Øvrige forpligtende aftaler	66.862	187.128	66.862	187.128
Andre forpligtende aftaler i alt	971.556	1.048.775	112.962	258.728

*) Garantier for betaling af købesum ved ejendomshandler er fra 30.06.2017 klassificeret under „Finansgarantier“. Garantitypen var tidligere klassificeret under „Øvrige eventualforpligtelser“. Sammenligningstal er tilpasset. Garantier for betaling af købesum ved ejendomshandler udgør 1.266 mio. kr. pr. 31.12.2017 og 940,1 mio. kr. pr. 31.12.2016. En række tabsgarantier er fra 31.12.2017 klassificeret under „Tabsgarantier for realkredit“. Disse tabsgarantier var tidligere klassificeret under „Øvrige eventualforpligtelser“. Sammenligningstal er tilpasset. Disse tabsgarantier udgør 81,2 mio. kr. pr. 31.12.2017 og 75,2 mio. kr. pr. 31.12.2016.

Koncernens størrelse og forretningsomfang indebærer, at koncernen er part i forskellige retssager og -tvister. Sagerne vurderes løbende, og der foretages de nødvendige hensættelser i overensstemmelse med en vurdering af risikoen for tab. De verserende retssager forventes ikke at få indflydelse på koncernens økonomiske stilling.

Totalkredit-lån formidlet af banken fra 2007 er omfattet af en aftalt modregningsret i fremtidige løbende provisioner, som Totalkredit kan gøre gældende i tilfælde af tabskonstatering på de formidlede lån. Banken forventer ikke, at denne modregningsret vil få væsentlig indflydelse på bankens finansielle stilling.

Deltagelse i den lovpligtige afviklingsfinansieringsordning (afviklingsformue) medfører, at sektoren årligt betaler et bidrag på 0,7 mia. kr., indtil afviklingsformuen udgør ca. 7,0 mia. kr., og de enkeltes bidrag beregnes efter nærmere regler. Bankens deltagelse i indskydergarantiordningen medfører at banken kan blive opkrævet bidrag, såfremt garantiformuen udgør under 0,8 pct. af de dækkede indlån i sektoren.

Banken er sambeskattet med øvrige danske koncernvirksomheder. Som administrationsselskab hæfter moderselskabet ubegrænset og solidarisk med de øvrige koncernvirksomheder for danske selskabsskatter og kildeskatter på udbytte, renter og royalties inden for sambeskatningskredsen. Som følge af indbetalt acontoskat er der ingen skyldige skatter pr. 31.12.2017 og 31.12.2016. Tilgodehavende selskabsskatter på koncernniveau udgør 32,7 mio. kr. pr. 31.12.2017 og 13,0 mio. kr. pr. 31.12.2016. Eventuelle senere korrektioner af sambeskatningsindkomst og kildeskat mv. vil kunne medføre, at moderselskabets hæftelse udgør et større beløb.

Banken er fællesregistreret for moms og lønsumsafgift med dattervirksomheden AL Finans A/S og hæfter solidarisk for afregning heraf.

Bankens medlemskab af BEC medfører, at banken ved en eventuel udtræden er forpligtet til betaling af en udtrædelsesgodtgørelse svarende til ca. 2,5 gange det foregående års betaling for IT-ydelser fra BEC.

Koncernen har pr. 31.12.2017 deponeret sikkerheder, hvor i alt 1.095 mio. kr. er anvendt for følgende transaktioner: I forbindelse med repoforretninger, marginstillelse for derivattransaktioner og fondsafvikling med andre kreditinstitutter. Heraf er 780 mio. kr. i værdipapirer og 315 mio. kr. som kontant sikkerhedsstillelse.

Note	Koncernen		Banken		
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	
35	Regnskabsmæssig sikring				
	Aktiver afdækket med rentekontrakter				
	Udlån				
	Amortiseret kostpris	0	45.206	0	45.206
	Regnskabsmæssig værdi	0	56.703	0	56.703
	Kursgevinst/tab i regnskabsåret	-1.096	151	-1.096	151
	Rentekontrakter				
	Nominel værdi (hovedstol)	0	44.791	0	44.791
	Regnskabsmæssig værdi	0	10.817	0	10.817
	Kursgevinst/tab i regnskabsåret	1.281	71	1.281	71
	Banken har anvendt reglerne for regnskabsmæssig sikring af dagsværdier. De afdækkede udlån og sikringsinstrumenter er enten udgået i 2017, eller regnskabsmæssig sikring er ophørt i 2017.				
36	Overdragne finansielle aktiver som fortsat indregnes i balancen				
	Regnskabsmæssig værdi af overdragne finansielle aktiver				
	Obligationer i repoforretninger	15.904	1.023.543	15.904	1.023.543
	Af nedenstående passivposter udgør repoforretninger				
	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	15.898	932.787	15.898	932.787
	Nettopositioner	6	90.756	6	90.756
	Repoforretninger er salg af obligationer, hvor der samtidig med salget træffes aftale om tilbagekøb på et senere tidspunkt til en bestemt pris. Obligationer solgt via repoforretninger indregnes fortsat i bankens balance, idet Arbejdernes Landsbank via det aftalte tilbagekøb bibeholder de væsentligste risici på de solgte obligationer.				
	Obligationer i repoforretninger behandles som aktiver stillet som sikkerhed for forpligtelser. Modparten har ret til at sælge eller genbelåne de modtagne værdipapirer.				

Note	Nominal værdi 1.000 kr.	Netto markedsværdi 1.000 kr.	Positiv markedsværdi 1.000 kr.	Negativ markedsværdi 1.000 kr.
37 Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger fordelt på typer (koncernen og banken) - 2017				
Valutakontrakter				
Spotforretninger, køb	31.517	-2	4	6
Spotforretninger, salg	380	-4	0	4
Terminer/futures, køb	545.707	-393	2.913	3.306
Terminer/futures, salg	3.905.335	7.707	9.756	2.049
Valutaswaps	0	0	0	0
Rentekontrakter				
Spotforretninger, køb	745.512	-258	108	366
Spotforretninger, salg	675.034	166	278	112
Terminer/futures, køb	1.045.305	4.868	4.989	121
Terminer/futures, salg	2.378.888	14.105	15.002	897
Optioner, erhvervede	0	0	0	0
Swaptioner	0	0	0	0
Renteswaps	8.587.045	-221.726	33.851	255.577
Aktiekontrakter				
Spotforretninger, køb	1.605	93	293	200
Spotforretninger, salg	1.637	-59	224	283
I alt		-195.503	67.418	262.921
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger fordelt på typer (koncernen og banken) - 2016				
Valutakontrakter				
Spotforretninger, køb	380.718	2	80	78
Spotforretninger, salg	20.891	-16	105	121
Terminer/futures, køb	46.471	141	405	264
Terminer/futures, salg	5.289.098	-9.052	5.587	14.639
Valutaswaps	3.900	2.111	2.111	0
Rentekontrakter				
Spotforretninger, køb	168.419	119	123	4
Spotforretninger, salg	136.493	16	50	34
Terminer/futures, køb	2.594.912	13.083	13.188	105
Terminer/futures, salg	4.812.443	-22.159	17.233	39.392
Optioner, erhvervede	353.410	5.236	5.236	0
Swaptioner	371.713	6.748	6.748	0
Renteswaps	9.882.551	-300.446	39.505	339.951
Aktiekontrakter				
Spotforretninger, køb	1.672	28	270	242
Spotforretninger, salg	1.806	-14	261	275
I alt		-304.203	90.902	395.105

		Netto markedsværdi				
		Til og med 3 mdr.	Over 3 mdr. til og med 1 år	Over 1 år til og med 5 år	Over 5 år	I alt
Note		1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
38	Afledte finansielle instrumenter fordelt på løbetider (koncernen og banken) - 2017					
Valutakontrakter						
	Terminer/futures, køb	-303	-90	0	0	-393
	Terminer/futures, salg	4.644	111	2.952	0	7.707
	Valutaswaps	0	0	0	0	0
Rentekontrakter						
	Terminer/futures, køb	4.670	198	0	0	4.868
	Terminer/futures, salg	14.105	0	0	0	14.105
	Optioner, erhvervede	0	0	0	0	0
	Swaptioner	0	0	0	0	0
	Renteswaps	0	-10.009	-27.863	-183.854	-221.726
	I alt	23.116	-9.790	-24.911	-183.854	-195.439
Afledte finansielle instrumenter fordelt på løbetider (koncernen og banken) - 2016						
Valutakontrakter						
	Terminer/futures, køb	61	80	0	0	141
	Terminer/futures, salg	-8.473	-422	-157	0	-9.052
	Valutaswaps	0	2.111	0	0	2.111
Rentekontrakter						
	Terminer/futures, køb	12.457	626	0	0	13.083
	Terminer/futures, salg	-22.159	0	0	0	-22.159
	Optioner, erhvervede	5.236	0	0	0	5.236
	Swaptioner	0	6.748	0	0	6.748
	Renteswaps	-723	-24.027	-26.649	-249.047	-300.446
	I alt	-13.601	-14.884	-26.806	-249.047	-304.338

		Koncernen					
Note		Regnskabs- mæssig værdi før modregning	Finansielle instrumenter modregnet	Regnskabs- mæssig værdi efter modregning	Mod- regnings- mulighed jf. master netting agreement	Sikkerheds- stillelse	Nettoværdi
		1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
39	Modregningsmuligheder *)						
	2017						
	Afledte finansielle instrumenter med positiv markedsværdi	67.418	0	67.418	6.727	977	59.714
	Aktiver i alt	67.418	0	67.418	6.727	977	59.714
	Afledte finansielle instrumenter med negativ markedsværdi	262.921	0	262.921	6.727	254.180	2.014
	Passiver i alt	262.921	0	262.921	6.727	254.180	2.014
	2016						
	Afledte finansielle instrumenter med positiv markedsværdi	90.902	0	90.902	33.214	12.769	44.919
	Aktiver i alt	90.902	0	90.902	33.214	12.769	44.919
	Afledte finansielle instrumenter med negativ markedsværdi	395.105	0	395.105	33.214	325.229	36.662
	Passiver i alt	395.105	0	395.105	33.214	325.229	36.662
	*) Banken har master-netting-aftaler med en række finansielle modparter, hvilket giver ret til yderligere modregning i forbindelse med en modpart i default, men opfylder ikke betingelserne for regnskabsmæssig modregning i balancen.						
	Aktiver stillet som sikkerhed for egne gældsforpligtelser hos Nationalbanken, clearingscentraler samt banker, som banken har CSA aftaler med, er alle baseret på standardaftaler, som normalt bruges mellem finansielle markedsdeltagere. Aftalerne definerer vilkår, hvorefter sikkerhedsstillelsen overføres mellem modparterne for at mindske risikoen. For så vidt angår sikkerhedsstillelse vedr. markedsværdi af finansielle instrumenter foreskriver CSA aftalerne udveksling af daglig sikkerhedsstillelse (kontant).						

Note

40 Finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi

Finansielle instrumenter indgår i balancen enten til dagsværdi eller amortiseret kostpris. For hver regnskabspost opdeles finansielle instrumenter efter værdiansættelsesmetode.

	Koncernen			
	Amortiseret kost	Dagsværdi	Amortiseret kost	Dagsværdi
	2017 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2016 1.000 kr.
Finansielle aktiver				
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	908.364		876.866	0
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	6.015.661		1.876.168	0
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	21.958.056		21.058.263	0
Obligationer til dagsværdi		11.812.388	0	15.207.800
Aktier mv.		2.045.320	0	1.328.188
Aktiver tilknyttet puljeordninger		2.727.496	0	2.056.027
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger		67.418	0	90.902
Finansielle aktiver i alt	28.882.081	16.652.622	23.811.297	18.682.917
Finansielle forpligtelser				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	2.080.697		3.271.354	0
Indlån og anden gæld	34.756.228		32.149.727	0
Indlån i puljeordninger		2.727.496	0	2.056.027
Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi		54.773	0	263.148
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger		262.921	0	395.105
Finansielle forpligtelser i alt	36.836.925	3.045.190	35.421.081	2.714.280

Metoder til måling af dagsværdi:

Dagsværdi er den pris, der kan opnås ved at sælge et aktiv, eller der skal betales for at overdrage en forpligtelse gennem en almindelig transaktion mellem uafhængige markedsdeltagere på målingstidspunktet. Dagsværdien opgøres efter følgende værdiansættelseshierarki:

Noterede priser (level 1): På alle aktive markeder anvendes officielle noterede lukkekurs som dagsværdi.

Værdiansættelsesteknik baseret på observerbare input (level 2): For finansielle aktiver og forpligtelser, hvor lukkekurs ikke er tilgængelig eller ikke vurderes at afspejle dagsværdien, fastsættes dagsværdien på basis af observerbare markedsoplysninger, herunder rentesatser, valutakurser, volatiliteter og kreditspænd samt kursindikationer fra førende markedsdeltagere.

Banken har en praktik for, at såfremt opdatering af kurser ikke forekommer i fem dage, vil dette føre til overførsel mellem kategorierne „Noterede priser“ og „Observerbare input“. Banken har i 2017 overført 0,1 mia. kr. obligationer til dagsværdi fra level 1 til level 2 som følge af manglende frekvent kursopdatering. Modsat er der flyttet 0,2 mia. kr. fra level 2 til level 1. Herudover har der ikke været væsentlige overførsler mellem de 3 værdiansættelseshierarkier i 2017 og 2016.

Værdiansættelsesteknik baseret på ikke-observerbare input (level 3): I de tilfælde, hvor observerbare priser baseret på markedsoplysninger ikke er tilgængelige eller ikke skønnes at være brugbare til fastsættelse af dagsværdi, anvendes egne forudsætninger til fastsættelsen af dagsværdi. Forudsætningerne kan blandt andet være nylige transaktioner i tilsvarende aktiver, forventede fremtidige pengestrømme eller virksomhedernes indre værdi. Aktier, hvor markedskursen ikke vurderes retvisende pga. eksempelvis lock-up aftaler, værdiansættes ud fra en alternativ markedskurs fastsat ud fra analyse af børskurs/indre værdi for en peer gruppe. For aktier, hvor hidtidige værdiansættelsesprincipper ikke er anvendelige grundet salgsaftaler, foretages værdiansættelsen ud fra forventede salgspriser.

Ikke-observerbare input omfatter unoterede aktier, primært i selskaber relateret til den finansielle sektor, hvor dagsværdien blandt andet fastsættes ud fra bestemmelser i aktionæroverenskomster mv. eller input fra gennemførte handler. Brancheforeningen Lokale Pengeinstitutter (LOPI) anbefaler kvartalsvist dagsværdier af visse af de såkaldte sektoraktier, det vil sige de aktier, som bankerne ejer med henblik på at deltage aktivt i den infrastruktur og de produktudbud, som understøtter sektorens forretningsgrundlag. De af LOPI anbefalede kurser tager udgangspunkt i aktionæroverenskomster og gennemførte handler i sektoren. I nogle tilfælde tager dagsværdien udgangspunkt i den regnskabsmæssige egenkapital (indre værdi) i den underliggende virksomhed, idet denne danner grundlag for handelskursen, såfremt aktierne skal sælges ejerne imellem. Ved opgørelse af dagsværdien af sektoraktierne i henhold til LOPI's anbefalede kurser, indgår disse således i værdiansættelsen som et ikke observerbart input. Banken foretager en selvstændig vurdering af de anbefalede kurser og verificerer sammenhæng til gennemførte transaktioner og offentliggjorte regnskaber. Værdien af aktierne ændres med 190 mio. kr. ved en ændring i kurserne med 10 pct. Arbejdernes Landsbank vurderer, at alternative metoder til dagsværdimåling af disse aktier ikke vil medføre væsentlige anderledes dagsværdier.

Vedrørende afledte finansielle instrumenter foretager banken regnskabsmæssig CVA-justering af dagsværdien. CVA-justeringen afspejler derivatmodpartens kreditrisiko og foretages på baggrund af en tabsprocent ved konkurs (LGD), den fremtidige forventede positive eksponering (EPE) og sandsynligheden for modpartens konkurs (PD). Banken anvender såvel en parametriske som semi-analytisk modeltilgang til kvantificering af den fremtidige forventede positive eksponering. Sandsynligheden for konkurs udledes såfremt muligt fra observerbar kreditinformation i markedet. I tilfælde af at dette ikke er muligt, sker justering med udgangspunkt i proxy CDS kreditkurver. De samlede CVA-justeringer udgør ultimo 2017 1,7 mio. kr.

Note

40	Finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi, fortsat				
		Noterede priser	Observerbare input	Ikke-observer- bare input	I alt
		1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Koncernen 2017					
Finansielle aktiver					
	Obligationer til dagsværdi	7.965.953	3.846.435	0	11.812.388
	Aktier mv.	144.240	0	1.901.080	2.045.320
	Aktiver tilknyttet puljeordninger	2.554.954	172.542	0	2.727.496
	Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	14.314	53.104	0	67.418
	Finansielle aktiver i alt	10.679.461	4.072.081	1.901.080	16.652.622
Finansielle forpligtelser					
	Indlån i puljeordninger	0	2.727.496	0	2.727.496
	Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	54.773	0	0	54.773
	Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	14	262.907	0	262.921
	Finansielle forpligtelser i alt	54.787	2.990.403	0	3.045.190
Koncernen 2016					
Finansielle aktiver					
	Obligationer til dagsværdi	10.348.329	4.859.471	0	15.207.800
	Aktier mv.	157.284	0	1.170.904	1.328.188
	Aktiver tilknyttet puljeordninger	1.909.257	146.770	0	2.056.027
	Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	22.402	68.500	0	90.902
	Finansielle aktiver i alt	12.437.272	5.074.741	1.170.904	18.682.917
Finansielle forpligtelser					
	Indlån i puljeordninger	0	2.056.027	0	2.056.027
	Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	263.148	0	0	263.148
	Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	35.170	359.935	0	395.105
	Finansielle forpligtelser i alt	298.318	2.415.962	0	2.714.280
Ikke-observerbare input - koncernen					
	Dagsværdi primo			1.170.904	853.886
	Omklassificeret fra associerede virksomheder			0	278.170
	Flyttet fra level 2			0	47.343
	Årets kursgevinst/tab i resultatopgørelsen *)			623.928	2.636
	Årets nettokøb **)			106.248	-11.131
	Dagsværdi ultimo			1.901.080	1.170.904
	*) Indeholder kursregulering af ALKA Forsikring i 2017 på mere end 0,5 mia. kr.				
	**) Indeholder køb af aktiepost i Vestjysk Bank i 2017 på 100 mio. kr.				

Koncernen				
	Regnskabs- mæssig værdi	Dagsværdi	Regnskabs- mæssig værdi	Dagsværdi
	2017 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2016 1.000 kr.
40 Finansielle aktiver og forpligtelser, fortsat				
Finansielle instrumenter indregnet til amortiseret kostpris - oplysning om dagsværdi				
Finansielle aktiver				
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	908.364	908.364	876.866	876.866
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	6.015.661	6.015.685	1.876.168	1.876.666
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	21.958.056	22.112.434	21.058.263	21.054.931
Finansielle aktiver i alt	28.882.081	29.036.483	23.811.297	23.808.463
Finansielle forpligtelser				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	2.080.697	2.086.729	3.271.354	3.279.223
Indlån og anden gæld	34.756.228	34.756.228	32.149.727	32.149.727
Finansielle forpligtelser i alt	36.836.925	36.842.957	35.421.081	35.428.950

Metoder til måling af dagsværdier på finansielle instrumenter indregnet til amortiseret kostpris er baseret på observerbare input (level 2):

Udlån og tilgodehavender i kreditinstitutter er indregnet til amortiseret kostpris. Forskellen til dagsværdier forudsættes at være modtagne gebyrer og provisioner ved udlånsforretninger samt den renteniveauafhængige kursregulering, som udregnes ved at sammenholde aktuelle markedsrenter med markedsrenter, da udlånene blev etableret. Ændringer i kreditkvaliteten forudsættes at indgå i nedskrivninger på udlån for såvel regnskabsværdier som dagsværdier.

Indlån og gæld til kreditinstitutter er indregnet til amortiseret kostpris. Forskellen til dagsværdier forudsættes at være den renteniveauafhængige kursregulering, som udregnes ved at sammenholde aktuelle markedsrenter med markedsrenter, da forretningerne blev etableret. Ændringer i dagsværdien af gæld til kreditinstitutter på grund af ændring i Arbejdernes Landsbanks egen kreditværdighed medtages ikke ud fra en væsentlighedsbetragtning.

Note	Dagsværdi indregning i resultatopgørelsen		Amortiseret kostpris		
	Handels- portefølje 1.000 kr.	Dagsværdi option 1.000 kr.	Aktiver 1.000 kr.	Forpligtelser 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.
41 Afkast og klassifikation af finansielle aktiver og forpligtelser - koncernen 2017					
Afkast					
Renteindtægter	85.872	0	1.160.921	0	1.246.793
Renteudgifter	0	0	0	-53.184	-53.184
Netto renteindtægter	85.872	0	1.160.921	-53.184	1.193.609
Udbytte af aktier mv.	9.563	34.261	0	0	43.824
Kursreguleringer	281.247	621.134	-1.096	0	901.285
Afkast i alt	376.682	655.395	1.159.825	-53.184	2.138.718
Finansielle aktiver					
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	0	0	908.364	0	908.364
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	0	0	6.015.661	0	6.015.661
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	0	0	21.958.056	0	21.958.056
Obligationer til dagsværdi	11.812.388	0	0	0	11.812.388
Aktier mv.	218.573	1.826.747	0	0	2.045.320
Aktiver tilknyttet puljeordninger	0	2.727.496	0	0	2.727.496
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	67.418	0	0	0	67.418
Finansielle aktiver i alt	12.098.379	4.554.243	28.882.081	0	45.534.703
Finansielle forpligtelser					
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	0	0	0	2.080.697	2.080.697
Indlån og anden gæld	0	0	0	34.756.228	34.756.228
Indlån i puljeordninger	0	2.727.496	0	0	2.727.496
Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	54.773	0	0	0	54.773
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	262.921	0	0	0	262.921
Finansielle forpligtelser i alt	317.694	2.727.496	0	36.836.925	39.882.115
Afkast og klassifikation af finansielle aktiver og forpligtelser - koncernen 2016					
Afkast					
Renteindtægter	170.754	0	1.159.954	0	1.330.708
Renteudgifter	0	0	0	-82.448	-82.448
Netto renteindtægter	170.754	0	1.159.954	-82.448	1.248.260
Udbytte af aktier mv.	12.043	33.440	0	0	45.483
Kursreguleringer	-80.796	9.711	152	0	-70.933
Afkast i alt	102.001	43.151	1.160.106	-82.448	1.222.810
Finansielle aktiver					
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	0	0	876.866	0	876.866
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	0	0	1.876.168	0	1.876.168
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	0	0	21.058.263	0	21.058.263
Obligationer til dagsværdi	15.207.800	0	0	0	15.207.800
Aktier mv.	233.194	1.094.994	0	0	1.328.188
Aktiver tilknyttet puljeordninger	0	2.056.027	0	0	2.056.027
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	90.902	0	0	0	90.902
Finansielle aktiver i alt	15.531.896	3.151.021	23.811.297	0	42.494.214
Finansielle forpligtelser					
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	0	0	0	3.271.354	3.271.354
Indlån og anden gæld	0	0	0	32.149.727	32.149.727
Indlån i puljeordninger	0	2.056.027	0	0	2.056.027
Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	263.148	0	0	0	263.148
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	395.105	0	0	0	395.105
Finansielle forpligtelser i alt	658.253	2.056.027	0	35.421.081	38.135.361

Note	Koncernen		Banken		
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	
42	Transaktioner med nærtstående parter				
	Mellemværender med tilknyttede virksomheder				
	Udlån til amortiseret kostpris	0	0	4.028.335	3.677.091
	Indlån og anden gæld	0	0	12.744	12.739
	Udstedte garantier	0	0	35.200	35.200
	Modtagne sikkerheder og garantier	0	0	0	0
	Renter vedrørende udlån til amortiseret kostpris	0	0	56.055	53.450
	Renter vedrørende indlån og anden gæld	0	0	19	25
	Gebyrer og andre driftsindtægter	0	0	4.612	4.195
	Mellemværender med associerede virksomheder				
	Udlån til amortiseret kostpris	0	0	0	0
	Indlån og anden gæld	0	0	0	0
	Udstedte garantier	0	0	0	0
	Modtagne sikkerheder og garantier	0	0	0	0
	Renter vedrørende udlån til amortiseret kostpris	0	0	0	0
	Renter vedrørende indlån og anden gæld	0	55	0	55
	Gebyrer og andre driftsindtægter	0	1.341	0	1.341
	Direktion og bestyrelse				
	Udlån til amortiseret kostpris	2.363	2.863	2.363	2.863
	Indlån og anden gæld	14.488	15.500	14.488	15.500
	Udstedte garantier	547	403	547	403
	Modtagne sikkerheder og garantier	2.317	2.666	2.317	2.666
	Renter vedrørende udlån til amortiseret kostpris	69	33	69	33
	Renter vedrørende indlån og anden gæld	103	98	103	98
	Gebyrer og andre driftsindtægter	31	52	31	52
	Storaktionærer				
	Udlån til amortiseret kostpris	17.366	17.572	17.366	17.572
	Indlån og anden gæld	315.955	180.057	315.955	180.057
	Udstedte garantier	0	0	0	0
	Modtagne sikkerheder og garantier	2.429.776	2.379.737	2.429.336	2.379.114
	Renter vedrørende udlån til amortiseret kostpris	733	751	733	751
	Renter vedrørende indlån og anden gæld	321	685	321	685
	Gebyrer og andre driftsindtægter	4.269	10.743	4.269	10.743

Nærtstående parter defineres i koncernen som bankens direktion og bestyrelse, herunder nærtstående parter til disse samt tilknyttede og associerede virksomheder. Nærtstående parter omfatter herudover aktionærer, der har en ejerandel på mere end 20 pct. eller besidder mere end 20 pct. af stemmene.

Alle transaktioner med nærtstående parter, udover de i noterne om lønninger og vederlag anførte, omfatter alene sædvanlige indlån og udlån samt ydede kreditfaciliteter. Alle transaktioner med nærtstående parter foretages på markedsvilkår.

Alle mellemværender med tilknyttede og associerede virksomheder samt storaktionærer er almindelige forretningsmæssige mellemværender vedrørende selskabernes aktivitet. Mellemværenderne er forrentet og indgået på forretningsmæssige vilkår svarende til koncernens øvrige kunder og samarbejdspartnere. Bankens ejerandel i Forsikringsaktieselskabet ALKA blev i forbindelse med salg af aktier i 2016 reduceret til under 20 pct. Ejerandelen i ALKA blev herefter klassificeret under regnskabsposten „Aktier mv.“

Mellemværende med direktion og bestyrelse er oprettet på markedsmæssige vilkår. Rentesatser for udlån i 2017 er 3,0 pct. - 9,5 pct. (2016: 3,0 pct. - 9,5 pct.) for direktionen og deres nærtstående og 2,0 pct. - 9,5 pct. (2016: 2,0 pct. - 14,0 pct.) for bestyrelsen og deres nærtstående. Rentesatser for indlån er for såvel mellemværende med direktion og bestyrelse samt nærtstående parter 0,0 pct. - 1,0 pct. for både 2017 og 2016. Direktionen er ikke tildelt nogle former for incitamentsprogrammer. Honorar for bestyrelsesarbejde i AL Finans A/S udgør 20.000 kr. (2016: 20.000 kr.).

Note	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.
43 Koncernoversigt		
Moderselskab: Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank, København		
Tilknyttede virksomheder der konsolideres		
AL Finans A/S, København		
Selskabskapital	6.000	6.000
Egenkapital	266.066	245.338
Ejerandel (pct.)	100	100
Resultat	20.728	34.836
Finansieringsselskabet AL Finans A/S er et aktieselskab, som tilbyder bilfinansiering, leasing, factoring og fakturaafkøb. Selskabets aktiviteter er finansieret med egenkapital og låntagning i moderselskabet. Selskabet har i 2017 i gennemsnit beskæftiget 80 medarbejdere omregnet til fuldtid.		
Handels ApS Panoptikon, København		
Selskabskapital	500	500
Egenkapital	12.724	12.726
Ejerandel (pct.)	100	100
Resultat	1	3
Handels ApS Panoptikon er et anpartsselskab, som aktuelt er uden aktivitet. Selskabet har ikke haft medarbejdere ansat i 2017.		
Banken ejer 100 pct. af aktierne i PR Ejendoms Holding A/S under frivillig likvidation. Selskabet er indregnet med en bogført værdi på 0 kr.		
Arbejdernes Landsbank har i 2017 og 2016 ingen kapitalandele i associerede virksomheder, der individuelt set er væsentlige for koncernen.		

Note	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2013 1.000 kr.
44 Hovedtal for banken					
Resultatopgørelse					
Netto renteindtægter	1.080.418	1.131.591	1.142.854	1.059.531	1.044.616
Netto gebyrindtægter	535.146	519.764	509.719	446.171	356.896
Kursreguleringer og udbytte	945.346	-25.793	-188.852	58.439	334.314
Andre driftsindtægter	57.402	36.209	41.499	47.258	38.079
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	20.729	99.989	135.497	152.986	149.336
Indtægter i alt	2.639.041	1.761.760	1.640.717	1.764.385	1.923.241
Omkostninger og afskrivninger	-1.338.302	-1.210.936	-1.224.555	-1.221.439	-1.189.979
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	-4.626	-49.401	-98.991	-224.288	-229.778
Omkostninger i alt	-1.342.928	-1.260.337	-1.323.546	-1.445.727	-1.419.757
Resultat før skat	1.296.113	501.423	317.171	318.658	503.484
Skat	-140.641	-82.007	-32.804	-23.680	-80.122
Årets resultat	1.155.472	419.416	284.367	294.978	423.362
Udvalgte balanceposter					
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	21.682.772	20.850.047	19.637.109	18.201.929	18.051.773
Obligationer til dagsværdi	11.812.388	15.207.800	15.401.974	14.566.631	12.748.674
Aktiver i alt	47.261.341	44.340.267	41.978.320	40.060.265	37.567.966
Indlån inkl. puljeordninger	37.460.655	34.204.463	32.314.448	29.640.537	28.134.619
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	0	250.000	261.164	261.164
Egenkapital (inkl. hybrid kernekapital)	6.761.498	5.681.749	5.279.627	5.049.098	3.929.360
Øvrige hovedtal					
Netto rente- og gebyrindtægter	1.659.388	1.696.837	1.704.736	1.541.393	1.461.102
Kursreguleringer	901.522	-71.275	-241.015	22.748	274.724
Udgifter til personale og administration	-1.264.432	-1.130.421	-1.111.514	-1.094.344	-1.066.358
Eventualforpligtelser i alt	5.490.796	4.968.940	4.081.034	3.400.013	2.159.408

Note		2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2013 1.000 kr.
45	Nøgletal for banken *)					
	Solvens					
	Kapitalprocent	pct. 18,1	17,0	13,3	15,6	14,9
	Kernekapitalprocent	pct. 18,1	17,0	13,3	15,6	13,9
	Indtjening					
	Egenkapitalforrentning før skat	pct. 20,8	9,1	6,1	7,1	13,4
	Egenkapitalforrentning efter skat	pct. 18,6	7,7	5,5	6,6	11,2
	Indtjening pr. omkostningskrone	kr. 1,97	1,40	1,24	1,22	1,35
	Resultat pr. aktie	kr. 3.680,0	1.225,1	776,7	887,9	1.411,2
	Afkastningsgrad	pct. 2,5	1,0	0,7	0,8	1,1
	Markedsrisiko					
	Renterisiko	pct. -0,7	-1,2	-1,0	-1,4	-2,3
	Valutaposition	pct. 1,3	2,3	1,3	3,0	4,5
	Valutarisiko	pct. 0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
	Likviditet					
	Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån	pct. 61,2	65	65,1	66,1	68,6
	Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet (tidl. FIL § 152) **)	pct. 242,0	191,8	199,4	229,9	261,2
	Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet i CRR-forordningen, Liquidity coverage ratio (LCR) ***)	pct. 132,1	119,3	153,8	-	-
	Kredit					
	Summen af store eksponeringer ****)	pct. 0,0	0	10,6	20,7	46,5
	Årets nedskrivningsprocent	pct. 0,0	0,2	0,3	0,9	1,1
	Årets udlånsvækst	pct. 4,0	6,2	8,1	0,9	2,1
	Udlån i forhold til egenkapital	3,2	3,7	3,7	3,6	4,6
	Egenkapital					
	Indre værdi	kr. 1.970,9	1.610,9	1.476,9	1.400,0	1.309,8
	Foreslået udbytte pr. aktie	kr. 500	100	100	150	200
	Medarbejdere					
	Det gennemsnitlige antal beskæftigede i regnskabsåret omregnet til heltidsbeskæftigede	975	986	999	1.006	999

*) Der henvises til note 46 for angivelse af nøgletalsdefinitioner.

***) Definitionen af overdækning ift. lovkrav om likviditet er ændret i 2013. Overdækningen beregnes som den største værdi af 10 pct. og 15 pct. kravet. Nøgletallet for 2013-2017 er beregnet efter 15 pct. Der er ikke længere tale om et lovkrav, men alene et pejlemærke udstukket af Finanstilsynet.

****) Lovkrav om likviditetsoverdækning efter FIL § 152 er ophævet med virkning fra primo 2017. Lovkrav om likviditetsoverdækning efter CRR-forordningen er under indfasning, og overdækningen er udtrykt i procent i forhold til lovkravene de enkelte år (2015: 60 pct., 2016: 70 pct., 2017: 80 pct.). I 2018 udgør lovkravet 100 pct., og er hermed fuldt indfaset.

*****) Definitionen af store eksponeringer er ændret i 2014. Sammenligningstallet for 2013 er ikke tilpasset.

Note

46	Definition af nøgletal	
	Resultat pr. aktie (EPS Basic) opgøres i overensstemmelse med IAS 33.	
	Øvrige nøgletalsberegninger følger Finanstilsynets krav herom, jf. regnskabsbekendtgørelsens bilag 7 og indberetningsvejledningens bilag 5.	
	Kapitalprocent =	$\frac{\text{Kapitalgrundlag} \times 100}{\text{Den samlede risikoeksponering}}$
	Kernekapitalprocent =	$\frac{\text{Kernekapital} \times 100}{\text{Den samlede risikoeksponering}}$
	Egenkapitalforrentning før skat =	$\frac{\text{Resultat før skat} \times 100}{\text{Egenkapital (gns.)}}$
	Egenkapitalforrentning efter skat =	$\frac{\text{Resultat efter skat} \times 100}{\text{Egenkapital (gns.)}}$
	Indtjening pr. omkostningskrone =	$\frac{\text{Indtægter}}{\text{Omkostninger (ekskl. skat)}}$
	Afkastningsgrad =	$\frac{\text{Resultat efter skat} \times 100}{\text{Aktiver i alt (gns.)}}$
	Renterisiko =	$\frac{\text{Renterisiko} \times 100}{\text{Kernekapital}}$
	Valutaposition =	$\frac{\text{Valutakursindikator 1} \times 100}{\text{Kernekapital}}$
	Valutarisiko =	$\frac{\text{Valutakursindikator 2} \times 100}{\text{Kernekapital}}$
	Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån =	$\frac{\text{Udlån} + \text{nedskrivninger på udlån}}{\text{Indlån}}$
	Udlån i forhold til egenkapital =	$\frac{\text{Udlån}}{\text{Egenkapital}}$
	Årets udlånvækst *) =	$\frac{(\text{Udlån ekskl. repo/reverse ultimo} - \text{udlån ekskl. repo/reverse primo}) \times 100}{\text{Udlån ekskl. repo/reverse primo}}$
	Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet *) =	$\frac{\text{Overdækning ift. kravet i tidl. FIL § 152}}{\text{Største værdi af 10 pct.- og 15 pct.-kravet}}$
	Liquidity Coverage Ratio (LCR) =	$\frac{\text{Likviditetsbeholdning og let realisable aktiver} \times 100}{\text{Betalingsforpligtelserne de kommende 30 dage}}$
	Overdækning i forhold til lovkrav om LCR =	$\frac{(\text{LCR pct.} - \text{lovkrav}) \times 100}{\text{Lovkrav}}$
	Summen af store eksponeringer *) =	$\frac{\text{Sum af store eksponeringer efter fradrag, ekskl. kreditinstitutter} \times 100}{\text{Kapitalgrundlag}}$
	Årets nedskrivningsprocent =	$\frac{\text{Årets nedskrivninger på udlån og garantier} \times 100}{\text{Udlån} + \text{nedskrivninger} + \text{garantier}}$
	Supplerende nøgletal	
	Resultat pr. aktie =	$\frac{\text{Arbejdernes Landsbanks aktionærers andel af årets resultat inkl. skatteværdien af afkast på hybrid kernekapital}}{\text{Antal aktier i omløb (gns.)}}$
	Indre værdi =	$\frac{\text{Arbejdernes Landsbanks aktionærers andel af egenkapitalen} \times 100}{\text{Aktiekapital}}$
	Foreslået udbytte pr. aktie =	$\frac{\text{Udbytteprocent} \times \text{aktiens pålydende}}{100}$
	Ejendomseksponering *) =	$\frac{(\text{Bruttoudlån og garantier inden for branchen „Gennemførelse af byggeprojekter“} + \text{branchen „Fast ejendom“}) \times 100}{\text{Bruttoudlån} + \text{garantier}}$
	Stabil funding *) =	$\frac{\text{Udlån}}{\text{Sum af indlån inkl. puljeordninger + gæld til Danmarks Nationalbank med restløbetid > 1 år + udstedte obligationer med restløbetid > 1 år + efterstillede kapitalindskud + egenkapital}}$

*) Nøgletallet anvendes i Finanstilsynets pejlemærker.

Note 47 Risikostyring

Generelt

Bestyrelsen fastlægger på baggrund af den ønskede risikoprofil den overordnede struktur for risikostyringen i koncernen. I risikopolitikker og retningslinjer for direktionen sætter bestyrelsen rammerne for risikostyringen og de risici, som koncernen må påtage sig. Bestyrelsen modtager løbende rapportering til opfølgning på, at risikostyringen sker på betryggende vis, herunder at risikopolitikker og retningslinjer efterleves. Bestyrelsen har nedsat et Revisions- og Risikoudvalg, som har særligt fokus på risikoprofilen og det interne kontrolmiljø.

Bankens Risiko- og Balancestyringsudvalg, der er nedsat af direktionen, består af direktion, økonomidirektør, finansdirektør, kreditdirektør og risikoansvarlig. Udvalget har til formål at opnå et fælles billede af en ønsket balance og drøfte den aktuelle risikoeksponering samt andre emner af risikostyringsmæssig karakter.

Operationel Risiko komite består af direktion, it-direktør, risikoansvarlig, complianceansvarlig og en medarbejder fra økonomi. Udvalget behandler operationelle hændelser vedrørende tabsrisiko og vurderer politik og forsikringsprogram.

Den risikoansvarlige og risikoafdelingen overvåger, at koncernens risikostyring sker på betryggende vis, herunder at alle væsentlige risici identificeres, måles, håndteres og rapporteres korrekt. Den risikoansvarliges vurdering af koncernens risici og risikostyring rapporteres til bestyrelsen.

Compliance overvåger koncernens overholdelse af lovgivningen. Den complianceansvarliges vurdering af koncernens overholdelse af gældende lovgivning rapporteres til bestyrelsen.

Den daglige styring af risici er forankret i de enkelte områder. Kreditafdelingen har ansvar for filialdriften samt pantebrevsområdet. Likviditets- og finansområdet har ansvar for markedsrisiko og likviditet, og Økonomi har ansvar for operationel risiko, herunder forsikringsafdækning.

Kreditrisiko

Kreditpolitik

Den samlede kreditrisiko styres efter politikker og rammer, der er vedtaget og fastlagt af bankens bestyrelse, og herefter implementeret i bankens forretningsgange. Bevillingsinstrukser er videredelegeret fra bestyrelsen til direktionen og videre ned gennem organisationen. Herudover har banken en kreditkomité bestående af ordførende direktør, kreditdirektør og kreditchef, som behandler og bevilger engagementer over en vis størrelse. Risikochefen og dennes stedfortræder deltager også i kreditkomitéen, men uden bevillingsbeføjelse.

En central del af bankens forretningsmodel er at rådgive om og yde lån, kreditter og andre finansielle produkter til privatpersoner og virksomheder.

Den primære målgruppe er privatkunder, foreninger samt mindre og mellemstore erhvervskunder, hvor der etableres helkundeforhold. I relation til erhvervskunder fokuseres primært på ejerledede virksomheder.

Herudover ønsker banken at medvirke til, at medlemmerne hos bankens ejerkreds har mulighed for at få udført diverse bankforretninger.

Banken ønsker som udgangspunkt ikke at deltage i gearede investeringsforretninger og ønsker ikke at deltage i finansiering af projekter med spekulation for øje.

Banken indgår forretninger på penge- og derivatmarkedet med finansielle modparter.

Ved kreditgivning tages udgangspunkt i en etisk profil samt i et ønske om risikospredning, der tager hensyn til spredning af risici på både brancher og engagementsstørrelse. Derved opnås et bæredygtigt fundament for bankens videre udvikling.

Kreditorganisation

Banken er organiseret med 70 filialer. Bevillingsbeføjelserne er opbygget således, at filialerne kan bevilge størstedelen af sagerne, mens større og mere komplekse sager indstilles af filialerne og bevilges i den centrale kreditafdeling eller i bankens Kreditkomite.

Banken har organisatorisk adskillelse mellem de kunde- vendte funktioner og kontrol- og overvågningsfunktionen. Endvidere har banken selvstændige afdelinger med ansvar for ejendomsvurderinger, inkasso og pantebreve.

Kreditafdelingen har ansvar for den daglige kreditstyring, overvågning og rapportering ud mod filialnettet.

Rating

Banken har i flere år anvendt en egenudviklet ratingmodel for både privat- og erhvervskunder til at understøtte vurderingen af kreditrisikoen.

Ratingmodellen er en hybridmodel, der er baseret på en kombination af betalingsadfærd og en række objektive informationer om kunden, herunder regnskabsdata for erhvervskunder og økonomiske oplysninger for privatkunder. Ratingskalaen går fra 1-11, hvor rating 1 er den bedste, og rating 11 er den dårligste.

Bankens rating er bl.a. et centralt værktøj i den løbende kreditstyring og overvågning. Endvidere anvendes ratingen i bankens model for opgørelse af nedskrivninger.

Ratingfordeling og -udvikling overvåges løbende både på portefølje- og filialniveau. Rapportering sker kvartalsvist til ledelse og filialledelse.

Kreditrisikostyring, kontroller og overvågning

Det daglige ansvar for intern kontrol og overvågning af bankens kreditrisiko varetages i høj grad af kreditafdelingen og af bankens kreditsekretariat. Der fokuseres i banken på processer og udvikling af værktøjer til forbedring af effektiviteten af de interne kontroller og overvågning.

Kreditafdelingen foretager løbende filialcontrolling, hvor der foretages stikprøvegennemgang af svage kunder og nybevilgede sager med fokus på generel engagementshåndtering. Konklusioner fra gennemgangen rapporteres til bankens ledelse og intern revision. I det omfang det vurderes nødvendigt, vil filialen skulle udfærdige handlingsplaner med opfølgning fra Kreditafdelingen.

Kreditafdelingen foretager årligt efterårsgennemgang (aktivgennemgang) af bankens samlede engagementer på basis af en væsentligheds- og risikobaseret tilgang. Aktuelle og fremtidige risici på de udvalgte engagementer vurderes, ligesom det kontrolleres, om nedskrivninger er retvisende. Konklusionerne rapporteres til bestyrelsen.

Behandling af overtræk foretages dagligt i filialerne. Kreditafdelingen overvåger løbende behandlingen af overtræk.

Alle større udlånsengagementer revurderes løbende og som minimum én gang årligt på grundlag af kundens regnskaber mv. Alle koncernens udlånsengagementer over 1 pct. af bankens kapitalgrundlag vurderes dog minimum hvert kvartal, hvor der endvidere på engagementer over 2 pct. af kapitalgrundlaget foretages vurdering af, om der er forhøjede risici, som kræver et tillæg i solvensbehovet. I relation til beregning af det individuelle solvensbehov foretages en vurdering af bankens koncentrationer af risici på bl.a. sikkerheder, brancher og store engagementer.

Svage/nødlidende kunder håndteres løbende og gennemgås individuelt en gang i kvartalet med henblik på udarbejdelse af handlingsplaner og på at foretage beregning/vurdering af, om der er objektiv indikation for værdiforringelse og nedskrivningsbehov. Den del af porteføljen, som ikke nedskrives individuelt, vurderes gruppevist.

Derudover understøttes kreditovervågningen af ad hoc-analyser på baggrund af udviklingen i porteføljen, og der udarbejdes tværgående analyser og rapportering på specifikke områder.

Kreditrisikoen rapporteres kvartalsvist til bestyrelsen, hvor udvikling i risikonøgletal, brancher og kundesegmenter kommenteres nærmere, ligesom der rapporteres på opfyldelse og overholdelse af kreditpolitiske målsætninger og krav, der er fastsat i bankens kreditpolitik.

Risikoafdækning og risikoreduktion

Banken anvender de muligheder, der er for at reducere risikoen ved at have sikkerhed i de aktiver, der finansieres.

Banken anvender konservative belåningsværdier på alle væsentlige aktivtyper. Dette indebærer, at en del aktiver af forsigtighedsgrunde opgøres til en reduceret værdi, hvorfor den reelle sikkerhedsværdi vurderes at være højere end opgjort. Der er fokus på, at belånte aktiver vurderingsmæssigt er opdateret og dokumenteret. De hyppigst forekommende sikkerheder er pant i fast ejendom og andelsboliger.

For individuelt vurderede eksponeringer opgøres sikkerhederne i nedskrivningsberegninger til skønnede dagsværdier efter Finanstilsynets regler.

Udviklingen i koncernens sikkerheder fremgår af side 89.

Kreditrisiko

	Koncernen		Banken	
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.
Maksimal kreditesponering *)				
Udlån til amortiseret kostpris	21.958.056	21.058.263	21.682.772	20.850.047
Garantier	5.490.795	4.968.940	5.490.795	4.968.940
Udlån og garantier	27.448.851	26.027.203	27.173.567	25.818.987
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	6.015.661	1.876.168	6.007.782	1.863.684
Obligationer til dagsværdi	11.812.388	15.207.800	11.812.388	15.207.800
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	67.418	90.902	67.418	90.902
Uigenkaldelige kredittilsagn	880.594	834.047	22.000	44.000
I alt	46.224.912	44.036.120	45.083.155	43.025.373
*) Kreditesponeringen er sammensat af udvalgte balanceposter og ikke-balanceførte poster.				
Udlån og garantier				
Udlån før nedskrivninger	23.226.664	22.433.218	22.940.748	22.216.753
Garantier før hensættelser	5.521.545	4.999.459	5.521.545	4.999.459
Udlån og garantier mv. før nedskrivninger i alt	28.748.209	27.432.677	28.462.293	27.216.212
Individuelle nedskrivninger på udlån	1.123.979	1.232.910	1.113.856	1.224.904
Gruppevise nedskrivninger på udlån	144.629	142.044	144.120	141.801
Individuelle hensættelser på garantier	18.479	19.862	18.479	19.862
Gruppevise hensættelser på garantier	12.271	10.658	12.271	10.658
Udlån og garantier mv. efter nedskrivninger i alt	27.448.851	26.027.203	27.173.567	25.818.987
Udlån og garantier fordelt på kundegrupper				
Private				
Udlån og garantier før nedskrivninger	21.199.991	19.817.734	19.122.046	17.750.304
Udlån og garantier efter nedskrivninger	20.500.707	19.131.466	18.428.963	17.069.303
Sikkerheder	10.570.774	9.968.472	8.705.334	8.078.155
Restancer	20.952	19.637	19.420	18.573
Endeligt tabt afskrevet	52.783	74.714	50.851	70.962
Erhverv				
Udlån og garantier før nedskrivninger	7.548.218	7.614.944	9.340.248	9.465.908
Udlån og garantier efter nedskrivninger	6.948.144	6.895.737	8.744.604	8.749.684
Sikkerheder	3.781.021	3.565.508	1.713.791	1.852.240
Restancer	13.421	29.355	7.623	21.591
Endeligt tabt afskrevet	131.555	57.256	125.947	55.782
I alt				
Udlån og garantier før nedskrivninger	28.748.209	27.432.677	28.462.293	27.216.212
Udlån og garantier efter nedskrivninger	27.448.851	26.027.203	27.173.567	25.818.987
Sikkerheder	14.351.795	13.533.980	10.419.125	9.930.395
Restancer	34.373	48.992	27.043	40.164
Endeligt tabt afskrevet	184.338	131.970	176.798	126.744

	Koncernen		Banken	
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.
Udlån i restance på ikke-værdiforringede udlån				
Aldersfordeling for udlån i restance				
2-30 dage	292.899	228.542	229.664	181.440
31-60 dage	13.336	30.757	12.989	30.120
61-90 dage	3.663	5.493	3.492	4.992
Over 90 dage	15.364	19.653	15.364	19.495
Udlån i restance i alt	325.262	284.445	261.509	236.047
Værdi af sikkerheder for udlån i restance				
Ejendomme	164.325	130.326	163.644	131.057
Værdipapirer, obligationer, kontant indestående mv.	845	8.849	865	9.003
Biler	37.379	34.683	686	606
Kautationer og garantier	23	4	23	4
Øvrige sikkerheder	25.375	14.875	223	131
I alt	227.947	188.737	165.441	140.801
Aldersfordeling for restancer				
2-30 dage	22.505	25.816	15.213	17.189
31-60 dage	6.325	14.376	6.303	14.350
61-90 dage	1.561	2.574	1.544	2.557
Over 90 dage	3.983	6.227	3.983	6.068
Restancer i alt	34.374	48.993	27.043	40.164
Udlån til amortiseret kostpris, sikkerheders belåningsværdi samt restancebeløb > 1.000 kr. for kunder, der ultimo havde restance, og som ikke var individuelt nedskrevet. Udlån i restance og restancebeløb er opgjort på kontoniveau.				

Koncentrationsrisiko

Koncernens forretningsstrategi for udlånsaktiviteten er overordnet koncentreret på kundegrupperne: Private og Erhverv. Eksponeringer med kunder eller gruppe af indbyrdes forbundne kunder må efter fradrag for særlig sikre krav ikke overstige 25 pct. af kapitalgrundlaget i henhold til CRR, artikel 395. Der sker kvartalsvis indberetning til Finanstilsynet herom. Koncernen har ikke haft eksponeringer, som oversteg grænserne fastlagt i CRR, artikel 395.

Koncentrationsrisiko på store eksponeringer jf. CRR, artikel 392, der udgør 10 pct. eller mere af kapitalgrundlaget

Kreditinstitutter				
Krediteksponering efter fradrag	579.245	0	579.245	0
Øvrige erhverv				
Krediteksponering efter fradrag	0	0	0	0
Antal store eksponeringer				
Kreditinstitutter før fradrag	7	6	7	6
Øvrige erhverv før fradrag	1	0	2	1
Større end 20 pct. af kapitalgrundlag				
	0	0	0	0
15-20 pct. af kapitalgrundlaget				
	0	0	0	0
10-15 pct. af kapitalgrundlaget				
	0	0	0	0
Summen af store eksponeringer, ekskl. kreditinstitutter i pct. af kapitalgrundlaget				
	0	0	0	0

	Koncernen		Banken	
	2017	2016	2017	2016
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Koncentration på koncernens samlede sikkerheder				
Private				
Ejendomme	8.327.925	7.717.559	8.320.276	7.711.682
Værdipapirer, obligationer, kontant indestående mv.	194.489	152.716	194.179	152.664
Biler	1.946.099	2.019.022	175.501	198.129
Kautions og garantier	1.695	1.910	1.695	1.910
Øvrige sikkerheder	100.566	77.264	13.683	13.770
I alt	10.570.774	9.968.471	8.705.334	8.078.155
Erhverv				
Ejendomme	1.261.569	1.296.423	1.258.162	1.293.228
Værdipapirer, obligationer, kontant indestående mv.	437.698	538.608	437.505	538.556
Biler	1.096.870	970.960	8.248	8.569
Kautions og garantier	6.639	2.624	5.222	2.624
Øvrige sikkerheder	978.245	756.894	4.654	9.263
I alt	3.781.021	3.565.509	1.713.791	1.852.240
Samlede sikkerheder				
Ejendomme	9.589.494	9.013.982	9.578.438	9.004.910
Værdipapirer, obligationer, kontant indestående mv.	632.187	691.324	631.684	691.220
Biler	3.042.970	2.989.982	183.749	206.698
Kautions og garantier	8.334	4.534	6.917	4.534
Øvrige sikkerheder	1.078.810	834.158	18.337	23.033
I alt	14.351.795	13.533.980	10.419.125	9.930.395

	Koncernen		Banken	
	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.
Kreditkvalitet - Udlån før nedskrivning				
Kunder, der ikke er værdiforringede fordelt på primære forretningsområder				
Private				
Rating 1-5	8.590.789	8.504.160	6.809.520	6.682.672
Rating 6-8	6.316.839	5.772.707	6.069.509	5.589.503
Rating 9	596.212	540.711	579.959	509.513
Rating 10-11	203.557	201.593	191.507	191.265
I alt	15.707.397	15.019.171	13.650.495	12.972.953
Erhverv				
Rating 1-5	3.038.136	3.462.036	6.328.352	6.158.500
Rating 6-8	2.166.517	1.311.657	920.387	829.378
Rating 9	307.904	432.361	148.168	184.855
Rating 10-11	365.247	404.677	287.256	298.491
I alt	5.877.804	5.610.731	7.684.163	7.471.224

	Koncernen		Banken	
	2017 i pct.	2016 i pct.	2017 i pct.	2016 i pct.
Gennemsnitlig nedskrivningssats på kunder, der ikke er individuelt værdiforringede fordelt på forretningsområder				
Private				
Rating 1-5	0,126	0,136	0,152	0,170
Rating 6-8	0,834	1,001	0,867	1,034
Rating 9	8,287	6,778	8,518	7,193
Rating 10-11	3,860	4,781	3,972	4,938
Erhverv				
Rating 1-5	0,083	0,132	0,040	0,072
Rating 6-8	0,354	0,481	0,834	0,753
Rating 9	2,984	1,053	6,201	2,444
Rating 10-11	1,506	2,936	1,659	3,791
Kreditkvaliteten af udlån er vurderet med udgangspunkt i bankens ratingmodel og koncernens/bankens model for gruppevis nedskrivninger. Koncernens/bankens tabsprocenter, danner grundlaget for de gruppevis nedskrivninger evt. tillagt et kreditmæssigt skøn.				

	Koncernen		Banken	
	2017	2016	2017	2016
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Årsager til individuel værdiforringelse på udlån				
Amortiseret kostpris udlån før nedskrivning				
Konkurs	63.453	34.346	61.509	30.880
Inkasso	223.787	301.549	223.540	300.376
Låntagere i økonomiske vanskeligheder	1.354.223	1.467.422	1.321.041	1.441.320
Amortiseret kostpris udlån før nedskrivning	1.641.463	1.803.317	1.606.090	1.772.576
Nedskrevet på udlån				
Konkurs	57.259	29.824	56.181	28.451
Inkasso	198.168	252.252	198.023	251.875
Låntagere i økonomiske vanskeligheder	868.552	950.834	859.652	944.578
Nedskrevet på udlån	1.123.979	1.232.910	1.113.856	1.224.904
Amortiseret kostpris udlån efter nedskrivning	517.484	570.407	492.234	547.672
Sikkerheder	390.707	353.894	367.051	332.007
Blanco	126.778	216.513	125.183	215.665
Værdi af udlån, hvor der er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse, og hvor den regnskabsmæssige værdi er større end nul				
Individuelt vurderet				
Udlån til amortiseret kostpris før nedskrivning	1.400.929	1.575.966	1.365.558	1.545.938
Nedskrivning	883.445	1.005.559	873.324	998.266
Udlån til amortiseret kostpris efter nedskrivning	517.484	570.407	492.234	547.672
Værdi af udlån, der indgår i en gruppevis vurdering, hvorpå der er fastsat en tabsprocent, og hvor den regnskabsmæssige værdi er større end nul				
Udlån til amortiseret kostpris før nedskrivning	5.744.658	6.634.430	5.177.309	5.434.442
Nedskrivning	144.629	142.044	144.120	141.801
Udlån til amortiseret kostpris efter nedskrivning	5.600.029	6.492.386	5.033.189	5.292.641
Værdi af udlån i alt, hvorpå der er en nedskrivning og hvor den regnskabsmæssige værdi er større end nul				
Udlån til amortiseret kostpris før nedskrivning	7.145.587	8.210.396	6.542.866	6.980.380
Nedskrivning	1.028.073	1.147.603	1.017.444	1.140.067
Udlån til amortiseret kostpris efter nedskrivning	6.117.514	7.062.793	5.525.422	5.840.313

Kreditlempelse (forbearance)

En udlånsfacilitet defineres som kreditlempet, hvis der grundet lånetagers økonomiske vanskeligheder er givet lempelige vilkår på rente og/eller ydelse, eller hvis der er sket en refinansiering med lempelige vilkår.

Non-Performing er defineret som klassen af eksponeringer, der er misligholdte (ud fra Basel-kriterierne) og/eller er værdiforringede. Det vil sige eksponeringer mod kunder med afskrivninger, nedskrivninger eller 90 dages restance.

	Koncernen		Banken	
	2017	2016	2017	2016
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Kreditlempede udlån				
Private				
Non-Performing	302.546	272.847	302.546	272.847
Performing	24.914	14.902	24.914	14.902
I alt	327.460	287.749	327.460	287.749
Erhverv				
Non-Performing	432.639	426.773	432.639	426.773
Performing	19.493	23.119	19.493	23.119
I alt	452.132	449.892	452.132	449.892
Kreditlempede udlån i alt				
Non-Performing	735.185	699.620	735.185	699.620
Performing	44.406	38.021	44.406	38.021
I alt	779.591	737.641	779.591	737.641

	Koncernen		Banken	
	2017	2016	2017	2016
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Koncernen som leasinggiver				
Dattervirksomheden AL Finans A/S fungerer som leasinggiver inden for områderne biler, maskiner, driftsmateriel og inventar. Der tilbydes såvel finansielle som operationelle leasingkontrakter over for erhvervsdrivende og private.				
Finansielle leasingkontrakter behandles regnskabsmæssigt som et lånefinansieret køb, hvorfor leasingtilgodehavenderne indregnes i balancen som udlån til amortiseret kostpris, mens renteindtægterne heraf indregnes i resultatopgørelsen.				
Bruttoinvesteringer i finansielle leasingkontrakter				
Løbetid op til 1 år	808.890	612.815	0	0
Løbetid mellem 1 og 5 år	631.162	628.907	0	0
Løbetid over 5 år	2.998	5.044	0	0
I alt	1.443.050	1.246.766	0	0
Heraf udgør ikke-indtjente finansieringsindtægter	64.335	63.145	0	0
Nettoinvesteringer i finansielle leasingkontrakter	1.378.715	1.183.621	0	0
Nettoinvesteringer i finansielle leasingkontrakter				
Løbetid op til 1 år	771.186	578.772	0	0
Løbetid mellem 1 og 5 år	604.619	599.980	0	0
Løbetid over 5 år	2.910	4.869	0	0
I alt	1.378.715	1.183.621	0	0
Akkumulerede nedskrivninger på finansielle leasingkontrakter	3.142	1.918	0	0
Finansielle leasingindtægter indregnet i resultatopgørelsen under renteindtægter	51.754	45.188	0	0
Operationelle leasingkontrakter behandles regnskabsmæssigt som en lejekontrakt, hvorfor leasingaktiverne indregnes i balancen som øvrige materielle aktiver, mens lejeindtægterne indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter.				
Operationelle leasingkontrakter				
Løbetid op til 1 år	33.697	34.034	0	0
Løbetid mellem 1 og 5 år	36.713	41.539	0	0
Løbetid over 5 år	0	0	0	0
I alt	70.410	75.573	0	0
Leasingydelse fra operationelle leasingkontrakter indregnet i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter	27.717	32.028	0	0

Kreditrisiko på kreditinstitutter

Den største kilde til kreditrisiko på kreditinstitutter er koncernens obligationsbeholdning. Beholdning fordelt efter henholdsvis rating og udstedere fremgår af side 96.

En anden kilde til kreditrisiko er mellemværender med kreditinstitutter og centralbanker. Her er bankens risiko typisk mod centralbanker med en AAA-rating eller mod danske pengeinstitutter, som bankens handelsområde har et kundeforhold til.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter fordelt efter produkttype

Indskudsbeviser	5.116.368	910.082	5.116.368	910.082
Reverseforretninger	56.620	287.174	56.620	287.174
Øvrige konti	842.673	678.912	834.793	666.428
I alt	6.015.661	1.876.168	6.007.781	1.863.684

Som led i handel med værdipapirer, valuta og afledte finansielle instrumenter samt betalingsformidling mv. opstår der eksponeringer mod kreditinstitutter i form af afviklingsrisiko eller kreditrisiko.

Ledelsen bevilger lines på afviklingsrisiko og kreditrisiko mod kreditinstitutter, og der tages i den forbindelse afsæt i den enkelte modparts risikoprofil, geografiske placering, rating, størrelse og soliditet. Risici og lines på kreditinstitutter følges løbende.

Markedsrisiko

Arbejdernes Landsbank koncernen påtager sig løbende forskellige former for markedsrisici, hovedsagelig i form af rente-, aktiekurs- eller valutarisici. Markedsrisiciene opstår dels som følge af serviceringen af kundebehov dels som følge af bankens disponeringer i finansielle instrumenter og afledte finansielle instrumenter til styring og justering af markedsrisici.

Koncernens markedsrisikorelaterede aktiviteter kan henføres til en aktiv forvaltning af indlånsoverskuddet. Forvaltningen sker primært ved erhvervelse af likvide aktiver til sikring af koncernens likviditetsmål (HQLA-aktiver) suppleret med aktive placeringer baseret på afkast-/risikobetragninger, der understøtter bankens ønske om en lønsom indtjening.

Handel med aktier, obligationer, valuta og afledte finansielle instrumenter er vigtige forretningsområder for banken i serviceringen af bankens kunder. Banken holder i den henseende en mindre beholdning af forretninger på bøgerne, dels for at imødekomme kundeflow og dels som aktive placeringer baseret på forventninger til markedet.

Markedsrisikoen styres på koncernniveau, og markedsrisiko i andre enheder i koncernen afdækkes løbende med moderselskabet. Koncernens markedsrisiko kategoriseres overordnet i fem risikoklasser; generel renterisiko, specifik renterisiko, aktierisiko, valutarisiko og råvarerisiko.

Formålet med markedsrisikostyringen er at balancere den samlede markedsrisiko på aktiver og forpligtelser for herigennem at opnå en tilfredsstillende afvejning af afkast og risiko.

Rammer, målsætninger og strategier for bankens markedsrisiko er fastlagt i et delegeringssystem, hvor bankens bestyrelse fastsætter rammer for de samlede markedsrisici, som banken maksimalt må påtage sig. Direktionen videregiver dele af risikorammerne til Likviditets- og Finansområdet. De øvrige rammer disponeres på baggrund af direktionens investeringsstrategiske overvejelser, som baseres på vurderinger af afkast i forhold til risiko i finansielle instrumenter samt under hensyntagen til bankens øvrige risici.

Markedsrisikoovervågning

Der udarbejdes daglige detaljerede risikoreporter, som tilgår bankens direktion og andre relevante personer.

Intern Risikostyring og Kontrol, der er uafhængig af forretningsansvar og positionsstyring, kontrollerer, at de opgjorte risici overholder de udstukne rammer og den aktuelle strategi på området. Eventuelle overskridelser rapporteres til bestyrelse, direktion, CRO og til Balancestyriings- og Risikoudvalget.

Rapportering til direktionen og CRO sker på daglig basis, ligesom detaljeret kvalitativ og kvantitativ rapportering til bestyrelsen og til Balancestyriings- og Risikoudvalget sker på månedsbasis.

Generel og specifik renterisiko

Der er i markedsrisikoinstruksen fastsat rammer i en række dimensioner for at dække væsentlige renterisici. Således er der fastsat rammer for nettorenterisiko (total og korte/lange nettorisici) pr. valuta og pr. varighedsbånd, hvilket tilsammen sikrer, at banken styrer og overvåger de primære renterisikomål i form af parallelskifte af rentekurverne, rentespændsrisiko mellem valutaer og rentestrukturrisiko.

Styringen af renterisikoen tager udgangspunkt i at opnå en balancering af renterisikoen på aktiver og forpligtelser. For størstedelen af de fastforrentede aktiver og forpligtelser er renterisikoen, som led i risikostyringen, afdækket ved hjælp af afledte finansielle instrumenter, primært futures, renteswaps og terminsforretninger.

Generel renterisiko udtrykkes som risikoen for tab som følge af en generel parallelforskydning i markedsrenterne på ét procentpoint i samtlige valutaer. Ved opgørelse af renterisikoen på fastforrentede aktiver og forpligtelser anvendes varighedsintervaller.

Renterisikoen er fordelt inden for 7 varighedszoner. Til den daglige styring af renterisikoen opgøres renterisikoen efter Finanstilsynets retningslinjer. Overvågningen sker løbende, og der rapporteres på daglig basis om rammernes udnyttelse.

	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.
Renterisiko fordelt efter forretningstyper		
Obligationer mv.	352.263	492.257
Afledte finansielle instrumenter	-399.167	-584.478
Pantebreve	79.904	79.891
Øvrige poster	-74.202	-54.158
I alt	-41.202	-66.488
Renterisiko fordelt efter valuta		
DKK	-10.766	827
USD	-45.698	-35.280
EUR	8.928	-37.825
GBP	1.706	2.225
NOK	969	227
CHF	1.522	2.035
SEK	2.138	1.304
Øvrige	-1	-1
I alt	-41.202	-66.488
Renterisiko fordelt efter modificeret varighed (MV)		
0 < V ≤ 3 mdr.	8.197	14.027
3 < V ≤ 6 mdr.	21.289	16.207
6 < V ≤ 9 mdr.	10.177	-8.439
9 < V ≤ 12 mdr.	-8.153	31.707
1 < V ≤ 2 år	12.384	15
2 < V ≤ 3,6 år	37.476	21.786
3,6 år < V	-122.572	-141.791
I alt	-41.202	-66.488

En positiv renterisiko angiver et tab ved rentestigning og en gevinst ved et generelt rentefald. Den negative renterisiko netto på tværs af varighedszoner og valuta angiver således en gevinst på 41 mio. kr. ved en generel rentestigning på 1 procentpoint (2016: 66 mio. kr.). Risiciene vurderes også løbende i forhold til bankens vurderinger af afkastmuligheder og risici.

Specifik renterisiko udtrykker risikoen overfor en specifik udsteder/udstedelse, dvs. et eventuelt tab ved ændringer i kreditkvaliteten, likviditeten og lignende for en specifik udsteder. Den specifikke renterisiko beregnes som den initiale defaultrisiko på en given udsteder/udstedelse samt risikoen for ændringer i kreditkvaliteten (kreditspændsrisikoen) udtrykt ved ændringer i kreditspændet.

Kreditspændsrisiko opgøres som markedsværdiændringen på obligationsbeholdningen givet en ændring i kreditspændet på 1 basispunkt. For konverterbare realkreditobligationer anvendes den optionsjusterede kreditspændsrisiko, hvilket inkluderer volatilitets- og konverteringsrisiko. I koncernens portefølje vedrører den specifikke renterisiko beholdningen af obligationer og obligationsfutures.

Kreditspændsrisiko er i markedsrisikoinstruksen underlagt en række forskellige begrænsninger. Overvågningen sker løbende, og der rapporteres på daglig basis om rammenes udnyttelse.

Der investeres overvejende i danske og europæiske statsobligationer samt danske realkreditobligationer, som benyttes til sikring af bankens likviditetsmål (HQLA-aktiver). Desuden placeres langt størstedelen i højtratede aktiver, hvor AAA-andelen udgør knapt 64 pct. og samlet andel af investmentgrade aktiver udgør 92 pct. af den samlede beholdning.

Aktuelt er der investeret 1,1 mia. kr. (2016: 1,2 mia. kr.) svarende til 9 pct. (2016: 8 pct.) af den samlede obligationsbeholdning i en diversificeret portefølje af virksomhedsobligationer, ekskl. pengeinstitutter, hovedsagelig i DKK- og EUR-obligationer.

Investering i obligationer udstedt af pengeinstitutter udgør 1,1 mia. kr. (2016: 2,2 mia. kr.) og 9 pct. af bankens samlede obligationsportefølje (2016: 14 pct.) – hovedsageligt i banker i investmentgrade segmentet eller bedre og med en hovedvægt i pengeinstitutter i EUR-obligationer.

Relativ sammensætning af obligationsbeholdningen ultimo 2017 fordelt på ratingkategori og udstedertype:

	2017 pct.	2016 pct.
Rating		
AAA	64	54
AA+, AA, AA-	4	4
A+, A, A-	8	9
BBB+	3	7
BBB	10	12
BBB-	3	3
Rating < BBB-	2	2
No Rating	6	9
I alt	100	100
Fordelt på udstedere		
Stater	24	20
Realkredit	58	58
Pengeinstitutter	9	14
Øvrige virksomheder	9	8
I alt	100	100

Figur: Fordeling efter S&P's ratingklassifikation baseret på S&P's ratings eller ratings fra Moody omsat til tilsvarende ratings i S&P's klassifikation.

Valutarisiko

Valutarisikoen styres ved i stort omfang at matche de finansielle aktiver i overensstemmelse med den valutamæssige fordeling af forpligtelserne. Derudover afdækkes valutarisikoen ved anvendelse af afledte finansielle instrumenter. Det er bankens strategi kun at have begrænsede nettopositioner i fremmed valuta.

En for banken ugunstig bevægelse i EUR på 2 pct. og i øvrige valutaer på 10 pct. vil resultere i en negativ resultat- og egenkapitalpåvirkning før skat på 8,2 mio. kr. (2016: 10,0 mio. kr.).

Banken anvender endvidere valutakursindikator 1 og 2 til styring af valutarisikoen.

Valutakursindikator 1 angiver den største sum af henholdsvis positioner i valutaer, hvor banken har et netto-tilgodehavende, og summen af positioner, hvor banken har nettogæld.

Valutaindikator 2 giver et mål for valutakursrisikoen, hvor der tages højde for, hvor meget de enkelte valutaer, der indgår, har svinget i forhold til danske kroner, beregnet ud fra de af Finanstilsynet meddelte varianser og korrelationer.

	2017	2016
Valutarisiko		
Valutakursindikator 1 i 1.000 kr.	80.747	131.656
Valutakursindikator 1 i pct. af kernekapitalen	1,4	2,4
Valutakursindikator 2 i 1.000 kr.	294	366
Valutakursindikator 2 i pct. af kernekapitalen	0,0	0,0

Aktierisiko

Banken benytter aktiemarkederne som supplerende investeringer i forhold til obligationsbeholdningen og kontante placeringer. Endvidere holdes en passende handelsbeholdning til servicering af bankens kunder. Der handles primært i aktier og investeringsforeninger på velkendte etablerede markeder. Risikoen opgøres og monitoreres på daglig basis, og der er fastsat rammer for nettorisiko, bruttorisiko, korte/lange positioner på såvel totalniveau samt på specifikke markeder og produkttyper.

Størrelsen af bankens aktierisiko fastsættes løbende ud fra bankens vurdering af den makroøkonomiske situation samt i forhold til enkeltstående selskaber. Følsomheden over for generelle ændringer i aktiemarkederne er koncentreret om den forholdsvis beskedne del af aktiebeholdningen, som ligger i handelsbeholdningen. Beholdningen består af en

bred portefølje fordelt på markeder og sektorer. Et generelt fald i aktiemarkederne på 10 pct. vil medføre et kurstab i niveauet 21,9 mio. kr. (2016: 23,3 mio. kr.)

Anlægsbeholdningen er derimod mere specifikt påvirket af udviklingen i de konkrete selskaber, der ikke på tilsvarende måde kan antages at være påvirket af markedsudviklingen. En generel ændring af kurserne på 10 pct. medfører et kurstab i niveauet 183 mio. kr. (2016: 109 mio. kr.).

	2017 1.000 kr.	2016 1.000 kr.
Aktiepositioner		
Handelsbeholdning		
Noterede aktier	141.106	146.551
Unoterede aktier mv.	77.467	86.643
Derivater	0	0
Handelsbeholdning i alt	218.573	233.194
Kursværdi anlægsbeholdning		
Unoterede aktier *)	1.636.429	1.084.741
Noterede aktier	190.318	10.253
Anlægsbeholdning i alt	1.826.747	1.094.994
I alt	2.045.320	1.328.188

*) Værdiansættelsen af aktier i ALKA Forsikring tager udgangspunkt i et forventet salg af selskabet til en værdi af 8,2 mia. kr., hvoraf banken ejer mere end 10 pct.

Råvarerisiko

Banken har ikke råvarepositioner ultimo 2017 og påtager sig kun i meget begrænset omfang sådanne risici.

Operationel risiko

Operationel risiko er risikoen for direkte eller indirekte tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde procedurer eller systemer, menneskelige fejl eller eksterne begivenheder, herunder juridiske risici.

Politik for operationel risiko

Operationelle risici og tab som følge heraf kan begrænses, men ikke fjernes. Det er koncernens politik, at operationelle risici skal begrænses under hensyntagen til de omkostninger, som er forbundet hermed.

Behandlingen af operationelle risici skal understøtte koncernens virke som et stabilt og sikkert institut. Koncernen skal derfor tilbyde produkter og have systemer, hvor koncernen fuldt ud kan gennemskue den operationelle kompleksitet, og hvor det er muligt at reducere de operationelle risici til et acceptabelt niveau. Det opnås blandt andet gennem brug af afprøvede og veldokumenterede løsninger samt et højt fagligt niveau blandt medarbejderne.

Styring af den operationelle risiko er forankret i politik for operationel risiko, og videreformidlet til organisationen i tilhørende forretningsgang.

Styring, overvågning og rapportering

Der udføres i koncernen en risikoidentifikationsproces, som danner grundlag for vurderingen af de operationelle risici det kommende år. Formålet er at sikre, at koncernen har et overblik over de væsentligste processer og tilhørende operationelle risici.

Der foretages en systematisk opsamling af hændelser af operationel karakter. De danner baggrund for en løbende rapportering af de tab og begivenheder, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici. Med baggrund i udviklingen og rapporteringen foretages der i regi af Operationel Risikokomite en vurdering af, om setup i form af forretningsgange etc. kan justeres og forbedres med henblik på at undgå eller minimere eventuelle operationelle risici. Bankens forretningsgange og processer gennemgås løbende og vurderes af såvel bankens compliance funktion som den interne og eksterne revision.

IT-sikkerhed

Et væsentligt område ved vurderingen af bankens operationelle risici er IT-forsyningen. Bankens IT-organisation og ledelse forholder sig løbende til IT-sikkerheden, herunder til udarbejdede IT-katastrofeplaner, hvori der er fastsat krav til og niveauer for tilgængelighed og stabilitet for de af banken anvendte IT-systemer samt data. De opstillede

krav gælder for såvel bankens interne IT-organisation samt bankens eksterne IT-leverandør, Bankernes EDB Central, BEC, som banken ejer sammen med en række andre pengeinstitutter. Banken har i 2017 oprettet en stilling som IT-sikkerhedsansvarlig med reference til den risikoansvarlige. Dette sikrer øget uafhængighed i vurderingerne på området.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen er risikoen for, at koncernen enten ikke kan opfylde sine betalingsforpligtelser, i takt med at de forfalder, eller kun er i stand til dette via uforholdsmæssigt store finansieringsomkostninger.

Likviditetsrisiko er en følge af et mismatch i balancen mellem løbetiden på aktiver og passiver. Bankens udlånsportefølje har generelt en længere varighed end passiverne, herunder indlån. Denne risiko afspejler sig i en risiko for ekstraudgifter, som følge af at banken skal betale mere for den likviditet, der skal anvendes til at dække betalingsforpligtelserne i en situation, hvor banken specifikt eller sektoren som helhed rammes af ekstraordinære forhold. Hovedparten af bankens likviditetsrisiko er i DKK, mens en mindre del af risikoen er koncentreret i primært EUR og USD.

Styring og overvågning af likviditetsrisiko sker med udgangspunkt i de af bestyrelsen fastsatte politikker, instrukser og beredskabsplaner. Derudover er der udstukket interne rammer til likviditetsstyringsfunktionen (Treasury), som har ansvaret for, at koncernen overholder de udstukne rammer for den kortsigtede likviditet. Direktionen har i samarbejde med de relevante stabsfunktioner ansvaret for styringen af den langsigtede funding.

Koncernen har implementeret forskellige interne modeller til at estimere det fremadrettede likviditetsbehov, herunder også stresstestmodeller, som udsætter koncernen for specifikke og markedsrelaterede stød, som anses for utænkelige men ikke usandsynlige. Modellerne tager udgangspunkt i både fremskrivninger og historiske kendte likviditetstræk.

Likviditetsberedskab iht. LCR

Bestyrelsen har i likviditetspolitikken fastlagt, at banken skal have en likviditetsmæssig overdækning i forhold til minimumskravene i LCR på 30 procentpoint. Det er endvidere bankens politik, at likviditetsprognoserne, som udarbejdes mindst én gang månedligt, udviser overensstemmelse med den likviditetsmæssige overdækning mindst 3 måneder frem. I politikken er endvidere fastsat, at der udarbejdes stresstests. Likviditetsprognoserne tilgår bestyrelsen månedligt og oftere, hvis det skulle blive påkrævet.

Likviditetsopgørelse efter LCR	Mia. kr.
Likviditetsbuffer i alt	14,5
Nettooutflow	7,8
LCR (pct.)	185,7

LCR er ultimo 2017 opgjort til 186 pct., hvilket er i komfortabel afstand til bankens målsætning om overdækning og en forbedring af niveauet i forhold til 2016.

Fundingstruktur

Koncernens aktiviteter finansieres overvejende gennem kundeindlån, egenkapital og efterstillede kapitalindskud. Sekundært via lån eller repotransaktioner med andre kreditinstitutter og Nationalbanken.

Funding ratio	Mia. kr.
Egenkapital og efterstillet kapital	6,8
Stabile indlån	37,5
Stabil funding i alt	44,2
Udlån (ekskl. reverse)	23,1
Funding ratio (pct.)	52,3

Koncernens stabile funding overstiger koncernens udlån med 21,1 mia. kr. pr. 31. december 2017.

Likviditetsberedskabsplan

Banken har endvidere udarbejdet en likviditetsberedskabsplan, som angiver konkrete tiltag til forbedring af likviditeten og nedbringelse af risici, herunder belåning eller salg af aktiver, som banken kan iværksætte, hvis likviditetsprognoserne ikke kan leve op til politikkerne. Beredskabsplanen skal endvidere overvejes aktiveret, hvis der sker væsentlige forringelser af likviditeten.

Kontraktuel løbetid af finansielle forpligtelser for koncernen

	Regnskabs- mæssig værdi 1.000 kr.	Kontraktlige pengestrømme 1.000 kr.	Inden for 1 år 1.000 kr.	Over 1 år 1.000 kr.
2017				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	2.080.697	2.080.697	1.708.444	372.253
Indlån og anden gæld	34.756.228	34.756.228	33.654.325	1.101.903
Indlån i puljeordninger	2.727.496	2.727.496	658.218	2.069.278
Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	54.773	54.773	54.773	0
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	262.921	266.751	98.364	168.387
Garantier	5.490.796	5.490.796	2.936.714	2.554.082
2016				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	3.271.354	3.271.354	2.899.641	371.713
Indlån og anden gæld	32.149.727	32.149.727	31.063.317	1.086.410
Indlån i puljeordninger	2.056.027	2.056.027	924.552	1.131.475
Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	263.148	263.148	263.148	0
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	395.105	402.218	163.242	238.976
Garantier	4.968.940	4.968.940	2.540.813	2.428.127

Forfaldsanalysen viser de kontraktlige udiskonterede pengestrømme og omfatter aftalte betalinger, dog ekskl. renter af ikke-afledte finansielle instrumenter.

Betalinger vedrørende garantier forfalder, såfremt en række forudbestemte betingelser er opfyldt. Sådanne betalingsforpligtelser er medtaget på aftalernes udløbstidspunkt.

Ved indlån i puljeordninger er alene kundernes indestående i pensionspuljerne fordelt, idet det fremtidige afkast til puljedeltagerne afhænger af afkastet af puljeaktiverne. Der vil være sammenhæng mellem forfald på forpligtelserne og aktiverne relateret til pensionspuljerne.

Ovenstående løbetidsfordeling er foretaget ud fra det tidligste tidspunkt, et beløb kan kræves betalt.

Koncernens aktivmasse består i betydeligt omfang af let-omsættelige aktiver i form af Indskudsbeviser og obligationer, som tilpasses i takt med at likviditetsforpligtelser forfalder.

Ledelse, organisation mv.

Det rådgivende Repræsentantskab

Formand: Claus Jensen <i>Forbundsformand</i> Dansk Metal	Marina Hoffmann <i>Direktør</i> Fonden LO-Skolen	Christian Riewe <i>Advokat</i> Advokatfirmaet Bjørst I/S
Lars Andersen <i>Direktør</i> AE – Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	Frank Jensen <i>Overborgmester</i> Københavns Kommune	Ulla Sørensen <i>Hovedkasserer</i> Fagligt Fælles Forbund – 3F
Mads Andersen <i>Gruppeformand</i> Fagligt Fælles Forbund – 3F	Jim Jensen <i>Næstformand</i> Fødevareforbundet NNF	Simon Tøgern <i>Formand</i> HK Privat
Jacob Bundsgaard <i>Borgmester</i> Aarhus Kommune	Henrik Kjærgaard <i>Næstformand</i> Dansk Metal	Kresten Vendelboe <i>Forbundsformand</i> Malerforbundet i Danmark
Per Christensen <i>Forbundsformand</i> Fagligt Fælles Forbund – 3F	Kim Lind Larsen <i>Gruppeformand</i> Fagligt Fælles Forbund – 3F	Ole Wehlast <i>Forbundsformand</i> Fødevareforbundet NNF
Tina Christensen <i>Næstformand</i> Fagligt Fælles Forbund – 3F	Max Meyer <i>Forbundsformand</i> Blik- og Rørarbejderforbundet i Danmark	MEDARBEJDERREPRÆSENTANTER: René Bo Nielsen <i>Bankbetjent</i>
John Dybart <i>Fhv. forbundsformand</i> Serviceforbundet	Torben Möger Pedersen <i>Adm. direktør</i> PensionDanmark A/S	Lasse Thorn <i>Fællestillidsrepræsentant</i>
Villy Dyhr <i>Forbundssekretær</i> HK/Danmark	Torben Poulsen <i>Hovedkasserer</i> Dansk Metal	Yvonne Hansen <i>Pensionschef</i>
Lone N. Frost <i>Formand</i> Dansk Frisør & Kosmetiker Forbund	Jørgen Juul Rasmussen <i>Forbundsformand</i> Dansk El-Forbund	
Arne Grevsen <i>Næstformand</i> Landsorganisationen i Danmark	Lizette Risgaard <i>Formand</i> Landsorganisationen i Danmark	
Henrik Grønborg <i>Adm. Direktør</i> ALKA Forsikring	Kim Simonsen <i>Forbundsformand</i> HK/Danmark	

Ledelse mv.

BESTYRELSE:

Formand:

Per Christensen

*Forbundsformand
Fmd. for Nominerings- og
Aflønningsudvalget*

Næstformand:

Claus Jensen

*Forbundsformand
Mdl. af Revisions- og
Risikoudvalget
Mdl. af Nominerings-
og Aflønningsudvalget
Fmd. for Det rådgivende
Repræsentantskab*

Lars Andersen

*Direktør
Fmd. for Revisions-
og Risikoudvalget*

Kim Lind Larsen

Gruppeformand

Torben Møger Pedersen

*Adm. direktør
Mdl. af Revisions- og
Risikoudvalget
Mdl. af Nominerings-
og Aflønningsudvalget*

Christian Riewe

Advokat

Lizette Risgaard

*Formand
Mdl. af Nominerings-
og Aflønningsudvalget*

Ole Wehlast

Forbundsformand

VALGT AF BANKENS MEDARBEJDERE:

Yvonne Hansen

Pensionschef

John Markussen

Forbundskonsulent

Jesper Pedersen

Kunderrådgiver

Lasse Thorn

Fellestillidsrepræsentant

DIREKTION:

Gert R. Jonassen

Ordførende direktør, CEO

Jan W. Andersen

Bankdirektør

ØVRIGE I FORRETNINGSLEDELSEN:

Svend Randers

Vicedirektør

Susanne Bechsgaard

Forretningsdirektør

Bent Bøjden

IT-direktør

Peter Froulund

*Branding- og
Kommunikationsdirektør*

Kjeld Gosvig-Jensen

Juridisk direktør

Finn Hansen

HR-direktør

Simon Sinding Jørgensen

*Strategi- og Forretnings-
udviklingsdirektør*

Jesper K. Karlsen

Kreditdirektør

Lone Kjærgaard

Finansdirektør

Leif Klinge

Økonomidirektør

Peter Normand

Formuedirektør

Charlotte Skovgaard

Projektdirektør

Ulrik Duvier Størmoser

Forretningsdirektør

Ronni Tønder

Forretningsdirektør

REVISION:

Deloitte

*Statsautoriseret
Revisionspartnerselskab*

Christoffer Max Jensen

*Revisionschef
Intern Revision*

Stabsfunktioner

ERHVERVSOMRÅDET:

Kåre S.M. Breinholt

Erhvervsdirektør

FACILITY MANAGEMENT:

Henrik Gliese

Ejendoms- og Administrationschef

Henrik Schneller

Chef for Facility Management

Henrik Krog-Meyer

Service- og sikringschef

FORMUE OG BOLIG:

Peter Normand

Formuedirektør

Asger Friis Pedersen

Boligchef

Thor Rasmussen

Investeringschef

Yvonne Hansen

Pensionschef

Henrik von der Ahé

Private Banking chef

HR:

Finn Hansen

HR-direktør

Sarah Vinnes

HR-udviklingschef

IT:

Bent Bøjden

IT-direktør

Henrik Poulsen

IT-chef

Lars Dalsgaard

IT-driftschef

Michael Hartwig

IT-forretningschef

Lars Taagaard

Teamleder

Dorte Poulsen

Kortchef

Inge Brandi

Teamleder

JURA:

Kjeld Gosvig-Jensen

Juridisk direktør

Kirsten Fynbo

Inkassochef

Rikke Sand Kirk

AML-chef

(pr. 01.03.2018)

Charlotte Jensen

Leder af Bestyrelses- og

direktionssekretariatet

BRANDING OG KOMMUNIKATION:

Peter Froulund

Branding- og

Kommunikationsdirektør

Jesper Bjerrehuus

Kommunikations- og Pressechef

Signe Roed-Frederiksen

Cheføkonom

KREDIT:

Jesper K. Karlsen

Kreditdirektør

Morten Pii Johannessen

Kreditchef

Adrian Perslow

Chef for Kreditsekretariatet

Ulrik Raft

Pantebrevsdirektør

LIKVIDITET OG FINANS:

Lone Kjærgaard

Finansdirektør

Torben Ravn

Udlandschef

Jørn Pohl Nielsen

Fonds- og administrationschef

Carsten Hammershøj

Chef for egenbeholdningen

Jesper Olsen

Chef for handelsområdet

Marc C. G. Dalgas

Chef for kapitalmarkedet

Michael Skovgaard Sjøgren

Chef for Intern Risikostyring

RISIKO OG COMPLIANCE:

Signe Thustrup Kreiner

Risikochef, CRO

Gry Bandholm

Stedfortræder, CRO

Jacob Høeg Simonsen

IT-sikkerhedsansvarlig

Niels Thor Mikkelsen

Compliance ansvarlig

STRATEGI OG

FORRETNINGSUDVIKLING:

Simon Sinding Jørgensen

*Strategi- og Forretnings-
udviklingsdirektør*

Charlotte Skovgaard

Projektdirektør

Jesper A. Nielsen

Forretningschef

FILIALSUPPORT:

Henrik Thagaard

Afdelingsdirektør

Jann Schärfe

Centerleder

Odense

Tina Bundgaard

Funktionschef

Glostrup

Christina Skov

Funktionschef

Glostrup

Morten Kjær

Filialsupportchef

Aarhus

AL SERVICE TELEFONEN:

Marianne L. Pedersen

Servicechef

ØKONOMI:

Leif Klinge

Økonomidirektør

Bankens filialer

JYLLAND:

Filialen i Esbjerg

Kongensgade 13

6700 Esbjerg

Filialdirektør Klaus K. Andersen

Filialen i Fredericia

Danmarksgade 6

7000 Fredericia

Filialdirektør Maiken Bang Madsen

Filialen i Frederikshavn

Danmarksgade 67

9900 Frederikshavn

Filialen i Vejgaard/Gug

Gugvej 223

9210 Aalborg SØ

Filialchef Lars Frilev

Filialen i Haderslev

Gravene 3

6100 Haderslev

Filialdirektør Henrik Borring

Filialen i Herning

Østergade 44

7400 Herning

Filialdirektør John Dalum

Filialen i Hjørring

Sct. Olai Plads 2

9800 Hjørring

Filialdirektør Christian Enemark

Filialen i Holstebro

Vestergade 6

7500 Holstebro

Filialdirektør Mette Danielsen

Filialen i Horsens

Søndergade 48

8700 Horsens

Filialdirektør

Morten Egedal Nielsen

Filialen i Kolding

Buen 1

6000 Kolding

Filialdirektør Jan Andersen

Filialen på Nordals

Nordborgvej 24

6430 Nordborg

Filialchef Rene Grau

Filialen i Nørresundby

Brotorvet 4

9400 Nørresundby

Filialchef Jesper Høholt Jensen

Filialen i Randers

Østervold 18

8900 Randers

Filialdirektør Jesper Stærmosé

Filialen på Randersvej

Randersvej 69

8200 Aarhus N

Filialchef Anders Graver Pedersen

Filialen i Silkeborg

Tværgade 7

8600 Silkeborg

Filialdirektør Dorthe Bechmann

Filialen i Skanderborg

Adelgade 78

8660 Skanderborg

Filialdirektør Anders Østergaard

Filialen i Skive

Nørregade 34

7800 Skive

Filialdirektør

Anders Myrup Lunddorf

Filialen i Sønderborg

Møllebakken 1

6400 Sønderborg

Filialdirektør

Dorthe Lykke Jørgensen

Filialen i Vejgaard/Gug

Hadsundvej 39

9100 Aalborg

Filialdirektør Lars Frilev

Filialen i Vejle

Havnegade 22 A

7100 Vejle

Filialdirektør Henrik Sørensen

Filialen i Viborg

Sct. Mathias Gade 34

8800 Viborg

Filialdirektør

Jesper Grave Andersen

Filialen i Viby

Skanderborgvej 190

8260 Viby J.

Filialdirektør Mariann Haahr

Filialen i Aabenraa

H.P. Hanssens Gade 5

6200 Aabenraa

Filialdirektør Jimmi Elmgaard

Filialen i Åbyhøj

Silkeborgvej 228

8230 Åbyhøj

Filialdirektør John Povlsen

Filialen i Aalborg

Vingårdsgade 9

9000 Aalborg

Filialdirektør Morten Juhl

Filialen i Aarhus

M.P. Bruuns Gade 22-24

8000 Aarhus C

Filialdirektør Torben Andersen

STORKØBENHAVN:**Filialen på Amager**

Amagerbrogade 60
2300 København S

Filialdirektør Kim Dam

Filialen i Ballerup

Centrumgaden 35
2750 Ballerup

Filialdirektør Thomas Larsen

Filialen på Bispebjerg

Frederiksborgvej 98
2400 København NV

Filialdirektør Christina Hald

Filialen i Brønshøj

Frederikssundsvej 160
2700 Brønshøj

Filialdirektør Anette Ryefelt

Filialen i City

Vesterbrogade 5
1502 København V

**Afdelingsdirektør
Bo Mellerkær Larsen**

Filialen på Enghave Plads

Enghave Plads 5
1670 København V

Filialdirektør Jørgen Petersen

Filialen på Frederiksberg

Falkoner Allé 62
2000 Frederiksberg

Filialdirektør Jette Lund

Filialen på Gl. Kongevej

Gl. Kongevej 51
1610 København V

Filialdirektør Gregor G.N. Pertsas

Filialen i Gladsaxe

Søborg Hovedgade 193
2860 Søborg

Filialdirektør Niels Lund Sørensen

Filialen i Glostrup

Banegårdsvej 9
2600 Glostrup

Filialdirektør Anette Meier

Filialen i Herlev

Herlev Hovedgade 136
2730 Herlev

Filialdirektør Thomas Thørner

Filialen i Hvidovre

Hvidovrevej 85
2650 Hvidovre

Filialdirektør Trine Broustbo

Filialen i Kastrup

Kastrupvej 201
2770 Kastrup

**Filialdirektør
Niels Jørgen Jørgensen**

Filialen på Kongelundsvej

Kongelundsvej 289
2770 Kastrup

**Filialdirektør
Kasper Roed Nielsen**

Filialen i Lyngby

Jernbaneplassen 14
2800 Lyngby

**Filialdirektør
Jens Kristian Petersen**

Filialen i Mimersgade

Mimersgade 49
2200 København N

**Filialdirektør
Mikael Leth Andersen**

Filialen på Nørrebro

Nørrebrogade 50-52
2200 København N

Filialdirektør Helge Olsen

Filialen ved Rundetårn

Landemærket 8
1119 København K

Filialdirektør Christian Barrett

Filialen i Rødovre

Tårnvej 221
2610 Rødovre

Filialdirektør Jonas Rauff Pedersen

Filialen på Sluseholmen

Sluseholmen 2-4
2450 København SV

**Filialdirektør
Jacob Hedegaard Christensen**

Filialen i Taastrup

Taastrup Hovedgade 75
2630 Taastrup

Filialdirektør Jørgen Palle Jensen

Filialen i Valby

Valby Langgade 136
2500 Valby

Filialchef Camilla Storm Eriksen

Filialen i Vanløse

Jernbane Alle 66
2720 Vanløse

Filialchef Michael Dahl Jensen

Filialen på Østerbro

Ndr. Frihavnsgade 74
2100 København Ø

Filialdirektør Kim Foss Lund

Filialen på Østerfælled Torv

Østerfælled Torv 38
2100 København Ø

Filialchef Helle Stauning

FYN:**Filialen i Dalum**

Dalumvej 52
5250 Odense SV

Filialdirektør Knud Erik Madsen

Filialen i Hunderup

Skovsbovænget 10B
5230 Odense M

Filialdirektør John Schmidt

Filialen i Højstrup

Rismarksvej 115A
5210 Odense NV

Filialdirektør Ann Daugaard Skøt

Filialen i Nyborg

Strandvejen 1
5800 Nyborg

Filialdirektør

Malene Louise Givskov

Filialen i Odense

Torvegade 3
5000 Odense C

Filialdirektør Steen Tophøj

Filialen i Seden

Svendsagervej 2A
240 Odense NØ

Filialdirektør Jakob Lynge Hansen

Filialen i Svendborg

Voldgade 16
5700 Svendborg

Filialdirektør Nicki L. Christiansen

SJÆLLAND:**Filialen i Frederikssund**

Havnegade 18
3600 Frederikssund

Filialdirektør Per Jepsen Schmidt

Filialen i Helsingør

Klostergade 1
3000 Helsingør

Filialdirektør Claus Lundsgaard

Filialen i Hillerød

Nordstensvej 2
3400 Hillerød

Filialdirektør Carsten Nielsen

Filialen i Holbæk

Smedelundsgade 16
4300 Holbæk

Filialdirektør Jens Skov Mohn

Filialen i Jyllinge

Jyllingecentret 23
4040 Jyllinge

Filialchef Birthe Humle

Filialen i Kalundborg

Bredgade 55
4400 Kalundborg

Filialdirektør Maise Norlin

Filialen i Køge

Torvet 9
4600 Køge

Filialdirektør

Thomas Kuhn Jacobsen

Filialen i Næstved

Banegårdspladsen 1
4700 Næstved

Filialdirektør Martin Bay Sørensen

Filialen i Roskilde

Algade 14
4000 Roskilde

Filialdirektør Jesper Henriksen

Filialen i Ringsted

Nørregade 25
4100 Ringsted

Filialdirektør Helle Høgsbjerg Bang

Filialen i Slagelse

Jernbanegade 2
4200 Slagelse

Filialdirektør Hans Erik Sonn

LOLLAND-FALSTER:**Filialen i Nykøbing F.**

Langgade 32
4800 Nykøbing F.

Filialdirektør Flemming Møller

AKTIESELSKABET

 Arbejdernes Landsbank

CVR-nr. 31 46 70 12, København

Panoptikonbygningen

Vesterbrogade 5 · 1502 København V

Telefon 38 48 48 48 · www.al-bank.dk